

*Stichting Pensioenfonds
Zorg en Welzijn*
**STATUTEN EN
REGLEMENTEN 2012**

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN

Statuten en reglementen

Inhoud

Statuten	5
Reglement voor de commissie van beroep	21
Reglement Commissie van Bezwaar	27
Uitvoeringsreglement	33
Pensioenreglement	49
Bijlagen	99
Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement	115

Wijzigingen

In deze uitgave is een aantal wijzigingen aangebracht ten opzichte van de uitgave van 2011.

Pensioenreglement 2012

Het pensioenreglement is geactualiseerd en eveneens op een aantal onderdelen inhoudelijk gewijzigd met ingang van 1 januari 2012 tenzij anders is aangegeven. Het betreft de volgende onderwerpen:

- De bepalingen over zowel de individuele als collectieve waardeoverdracht zijn uitgebreid uit oogpunt van transparantie voor deelnemers;
- Het beleid rond herziening van een eerder genomen beslissing en terugvordering van onverschuldigd gedane betalingen is expliciet in het pensioenreglement opgenomen, eveneens uit oogpunt van transparantie voor de deelnemers;
- Voor deelnemers die recht hebben op een WIA-uitkering zijn de mogelijkheden om de deelneming vrijwillig voort te zetten met terugwerkende kracht tot 1 juli 2011 uitgebreid;
- De termijn om een verzoek in te dienen om de deelneming vrijwillig voort te zetten, is verlengd van drie naar zes maanden;
- De mogelijkheid om Ouderdomspensioen te vervroegen, is versoepeld in die zin dat de eis voor vervroeging, (naar rato) stoppen met werken, niet meer geldt als er niet verder wordt vervroegd dan naar de 60-jarige leeftijd;
- Het Bijzonder Partnerpensioen vloeit terug naar het Partnerpensioen als de ex-partner eerder overlijdt dan de deelnemer op een moment voor de pensioenleeftijd;
- Geregeld is dat de verschuiving van de AOW-datum naar de 65ste verjaardag niet betekent dat pensioenen die zijn gekoppeld aan een sociale verzekeringswet ook automatisch langer uitkeerd moeten gaan worden.

Met ingang van 1 juli 2012 is het pensioenreglement op de volgende onderdelen gewijzigd:

- De hierboven genoemde versoepelde eis bij vervroeging van het Ouderdomspensioen geldt ook bij gedeeltelijke arbeids(on)geschiktheid.
Voor het deel van de deelneming dat een deelnemer arbeidsgeschikt is, is het dus ook mogelijk om het Ouderdomspensioen te vervroegen; voor het arbeidsongeschikte deel echter niet;
- De bescherming bij verlof en werkloosheid geldt ook tijdens een fictieve opzegtermijn bij ontslag en bij het ontvangen van een ziekteuitkering;
- De regeling om de deelneming vrijwillig voort te zetten is op twee punten aangepast.
Reeds bestaande mogelijkheden zijn uit oogpunt van transparantie expliciet in het pensioenreglement opgenomen;
- Ook bij onttrekking aan een vrijheidsbenemende maatregel is er geen recht op Partnerpensioen of Anw-compensatie;
- De fiscale correctiebepaling is aangepast.

Uitvoeringsreglement 2012

Het uitvoeringsreglement is met ingang van 1 januari 2012 als volgt gewijzigd:

- De bepalingen over collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder zijn uitgebreid uit oogpunt van transparantie;
- Er is geëxpliciteerd dat de kosten die het pensioenfonds maakt in verband met de verstrekking van statistische informatie aan aangesloten werkgevers, in rekening gebracht kunnen worden;
- De wijze waarop de besluitvorming inzake vermogenstekort is beschreven, is verhelderd;
- De termijn om een verzoek in te dienen om de deelneming vrijwillig voort te zetten is verlengd van drie naar zes maanden.

Bovenstaande en andere wijzigingen in statuten en reglementen zijn per artikel weergegeven met een blaadje voor het artikel.

Voor de meeste actuele versie van deze statuten en reglementen verwijzen wij u naar www.pfzw.nl.

Statuten

Statuten

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Naam en zetel	7
2	Begripsbepalingen	7
3	Doel, middelen en werkwijze	7
4	Werkings sfeer	7
5	Aangesloten werkgevers en deelnemers	8
6	Samenstelling en benoeming van het bestuur	8
7	Taken en bevoegdheden	9
8	Beleid	10
9	Uitvoering van het fondsbeleid	10
10	Vertegenwoordiging en procuratie	10
11	Commissies	10
12	Samenstelling van de commissie algemene zaken	11
13	Samenstelling en taak commissie intern toezicht	11
14	Deskundigheid en functioneren van het bestuur	11
15	Vergaderingen van het bestuur	11
16	Medezeggenschap en verantwoording	12
17	Taken en bevoegdheden van de Pensioenraad	13
18	Bijzondere bepalingen betreffende de deelnemersraad	16
19	Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten	16
20	Geheimhoudingsplicht	16
21	Gedragscode	16
22	Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen	17
23	Actuarieel adviseur	17
24	Medisch adviseur	17
25	Accountant	17
26	Boekjaar	17
27	Rekening en verantwoording van het bestuur	17
28	Overeenkomsten met pensioenuitvoerders	18
29	Het pensioenreglement	18
30	Het uitvoeringsreglement	18
31	Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement voor de Pensioenraad	18
32	Informatieverstrekking	19
33	Beroep en bezwaar	19
34	Ontbinding	19
35	Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds	20
36	Inwerkingtreding	20

Artikel 1 **Naam en zetel**

1. De stichting draagt de naam 'Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn'.
2. De stichting is gevestigd te Utrecht.
3. De in de leden 1 en 2 genoemde stichting kan zich in het maatschappelijk verkeer ook presenteren onder de volgende naam:
  - 'Pensioenfonds Zorg en Welzijn'.

Artikel 2 **Begripsbepalingen**

In deze statuten en de daarop gebaseerde reglementen wordt verstaan onder:

- a. het fonds: de in artikel 1 genoemde stichting;
- b. de werkgever: de rechtspersoon of natuurlijke persoon, werkzaam op het in artikel 4 bedoelde gebied met werknemers in zijn dienst;
- c. de werknemer: ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een werkgever respectievelijk aan een werkgever verbonden is tot het persoonlijk verrichten van arbeid, waaronder begrepen de als werkgever optredende natuurlijke persoon als bedoeld onder b. Hierbij wordt degene, die uitsluitend op afroep werkt, geacht gedurende de gehele kalendermaand een arbeidsovereenkomst te hebben, indien hij in die kalendermaand heeft gewerkt en geen arbeidsovereenkomst te hebben in een kalendermaand waarin hij niet heeft gewerkt. De werknemer die over een periode geen recht heeft op betaling van het salaris, het in artikel 7:628 Burgerlijk Wetboek bedoelde deel van zijn salaris, dan wel van ziekgeld ingevolge de Ziektewet anders dan op grond van de nawerkingsbepalingen van de Ziektewet, wordt geacht in die periode geen arbeidsovereenkomst te hebben.
- d. pensioengerechtigde: persoon van wie op grond van het pensioenreglement een pensioen is ingegaan.

Artikel 3 **Doel, middelen en werkwijze**

1. Het fonds heeft ten doel werknemers, gewezen werknemers en hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden. Het fonds beoogt niet het maken van winst.
2. Het fonds tracht dit doel te bereiken door:
  - a. het volgens de bij het pensioenreglement te stellen regelen innen van geldelijke bijdragen van de aangesloten werkgevers als bedoeld in het eerste lid van artikel 5, deze gelden te beleggen en te beheren en daaruit, volgens regelen, eveneens vastgesteld bij vorenbedoeld pensioenreglement, uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, invaliditeit en overlijden;
  - b. volgens door het bestuur nader te stellen regelen aangesloten werkgevers en deelnemers de mogelijkheid te bieden tot het sluiten van overeenkomsten met betrekking tot een aanvulling op de rechten op pensioen volgens het pensioenreglement, en
  - c. het aanwenden van andere wettige middelen.
3. Het fonds werkt volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota betreffende het te voeren beleid, waarin de financiële opzet van het fonds en de grondslagen waarop het rust zijn omschreven.
4. Het fonds kan aan werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het fonds ontstaan door de beëindiging van een aansluiting.

Artikel 4 **Werkingsfeer**

1. Het fonds werkt op het gebied van de gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen. Dat gebied omvat diensten in de vorm van lichamelijke, geestelijke of sociale zorg of hulp.
2. Onder de in het eerste lid bedoelde gebied worden in ieder geval begrepen de bedrijfsactiviteiten:
  - a. Gezondheidszorg;
  - b. Verpleging, verzorging en begeleiding inclusief woondiensten;
  - c. Welzijn en maatschappelijke dienstverlening;
  - d. Cultuur, sport en verblijfsrecreatie;
  - e. Religie, uitsluitend voor zover er banden bestaan tussen deze werkgevers en de voorlopers van het fonds.

3. Het fonds werkt voorts voor werkgevers buiten de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer:
  - a. indien deze desgevraagd en onder nader door het bestuur te stellen voorwaarden zijn of worden toegelaten omdat zij:
    - voortkomen uit een of meer verplicht aangesloten werkgevers, én
    - nagenoeg uitsluitend werken voor de oprichtende werkgevers of andere werkgevers binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer, én
    - naar hun aard vallen onder de werkingssfeer van de collectieve arbeidsovereenkomst van de oprichtende werkgevers of een andere collectieve arbeidsovereenkomst uit de in het eerste en tweede lid omschreven sectoren en deze collectieve arbeidsovereenkomst daadwerkelijk toepassen, inclusief deelname aan eventuele sociale fondsen in de sector waarvoor de desbetreffende collectieve arbeidsovereenkomst geldt;
  - b. indien er sprake is van een groepsverhouding tussen de werkgever die zich wil aansluiten en een andere werkgever die binnen de in het eerste en tweede lid omschreven werkingssfeer valt;
  - c. indien deze zijn aangesloten omdat zij ten tijde van de aansluiting vielen onder een op dat moment geldende werkingssfeer van het fonds.

Artikel 5 Aangesloten werkgevers en deelnemers

1. Aangesloten werkgever is de werkgever die:
  - a. krachtens artikel 3 van de 'Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000' verplicht is tot naleving van het bij of krachtens deze statuten en het pensioenreglement bepaalde, of
  - b. op zijn verzoek als zodanig door het bestuur is aanvaard.
2. Deelnemer is de werknemer die:
  - a. verplicht is tot deelneming in het fonds krachtens artikel 3 van de 'Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000', of
  - b. op door het bestuur te stellen voorwaarden als deelnemer is toegelaten.
3. De toelating als deelnemer ingevolge het bepaalde in het tweede lid onder b is alleen mogelijk indien de aangesloten werkgever voor alle aan hem verbonden werknemers, die tot eenzelfde groep behoren, om toelating verzoekt.

Artikel 6 Samenstelling en benoeming van het bestuur

1. Het fonds wordt bestuurd door een bestuur van twaalf leden, bestaande voor de helft uit vertegenwoordigers van de werkgevers en voor de andere helft uit vertegenwoordigers van de werknemers. Het bestuur benoemt:
  - a. één lid, voorgedragen door de NVZ vereniging van ziekenhuizen,
  - b. twee leden, voorgedragen door ActiZ, organisatie van zorgondernemers,
  - c. één lid, voorgedragen door de Maatschappelijk Ondernemers Groep,
  - d. één lid, voorgedragen door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland,
  - e. één lid, voorgedragen door de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland,
  - f. drie leden, voorgedragen door ABVAKABO FNV,
  - g. één lid, voorgedragen door CNV Publieke Zaak,
  - h. één lid, voorgedragen door NU'91,
  - i. één lid, voorgedragen door de Federatie van Beroepsorganisaties in de zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek (FBZ), waardoor deze organisaties in het bestuur worden vertegenwoordigd.

Indien het bestuur buiten zijn midden een voorzitter benoemt, bestaat het bestuur uit een lid meer.
2. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een plaatsvervangend secretaris. De functies van voorzitter en plaatsvervangend voorzitter, respectievelijk secretaris en plaatsvervangend secretaris worden afwisselend, telkens voor de duur van vier jaren, vervuld door vertegenwoordigers van de werkgevers respectievelijk vertegenwoordigers van de werknemers.

3. Het bestuur is bevoegd buiten zijn midden een voorzitter te benoemen, die niet behoort tot de in het eerste lid genoemde organisaties. Indien het bestuur een voorzitter buiten zijn midden benoemt, is het in het vorige lid bepaalde alleen van toepassing op de plaatsvervangend voorzitter, de secretaris en de plaatsvervangend secretaris. De voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, heeft dezelfde bevoegdheden als de door de in het eerste lid genoemde organisaties benoemde leden van het bestuur, tenzij in deze statuten anders is bepaald.
4. Indien de voorzitter verhinderd is een hem ingevolge deze statuten opgelegde taak te verrichten treedt de plaatsvervangend voorzitter in zijn plaats op. Hetzelfde geldt bij verhindering van de secretaris ten aanzien van de plaatsvervangend secretaris.
5. De leden van het bestuur en de voorzitter die buiten het bestuur is benoemd, worden benoemd voor vier jaren. De leden van het bestuur en de voorzitter zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, waarbij echter een maximale zittingsperiode van twaalf jaren in acht dient te worden genomen, te rekenen vanaf de datum van eerste benoeming. Rekening houdend met deze termijn treden zij af volgens een door het bestuur vastgesteld rooster van aftreden.
6. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van lid 5, voor zover het de maximale zittingsperiode van twaalf jaren betreft.
7. Het lidmaatschap van een lid van het bestuur eindigt:
  - a. vóór de afloop van zijn zittingsperiode door vrijwillig aftreden of overlijden,
  - b. door een bestuursbesluit, indien de organisatie die hem heeft voorgedragen, een daartoe strekkend met redenen omkleed, schriftelijk verzoek bij het bestuur indient,
  - c. door een bestuursbesluit ingeval van – naar het redelijk oordeel van het bestuur – onvoldoende functioneren,
  - d. door een bestuursbesluit in geval zijn aanblijven – naar het redelijk oordeel van het bestuur – risico's voor het fonds oplevert.

In de gevallen genoemd onder c en d vraagt het bestuur, met redenen omkleed, de betreffende organisatie om een ander bestuurslid voor te dragen. De organisatie die een te vervangen lid heeft voorgedragen voorziet zo spoedig mogelijk in de tussentijdse vacature.
8. Het nieuw benoemde lid heeft zitting voor de tijd, die het te vervangen lid nog had te vervullen en is na afloop van deze periode terstond benoembaar.

Artikel 7

Taken en bevoegdheden

1. Het bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de statuten en de reglementen van het fonds. Daarbij zorgt het bestuur ervoor dat alle belanghebbenden zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.
2. De beschikbare gelden van het fonds worden door het bestuur belegd met inachtneming van redelijke eisen van liquiditeit en rendement en met inachtneming van een zo juist mogelijke risicoverdeling.
3. Terzake van de bewaring van de bezittingen van het fonds zorgt het bestuur voor de nodige waarborgen ter voorkoming van vermogensschade.
4. Het bestuur is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking binnen de kring van de doelstelling van het fonds, waaronder begrepen het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
5. Met uitzondering van de na te melden bevoegdheden, kan het bestuur bevoegdheden geheel of gedeeltelijk delegeren aan één of meer medewerkers van het fonds of aan één of meer door het bestuur aangewezen commissies. Van deze delegatiebevoegdheid zijn uitgezonderd:
  - a. de benoeming van de directeur van het bestuursbureau, de actuariel adviseur, de accountant, de medisch adviseur, de externe leden van de bestuurscommissie investments, de leden van de commissie intern toezicht en van de commissie van beroep;
  - b. de wijziging van de statuten en reglementen van het fonds;
  - c. het uitbrengen van het jaarverslag, en
  - d. het verrichten van alle overige rechtshandelingen die ingevolge wet of statuten bij uitsluiting aan het bestuur zijn opgedragen.

Degenen aan wie bevoegdheden zijn gedelegeerd, zijn voor de uitoefening van die bevoegdheden verantwoording schuldig aan het bestuur.

Artikel 8

Beleid

1. Het dagelijks beleid van het fonds wordt bepaald door ten minste twee personen, waarvan ten minste één vertegenwoordiger van werkgeverszijde en één vertegenwoordiger van werknemerszijde.
2. Het bestuur draagt er zorg voor dat de deskundigheid van de personen die het beleid van het pensioenfonds bepalen of mede bepalen voldoende is met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden.
3. Het bestuur draagt er zorg voor dat de voornemens, de handelingen of de antecedenten van de personen die het beleid van het pensioenfonds bepalen of mede bepalen ertoe leiden dat, met het oog op de belangen, bedoeld in het tweede lid, de betrouwbaarheid van deze personen buiten twijfel staat.
4. Het bestuur brengt elke wijziging in de samenstelling van de personen die het beleid van het pensioenfonds bepalen of mede bepalen vooraf ter kennis aan De Nederlandsche Bank.
5. Een wijziging als bedoeld in het vierde lid wordt niet doorgevoerd indien De Nederlandsche Bank binnen zes weken na ontvangst van de melding, of, indien De Nederlandsche Bank om nadere gegevens of inlichtingen heeft verzocht, binnen zes weken na ontvangst van die gegevens of inlichtingen, aan het bestuur bekend maakt dat zij niet met de voorgenomen wijziging instemt.
6. Indien zich een wijziging voordoet van de antecedenten, bedoeld in het derde lid, stelt het bestuur De Nederlandsche Bank daarvan onverwijld schriftelijk in kennis.

Artikel 9

Uitvoering van het fondsbeleid

Het bestuur kan de uitvoering van het fondsbeleid uitbesteden.

Artikel 10

Vertegenwoordiging en procuratie

1. Het fonds wordt in en buiten rechte door het bestuur vertegenwoordigd.
2. Het fonds wordt bovendien, onverminderd lid 3, in en buiten rechte vertegenwoordigd door de uit het midden van het bestuur gekozen voorzitter en de secretaris van het bestuur gezamenlijk.
3. Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur wordt het fonds in en buiten rechte vertegenwoordigd door de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris. Bij afwezigheid van de voorzitter, die buiten het bestuur is benoemd, wordt het fonds vertegenwoordigd door de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris. Bij afwezigheid van de plaatsvervangend voorzitter treedt een door het bestuur aangewezen bestuurslid in zijn plaats op, dat tot de vertegenwoordigers van de werkgevers behoort, indien de plaatsvervangend voorzitter een vertegenwoordiger van de werkgevers is, respectievelijk tot de vertegenwoordigers van de werknemers behoort, indien de plaatsvervangend voorzitter een vertegenwoordiger van de werknemers is. Op overeenkomstige wijze wordt gehandeld indien bij afwezigheid van de secretaris ook zijn plaatsvervanger afwezig is.
4. De tot vertegenwoordiging bevoegden kunnen rechtsgeldig, zowel aan een of meer werknemers van het fonds als aan derden, een schriftelijke volmacht of procuratie tot vertegenwoordiging geven en intrekken.

Artikel 11

Commissies

1. Het bestuur wordt ondersteund door de volgende commissies:
  - commissie algemene zaken
  - pensioencommissie
  - bestuurscommissie investments
  - audit committee
  - commissie intern toezicht
  - commissie van beroep
  - commissie van bezwaar.

2. Het bestuur kan naast de in het eerste lid genoemde commissies nog andere commissies instellen.
3. De samenstelling en de taken en verantwoordelijkheden van deze commissies staan, voor zover niet in deze statuten opgenomen, beschreven in door het bestuur vast te stellen reglementen en in de beschrijving inzake pension fund governance (PFG-beschrijving).
4. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen deel uit maken van een commissie.

Artikel 12**Samenstelling van de commissie algemene zaken**

De voorzitter en de secretaris van het bestuur hebben van rechtswege zitting in de commissie algemene zaken, die tot taak heeft de vergaderingen van het bestuur voor te bereiden.

Bij benoeming van een voorzitter buiten het bestuur, hebben van rechtswege zitting in de commissie algemene zaken de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de secretaris.

Artikel 13**Samenstelling en taak commissie intern toezicht**

1. Samenstelling

De commissie bestaat uit ten minste drie leden. De leden zijn onafhankelijke externe deskundigen met een interne toezichtstaak.

Het bestuur benoemt de leden van de commissie. Het bestuur benoemt voorts uit de leden, de voorzitter van de commissie. De commissie kent een jaarlijks roulerend voorzitterschap.

2. Taak

De commissie heeft een interne toezichtstaak. De taak kent de volgende aandachtsgebieden: het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en bestuursprocessen en de checks en balances binnen het fonds;

- het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop het bestuur omgaat met de risico's op de langere termijn.

Artikel 14**Deskundigheid en functioneren van het bestuur**

1. Het bestuur stelt een deskundigheidsplan vast waarin de eisen die aan bestuursleden worden gesteld, zijn vastgelegd en waarin is aangegeven hoe de deskundigheid wordt bevorderd en gehandhaafd.
2. Het bestuur evalueert jaarlijks het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden en stelt ten behoeve van die periodieke evaluatie een procedure vast.

Artikel 15**Vergaderingen van het bestuur**

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste drie andere leden van het bestuur dit gewenst achten, doch ten minste twee maal per jaar.
2. De oproeping voor een vergadering van het bestuur geschiedt in opdracht van de voorzitter respectievelijk van de in het vorige lid genoemde leden, schriftelijk en op een termijn van ten minste veertien dagen. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan van deze voorwaarden worden afgeweken.
3. De oproeping vermeldt het tijdstip, de plaats van de vergadering en de te behandelen onderwerpen.
4. In een vergadering, die niet met inachtneming van het in de voorgaande leden bepaalde is bijeengeroepen, kunnen slechts besluiten worden genomen indien alle leden van het bestuur aanwezig zijn en geen der aanwezigen daartegen bezwaar maakt.
5. De vergadering van het bestuur wordt geleid door de voorzitter. Indien de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter afwezig zijn kiezen de aanwezige leden voor die vergadering uit hun midden een voorzitter.
6. Tenzij de statuten anders bepalen kunnen in een vergadering besluiten genomen worden indien ten minste de helft van het aantal leden aanwezig is en van de aanwezige leden ten minste één lid vertegenwoordiger van de werkgevers is en één lid vertegenwoordiger van de werknemers.
7. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen, tenzij door één of meer van de leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt. Een dergelijk besluit wordt in de notulen van de eerstvolgende vergadering vastgelegd.

8. De leden van het bestuur hebben ieder één stem indien de vertegenwoordigers van de werkgevers en van de werknemers in gelijken getale aanwezig zijn. Zijn de vertegenwoordigers van de werkgevers en van de werknemers in ongelijke getale aanwezig, dan brengt ieder van de vertegenwoordigers van de werkgevers, onderscheidenlijk van de werknemers, evenveel stemmen uit als er van de andere groep vertegenwoordigers aanwezig zijn. De voorzitter die buiten het midden van het bestuur is benoemd heeft geen stemrecht.
9. Tenzij de statuten anders bepalen, worden besluiten genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen. De stemming ter vergadering geschiedt mondeling, tenzij een derde van het aantal aanwezige leden van het bestuur verzoekt de stemming schriftelijk te doen plaatsvinden. Een schriftelijke stemming geschiedt bij gesloten en ongetekende briefjes. Blanco stemmen en stemmen van onwaarde worden als niet uitgebracht beschouwd.
10. Bij staking van stemmen over zaken wordt het nemen van een besluit uitgesteld tot een volgende vergadering. Indien bij een stemming over één persoon de stemmen staken of indien bij een stemming over twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats. Indien bij een stemming over meer dan twee personen niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, vindt een herstemming plaats tussen de twee personen die de meeste stemmen verkregen respectievelijk tussen de meer dan twee personen die de meeste en tevens een gelijk aantal stemmen verkregen of tussen degene die de meeste stemmen verkreeg en de twee of meer personen, die het daaropvolgende, gelijke aantal stemmen verkregen. Indien bij een herstemming over twee of meer personen opnieuw niemand de volstreekte meerderheid verkrijgt, beslist het lot.
11. Indien in een vergadering geen besluiten zijn genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het zesde lid, wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet voldaan wordt aan het bepaalde in het zesde lid kunnen besluiten worden genomen over de onderwerpen van de eerste vergadering met ten minste twee derde van de uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige leden ten minste één lid vertegenwoordiger van de werkgevers is en één lid vertegenwoordiger van de werknemers.
12. Ieder bestuurslid is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste één vierde van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.
13. Van de vergaderingen van het bestuur worden notulen gehouden welke, na goedkeuring door het bestuur, door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend.

Artikel 16

Medezeggenschap en verantwoording

1. Er is een Pensioenraad Zorg en Welzijn (hierna te noemen: Pensioenraad) ingesteld. In deze raad zijn de functies voor medezeggenschap en verantwoording geïntegreerd.
2. De Pensioenraad is samengesteld uit drie geledingen van elk twaalf leden:
  - actieve deelnemers;
  - pensioengerechtigden;
  - werkgevers.
 Elk van deze geledingen heeft een derde van het aantal stemmen. Bij stemmingen kunnen twee geledingen binnen de Pensioenraad de derde geleding niet overrulen tenzij de derde geleding daar geen bezwaar tegen maakt.
3. De geleding actieve deelnemers bestaat uit 12 personen, waarvan worden benoemd:
  - a. zeven door ABVAKABO FNV;
  - b. twee door CNV Publieke Zaak;
  - c. twee door NU'91;
  - d. één door de Federatie van Beroepsorganisaties in de zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek (FBZ);
 De geleding pensioengerechtigden bestaat uit 12 personen, waarvan worden benoemd:
  - a. zes door ABVAKABO FNV;
  - b. twee door CNV Publieke Zaak;
  - c. één door NU'91;

- d. twee door de Belangenvereniging Pensioengerechtigden PFZW namens de Centrale Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO);
- e. één door de Federatie van Beroepsorganisaties in de zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek (FBZ).

De geleding werkgevers bestaat uit 12 personen, waarvan worden benoemd:

- a. vier door ActiZ, organisatie van zorgondernemers;
  - b. twee door de NVZ vereniging van ziekenhuizen;
  - c. twee door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland;
  - d. twee door de Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg Nederland;
  - e. twee door de Maatschappelijk Ondernemers Groep.
4. De Pensioenraad is bevoegd buiten zijn midden een onafhankelijke voorzitter te benoemen. Indien de Pensioenraad daarvoor kiest, bestaat de Pensioenraad uit één lid meer.
  5. Bestuursleden van het fonds zijn niet benoembaar tot lid van de Pensioenraad.
  6. De in het derde lid genoemde organisaties kunnen ter vervanging van de door die organisaties benoemde leden per geleding één plaatsvervanger benoemen. Hetgeen in deze statuten is bepaald ten aanzien van de leden van de Pensioenraad is eveneens van toepassing op de plaatsvervangers.
  7. De leden van de Pensioenraad worden benoemd voor vier jaren. Zij zijn na afloop van deze periode opnieuw benoembaar, met een maximale zittingsperiode van 12 jaar.
  8. Het lidmaatschap van een lid van de Pensioenraad eindigt vóór de afloop van de zittingsperiode door vrijwillig aftreden, overlijden of indien de organisatie die hem heeft voorgedragen besluit de benoeming in te trekken. De benoemende organisatie dient het aftreden of overlijden van een lid schriftelijk aan het fonds mede te delen.
  9. De organisatie die een te vervangen lid heeft benoemd voorziet zo spoedig mogelijk in de tussentijdse vacature.

Artikel 17

Taken en bevoegdheden van de Pensioenraad

1. De Pensioenraad heeft – als verantwoordingsorgaan – de bevoegdheid (tenminste eenmaal per jaar) om:
  - a. een oordeel te geven over het handelen van het bestuur op basis van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezicht;
  - b. een oordeel te geven over het gevoerde beleid, en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag van het fonds opgenomen.
2. Het jaarverslag (jaarrekening, bestuursverslag en de overige gegevens) wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Pensioenraad. Het besluit tot goedkeuring van het jaarverslag strekt niet automatisch tot decharge van het bestuur. Hiertoe neemt de Pensioenraad desgevraagd een apart besluit.

Een besluit tot het niet-goedkeuren van het jaarverslag en een besluit tot het niet verlenen van decharge aan het bestuur kan door de Pensioenraad slechts worden genomen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór niet-goedkeuring van het jaarverslag dan wel vóór het niet verlenen van decharge aan het bestuur is.

Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot niet goedkeuren nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.
3. Het bestuur legt ter goedkeuring voor aan de Pensioenraad elk voorgenomen besluit tot:
  - wijziging van de statuten;
  - vaststelling en wijziging van de reglementen van het fonds, met uitzondering van het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;
  - fusie, ontbinding en andere voornemens die de identiteit of het karakter van het pensioenfonds wijzigen;
  - vaststelling en wijziging van de vergoedingsregeling voor bestuursleden.

Een besluit tot onthouding van goedkeuring kan door de Pensioenraad slechts worden genomen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór het besluit tot het onthouden van goedkeuring is.

Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot onthouden van goedkeuring nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.

4. De Pensioenraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over elk door een daartoe bevoegd orgaan van het pensioenfonds voorgenomen besluit tot:
  - a. het nemen van maatregelen van algemene strekking;
  - b. gehele of gedeeltelijke overdracht van verplichtingen van het fonds of overname van verplichtingen door het fonds;
  - c. wijziging van het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;
  - d. het wijzigen van de hoogte van ingegane pensioenen als de financiële toestand van het fonds daartoe aanleiding geeft;
  - e. het verlenen van toeslagen hoe ook genaamd of het aanbrengen van wijzigingen daarin (voor zover deze niet leiden tot wijziging van de statuten en/of reglementen);
  - f. het vaststellen of wijzigen van de actuariële en bedrijfstechnische nota (inclusief het vaststellen of wijzigen van het indexeringsbeleid);
  - g. het vaststellen of wijzigen van het premiebeleid;
  - h. het vaststellen of wijzigen van het beleggingsbeleid (inclusief de uitgangspunten van het asset-liability model);
  - i. vaststelling van het kortetermijnherstelplan en het langetermijnherstelplan;
  - j. het vaststellen of wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
  - k. het vaststellen of wijzigen van de begroting;
  - l. het vaststellen of wijzigen van het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen;
  - m. het vaststellen en wijzigen van het reglement van de Pensioenraad;
  - n. de vorm, inrichting en samenstelling van het intern toezicht;
  - o. het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan;
  - p. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
  - q. het benoemen van de externe accountant;
  - r. het benoemen van de externe actuaaris.
5. De Pensioenraad adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die het fonds betreffen.
6. De Pensioenraad heeft de volgende rechten:
  - a. het recht op overleg met het bestuur;
  - b. het recht op overleg met de commissie intern toezicht;
  - c. het recht op overleg met de externe accountant en de externe actuaaris;
  - d. het recht op informatie, in het bijzonder over:
    - de verplichting tot opstelling van een kortetermijnherstelplan;
    - de verplichting tot opstelling van een langetermijnherstelplan;
    - de aanstelling van een bewindvoerder;
    - de beëindiging van een situatie van bewindvoering;
  - e. het recht op een binnen een redelijke termijn gegeven schriftelijke en beargumenteerde reactie op het oordeel dat het heeft gegeven over het door het bestuur uitgevoerde beleid.
7. Het advies of de goedkeuring van de Pensioenraad moet op zodanig tijdstip worden gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn voor de in de leden 3 en 4 genoemde voorgenomen besluiten van het bestuur.

Bij het vragen van het advies verstrekt het bestuur een overzicht van de beweegredenen voor het voorgenomen besluit alsmede van de gevolgen die het voorgenomen besluit naar verwachting zal hebben voor de belanghebbenden bij het fonds.

8. De Pensioenraad heeft de bevoegdheid het bestuur te schorsen of als geheel tussentijds te laten aftreden. De Pensioenraad kan dit besluit slechts nemen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór dit voorstel is.
- Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot schorsing of ontslag van het bestuur nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.
9. Indien de Pensioenraad heeft besloten het bestuur te schorsen wordt gedurende de periode van schorsing voorzien in een – eventueel beperkt in omvang – tijdelijk bestuur. De Pensioenraad verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met i genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige volzin zijn geschorst, aan te wijzen en te benoemen in het tijdelijke bestuur.
- Indien de Pensioenraad heeft besloten om het bestuur geheel te laten aftreden wordt zo spoedig mogelijk een nieuw bestuur benoemd. De Pensioenraad verzoekt daartoe de in artikel 6 lid 1 a tot en met i van de statuten genoemde organisaties vertegenwoordigers, niet zijnde personen die ingevolge de vorige volzin zijn afgetreden, voor te dragen en te benoemen.
- Na de benoeming van dit nieuwe bestuur zijn de bepalingen van artikel 6 lid 1, laatste zin en artikel 6 de leden 2 tot en met 8 van de statuten van toepassing.
- Indien het niet mogelijk blijkt om op korte termijn weer een volledig bestuur te laten benoemen kan de Pensioenraad overeenkomstig BW Boek 2 artikel 299 de rechtbank verzoeken om een tijdelijke voorziening te treffen.
10. Conform artikel 219 Pensioenwet kan de Pensioenraad, als deze van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, zich wenden tot de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
- een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het pensioenfonds;
  - het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.
- Conform artikel 219 Pensioenwet iuncto artikel 349 Boek 2 BW zal een enquêteverzoek pas ontvankelijk worden verklaard indien de Pensioenraad zijn bezwaren schriftelijk heeft kenbaar gemaakt aan het bestuur en de commissie intern toezicht en nadat het bestuur redelijkerwijs de gelegenheid heeft gehad de bezwaren te onderzoeken en naar aanleiding daarvan maatregelen heeft kunnen nemen.
- De Pensioenraad kan het besluit tot een enquêteverzoek slechts nemen in een vergadering waarin ten minste driekwart van het totaal aantal leden van de Pensioenraad aanwezig is en ten minste driekwart van het aantal uitgebrachte stemmen vóór dit voorstel is. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, wordt binnen twee weken een nieuwe vergadering van de Pensioenraad uitgeschreven. In die vergadering kan de Pensioenraad het besluit tot een enquêteverzoek nemen met ten minste driekwart van het geldig aantal uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden.
11. De Pensioenraad en het bestuur komen tenminste drie maal per jaar in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur of de Pensioenraad overleg wenselijk acht.
- De vergaderingen van de Pensioenraad met het bestuur worden geleid door de (onafhankelijke) voorzitter van de Pensioenraad. Bij afwezigheid van de voorzitter van de Pensioenraad kiest de Pensioenraad uit zijn midden een vervangende voorzitter. De procedure daartoe is vastgelegd in het reglement van de Pensioenraad.
12. Op uitnodiging van de voorzitter van de Pensioenraad hebben tot de eigen vergaderingen van de Pensioenraad tevens toegang tot de vergadering en het recht om daar het woord te voeren:
- de leden van het bestuur;
  - de actuariële adviseur en de accountant als bedoeld in de artikelen 23 en 25;
  - anderen, daartoe door de voorzitter van de Pensioenraad uitgenodigd.

13. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de Pensioenraad komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de Pensioenraad en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en de Pensioenraad kan de Pensioenraad niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 18

Bijzondere bepalingen betreffende de deelnemersraad

1. Er is een deelnemersraad als bedoeld in artikel 109 van de Pensioenwet. Deze bestaat uit de geledingen actieve deelnemers en pensioengerechtigden zoals omschreven in artikel 16 lid 2.
2. Behoudens het bepaalde in het derde lid worden adviezen van de Pensioenraad en de daarmee verband houdende handelingen van het bestuur geacht tevens te zijn uitgebracht door, respectievelijk verricht ten aanzien van, de deelnemersraad.
3. Indien ten minste tien procent van de leden van de deelnemersraad zulks wenst, oefent de deelnemersraad zijn wettelijke adviesbevoegdheden buiten het verband van de Pensioenraad uit, en komt hij daartoe in afzonderlijke vergaderingen bijeen.
Op zodanige vergaderingen zijn het vierde, vijfde, zesde en zevende lid van artikel 17 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de vergaderingen van de deelnemersraad niet worden geleid door de voorzitter van de Pensioenraad, maar door een voorzitter die de deelnemersraad uit zijn midden kiest.
4. In afwijking van artikel 16 lid 2 geldt bij zodanige vergaderingen van de deelnemersraad een andere stemverhouding. Op basis van de getalsverhouding tussen actieve deelnemers en pensioengerechtigden heeft elke vertegenwoordiger van de actieve deelnemers drie stemmen en elke vertegenwoordiger van de gepensioneerden één stem.
5. Indien bij de voorbereiding door en bespreking in de Pensioenraad van een aan het bestuur uit te brengen advies, sprake is van een minderheidsstandpunt, dat wordt gedeeld door een meerderheid van de leden van de deelnemersraad, brengt de deelnemersraad zelfstandig een advies uit. Indien ten minste tien procent van de leden van de deelnemersraad daarom verzoekt, stelt de deelnemersraad het desbetreffende advies in afzondering vast, bij welke gelegenheid het bepaalde in het vorige lid zoveel mogelijk van toepassing is.
6. Het reglement van de Pensioenraad is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op de deelnemersraad. Indien de deelnemersraad daarom verzoekt stelt het bestuur een afzonderlijk reglement voor de deelnemersraad vast, waarin de werkwijze ten aanzien van de afzonderlijk te houden vergaderingen van de deelnemersraad is omschreven.
7. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de deelnemersraad komen ten laste van het fonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de deelnemersraad en het fonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het fonds en de deelnemersraad kan de deelnemersraad niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 19

Vacatiegelden en reis- en verblijfkosten

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vast te stellen regels.

Artikel 20

Geheimhoudingsplicht

De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds zijn verplicht geheim te houden hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen en waarvan de geheimhoudingsplicht uit de aard der zaak voortvloeit of waarvoor hun voorzitter geheimhoudingsplicht heeft opgelegd.

Artikel 21

Gedragscode

Het bestuur draagt er zorg voor dat voor bestuurders, de externe leden van de commissies en de medewerkers van het fonds een gedragscode wordt opgesteld, waarin voorschriften worden gegeven ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie.

Artikel 22**Actuariële en bedrijfstechnische nota en verklaring beleggingsbeginselen**

1. Het bestuur stelt ter uitvoering van de verplichting daartoe op grond van artikel 145 van de Pensioenwet, een actuariële en bedrijfstechnische nota vast, die mede omvat een verklaring inzake beleggingsbeginselen.
2. Het bestuur legt de in het eerste lid bedoelde nota alsmede iedere wijziging daarvan onverwijld over aan De Nederlandsche Bank.

Artikel 23**Actuarieel adviseur**

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een actuarieel adviseur. Het bestuur is bevoegd meer actuariële adviseurs te benoemen. Bij benoeming van meer dan één actuarieel adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de actuarieel adviseur op elk der actuarieel adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één actuarieel adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De actuarieel adviseur is belast met het geven van advies aan het bestuur over de actuariële grondslagen waarop de uitvoering berust van hetgeen bepaald is in het pensioenreglement met betrekking tot de te verlenen pensioenen. Tevens is de actuarieel adviseur belast met de samenstelling van de wetenschappelijke balans en verlies- en winstrekening, alsmede van het actuariële verslag, bedoeld in artikel 27.

Artikel 24**Medisch adviseur**

1. Het bestuur kan één of meer medisch adviseur(s) benoemen en ontslaan. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de medisch adviseur op elk der medisch adviseurs van toepassing. Bij benoeming van meer dan één medisch adviseur kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De medisch adviseur is belast met het desgevraagd uitbrengen aan het bestuur van advies terzake van de gezondheidstoestand van deelnemers.

Artikel 25**Accountant**

1. Het bestuur benoemt en ontslaat een accountant. Het bestuur is bevoegd meerdere accountants te benoemen. Bij benoeming van meer dan één accountant zijn de bepalingen in deze statuten en het pensioenreglement betreffende de accountant op elk der accountants van toepassing. Bij benoeming van meer dan één accountant kan het bestuur hun taakverdeling vaststellen.
2. De accountant is belast met de controle van de administratie van het fonds, met het jaarlijks uitbrengen van een rapport over de financiële toestand van het fonds en met de controle van het door het bestuur uit te brengen verslag, bedoeld in artikel 27.

Artikel 26**Boekjaar**

Het boekjaar van het fonds valt samen met het kalenderjaar.

Artikel 27**Rekening en verantwoording van het bestuur**

1. Jaarlijks na afloop van het boekjaar stelt het bestuur, na goedkeuring door de Pensioenraad, een balans en een rekening van lasten en baten vast, alsmede een verslag over de toestand van het fonds. Het bestuur verzoekt de Pensioenraad décharge te verlenen voor het in het afgelopen boekjaar gevoerde beheer.
2. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening, een jaarverslag en overige gegevens over het verstreken boekjaar over, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van De Nederlandsche Bank blijkt dat wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de Pensioenwet en de Pensioen- en spaarfondsenwet voor zover nog van toepassing en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.

3. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid, ondertekend door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
4. Het bestuur legt aan De Nederlandsche Bank bovendien jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een actuair verslag betreffende het fonds over, voorzien van de verklaring van een actuaaris.
5. Het bestuur draagt zorg dat de aangesloten werkgevers en de deelnemers van het verslag, eventueel van een samenvatting van het verslag, kennis kunnen nemen.

Artikel 28**Overeenkomsten met pensioenuitvoerders**

1. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten te sluiten met andere pensioenuitvoerders, welke ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers of een bepaalde groep van deelnemers van het andere pensioenfonds naar het fonds:
  - a. de verplichtingen van de andere pensioenuitvoerder jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden over te nemen, of
  - b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, aanspraken en rechten op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het fonds.
2. Het bestuur kan in verband met het in het vorige lid bepaalde afwijken van de bepalingen in de statuten en de reglementen.
3. Het bestuur is bevoegd met andere pensioeninstanties zoals bedoeld in artikel 71 van de Pensioenwet alsmede met de betrokken werkgever indien dit noodzakelijk zal zijn, overeenkomsten te sluiten, welke ten doel hebben om bij verandering van pensioeninstantie reservewaarden over te dragen dan wel in te nemen.
4. Het bepaalde in het derde lid is van overeenkomstige toepassing op buitenlandse pensioeninstanties indien en voor zover De Nederlandsche Bank de daartoe noodzakelijke ontheffing heeft verleend.
5. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten aan te gaan met anderen zoals pensioenfondsen, levensverzekeringsmaatschappijen, uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen en de Sociale Verzekeringsbank, welke ten doel hebben regelingen te treffen voor coördinatie van werkzaamheden welke zowel tot de taak van het fonds als tot die van een of meer andere partijen bij de overeenkomst behoren.

Artikel 29**Het pensioenreglement**

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuair adviseur, het pensioenreglement vast.
2. Het pensioenreglement kan meer dan één pensioenregeling bevatten.
3. Het pensioenreglement treedt in werking op een door het bestuur te bepalen datum.
4. Het pensioenreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 30**Het uitvoeringsreglement**

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuair adviseur, het uitvoeringsreglement vast.
2. Het uitvoeringsreglement treedt in werking op de door het bestuur te bepalen datum.
3. Het uitvoeringsreglement mag geen bepalingen bevatten die met deze statuten in strijd zijn.

Artikel 31**Wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota en het reglement voor de Pensioenraad**

1. Wijziging van de statuten en het reglement voor de Pensioenraad geschiedt door het bestuur, na goedkeuring van de Pensioenraad.
2. Wijziging van het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en de actuariële en bedrijfstechnische nota geschiedt door het bestuur, gehoord het advies van de Pensioenraad.
3. De tekst van een voorstel tot wijziging wordt vóór de vergadering van het bestuur waarin het voorstel behandeld zal worden, schriftelijk ter kennis gebracht van het bestuur.

4. In spoedeisende gevallen ter beoordeling van de voorzitter kan het bestuur schriftelijk een besluit nemen over de schriftelijk voorgelegde tekst van een voorstel tot wijziging, tenzij door één of meer leden van het bestuur binnen de daarvoor door de voorzitter te stellen termijn hiertegen bezwaar wordt gemaakt.
5. Een besluit tot wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement voor de Pensioenraad wordt genomen met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
6. Indien in een vergadering geen besluit tot wijziging is genomen omdat niet voldaan werd aan het bepaalde in het vijfde lid wordt niet eerder dan twee weken na de eerste vergadering een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien in de tweede vergadering wederom niet wordt voldaan aan het bepaalde in het vijfde lid kan een besluit worden genomen over de betreffende wijziging met ten minste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen, mits van de aanwezige leden ten minste één lid vertegenwoordiger van de werkgevers is en één lid vertegenwoordiger van de werknemers.
7. Een wijziging van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement, de actuariële en bedrijfstechnische nota of het reglement voor de Pensioenraad treedt in werking op de door het bestuur bepaalde datum.

Artikel 32**Informatieverstrekking**

Het bestuur draagt zorg voor een goede informatieverstrekking aan aangesloten werkgevers, (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden. Het bestuur draagt er tevens zorg voor dat de informatieverstrekking voldoet aan de eisen van de Pensioenwet.

Artikel 33**Beroep en bezwaar**

1. Van de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking, staat voor de betrokken werkgever, deelnemer, gewezen deelnemer, hun rechtverkrigende of een ander die rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen, beroep open bij de commissie van beroep.
2. In afwijking van het in lid 1 bepaalde kan tegen besluiten inzake vrijstelling van de verplichte deelneming bezwaar worden gemaakt bij de commissie van bezwaar.
3. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van beroep worden geregeld in het reglement voor de commissie van beroep, dat door het bestuur wordt vastgesteld. De samenstelling, taak en bevoegdheid van de commissie van bezwaar worden geregeld in het reglement voor de commissie van bezwaar, dat door het bestuur wordt vastgesteld.
4. Het bepaalde in het tweede en derde lid van artikel 29 en in artikel 31 is ten aanzien van het reglement voor de commissie van beroep en het reglement van de commissie van bezwaar van overeenkomstige toepassing.

Artikel 34**Ontbinding**

1. Ontbinding van het fonds geschiedt door het bestuur, gehoord de Pensioenraad.
2. Een voorstel tot ontbinding van het fonds wordt vóór de vergadering waarin het voorstel zal worden behandeld, schriftelijk en gemotiveerd ter kennis gebracht van het bestuur.
3. Een besluit tot ontbinding van het fonds kan slechts genomen worden in een uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering van het bestuur, waarin ten minste drie vierde van het aantal leden aanwezig is, met een meerderheid van ten minste twee derde van het aantal stemmen, dat door de leden van het bestuur kan worden uitgebracht.
4. De afwikkeling geschiedt door het bestuur. Het bestuur is bevoegd door coöptatie in vacatures te voorzien.
5. Het bestuur stelt de rechten van de deelnemers en hun nabestaanden vast op basis van de bepalingen van het pensioenreglement. Hierbij worden zo mogelijk de bepalingen van het pensioenreglement over de rechten bij tussentijds eindigen van het deelnemerschap nagevolgd en komen voorts in aanmerking de rechten die verworven zouden zijn indien het fonds niet was ontbonden. Bij een eventueel tekort worden de ten tijde van de ontbinding bestaande rechten van de deelnemers, de gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen naar evenredigheid verminderd.

Het bestuur is bevoegd de reeds ingegane pensioenen geheel of gedeeltelijk van deze vermindering uit te sluiten.

Het bestuur is voorts verplicht de volgens het bepaalde in dit lid vastgestelde pensioenverplichtingen van het fonds over te dragen aan een ander pensioenfonds waarop de Pensioenwet van toepassing is.

6. Indien na toepassing van het bepaalde in het vorige lid een overschot overblijft, wordt dit zoveel mogelijk besteed in overeenstemming met het doel van het fonds.
7. De slotrekening van de liquidatie behoeft de goedkeuring van het bestuur.

Artikel 35

Bepalingen geldend bij de oprichting van het fonds

1. Het fonds is opgericht door de Stichting Nationale Ziekenhuisraad, de Algemene Bond van Ambtenaren, de Katholieke Bond van Overheidspersoneel en de Nederlandse Christelijke Bond van Overheidspersoneel.
2. De statuten zijn voor de eerste maal vastgesteld door de in het vorige lid genoemde organisaties.
3. Het eerste boekjaar van het fonds loopt van de datum van oprichting tot en met 31 december 1970.
4. De eerste zittingsperiode van het bestuur eindigt op 31 december 1971.

Artikel 36

Inwerkingtreding

Het fonds vangt zijn werkzaamheden aan op 1 juli 1969.¹⁾

1) De statuten zijn laatstelijk gewijzigd bij notariële akte van 18 januari 2011.

Reglement voor de commissie van beroep

Reglement voor de commissie van beroep

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen	23
2	Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep	23
3	Secretaris	23
4	Geheimhoudingsplicht en vergoedingen	24
5	Bevoegdheid van de commissie van beroep	24
6	Aanhangig maken van een geschil	24
7-9	Behandeling van het geschil	24
10	Beslissing van de commissie van beroep	25
11	Inhoud van de beslissing	25
12	Kosten	26

Artikel 1 Begripsbepalingen

De in de statuten, het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2 Samenstelling en benoeming van de commissie van beroep

1. De commissie van beroep bestaat uit een voorzitter en twee leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter en de leden van de commissie van beroep, alsmede voor ieder van de leden een plaatsvervanger. Bij afwezigheid van de voorzitter treedt het lid van de commissie van beroep dat het langste zitting heeft in de commissie, als plaatsvervangend voorzitter op. De voorzitter, de leden en hun plaatsvervangers mogen geen persoonlijk belang bij de partijen in het geschil hebben.
3. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van 4 jaren en kunnen na afloop van hun eerste zittingsperiode éénmaal worden herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaren. Het bestuur is bevoegd om op grond van gewichtige redenen af te wijken van de maximale zittingsperiode van 8 jaren. Voor de leden van de commissie van wie de huidige zittingsperiode eindigt op 8 december 2000 en die reeds langer dan 8 jaren hebben deelgenomen in de commissie geldt een overgangsregeling. Deze overgangsregeling houdt in dat de laatste zittingsperiode ingaat op 8 december 2000 en eindigt op 8 december 2004.
4. Gedurende hun zittingsperiode kunnen de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers, anders dan op eigen verzoek, door het bestuur van hun functie ontheven worden wegens dwingende reden. Een dergelijk besluit moet met redenen omkleed zijn. Een dwingende reden is aanwezig, wanneer de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of een plaatsvervanger
  - a. uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is zijn functie te vervullen;
  - b. een ambt of betrekking aanvaardt waardoor naar het oordeel van het bestuur de onafhankelijkheid, vereist voor de vervulling van de functie, in gevaar kan komen;
  - c. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel bij een dergelijke uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
  - d. bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;
  - e. het Nederlanderschap of het actief en passief kiesrecht verliest.
5. Indien de voorzitter, een lid van de commissie van beroep of een plaatsvervanger defungeert anders dan door ontheffing van zijn functie wegens dwingende reden, blijft hij bevoegd op te treden in geschillen, waarin de mondelinge behandeling reeds heeft plaatsgevonden.

Artikel 3 Secretaris

1. Het bestuur benoemt juristen tot secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen) die niet tevens voorzitter, lid van de commissie van beroep of plaatsvervanger mogen zijn. Het bestuur is bevoegd hen te allen tijde van hun functie te ontheffen.
2. Het bepaalde in het tweede lid van artikel 2 en in artikel 4 is tevens van toepassing op de secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen).

Artikel 4   **Geheimhoudingsplicht en vergoedingen**

1. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers zijn verplicht hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk is.
2. De voorzitter, de leden van de commissie van beroep en hun plaatsvervangers ontvangen reis- en verblijfkosten en eventueel andere vergoedingen volgens door het bestuur vastgestelde regels.

Artikel 5   **Bevoegdheid van de commissie van beroep**

Met inachtneming van de bepalingen van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en dit reglement is de commissie van beroep bevoegd tot het doen van uitspraak in geschillen tussen een aangesloten instelling, een deelnemer, een gewezen deelnemer, hun rechtverkrijgende of een ander die naar het oordeel van de commissie rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen en het fonds inzake de besluiten van het bestuur, niet zijnde besluiten van algemene strekking. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde staat geen beroep open bij de commissie van beroep inzake besluiten over aanvragen voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds.

Artikel 6   **Aanhangig maken van een geschil**

1. De partij die het geschil aanhangig wil maken dient een door of namens hem ondertekend beroepschrift in bij de secretaris, die ter zake van het geschil domicilie kiest ten kantore van het fonds.
2. Het beroepschrift moet bevatten:
  - a. de naam en het adres van de partij die het geschil aanhangig maakt en eventueel van zijn vertegenwoordiger;
  - b. een dagtekening;
  - c. een zo volledig mogelijke aanduiding van het bestuursbesluit waarover het geschil gaat;
  - d. de motieven op grond waarvan het bestuursbesluit door de partij die het geschil aanhangig maakt onjuist wordt geacht.
3. Het beroepschrift moet worden ingediend binnen een termijn van twee maanden nadat het betreffende bestuursbesluit schriftelijk ter kennis is gebracht van de partij die het geschil aanhangig maakt. De commissie van beroep kan in bijzondere gevallen, ter beoordeling van de commissie, deze termijn verlengen.

Artikel 7   **Behandeling van het geschil**

1. De secretaris zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het beroepschrift aan de voorzitter, de leden van de commissie van beroep en het fonds.
2. Het fonds is verplicht een afschrift van het bestuursbesluit waartegen het beroepschrift is gericht en eventueel daarbij behorende stukken aan de secretaris te zenden, hetgeen kan geschieden bij de toezending van het verweerschrift als bedoeld in het derde lid. De in dit lid bedoelde stukken worden door de secretaris zo spoedig mogelijk gezonden aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep.
3. Het fonds is bevoegd binnen twee maanden na ontvangst van het beroepschrift een verweerschrift in te dienen bij de secretaris. De voorzitter van de commissie van beroep is bevoegd deze termijn te verlengen. De secretaris zendt het verweerschrift zo spoedig mogelijk aan de voorzitter en de leden van de commissie van beroep en aan de partij die het geschil aanhangig maakte.
4. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds zijn bevoegd schriftelijk te verklaren van schriftelijke toelichting of verweer af te zien.

- Artikel 8**
1. Na ontvangst van het verweerschrift of van de schriftelijke verklaring dat van schriftelijk verweer wordt afgezien, doch uiterlijk na het verstrijken van de termijn voor het indienen van een verweerschrift bepaalt de voorzitter het tijdstip en de plaats van de vergadering waarin het geschil behandeld zal worden, behoudens het bepaalde in het vierde lid van dit artikel.
  2. De partij die het geschil aanhangig maakte en het fonds worden per aangetekend schrijven opgeroepen om ter vergadering te verschijnen.
  3. Een in dit artikel bedoelde vergadering is niet openbaar.
  4. De commissie van beroep is bevoegd om in naar haar eenparig oordeel eenvoudige geschillen uitspraak te doen op basis van de overgelegde stukken zonder dat een mondelinge behandeling plaatsvindt.

- Artikel 9**
1. De commissie van beroep bepaalt de wijze waarop met inachtneming van de bepalingen van dit reglement het geschil wordt behandeld.
  2. De commissie hoort de partijen die ter vergadering verschenen zijn, tenzij het bepaalde in het vierde lid van artikel 8 van toepassing is.
  3. Partijen zijn verplicht de commissie van beroep alle inlichtingen te verschaffen, die de commissie voor de behandeling van het geschil nodig acht.
  4. Partijen kunnen ter vergadering zich door een schriftelijk gemachtigde doen vertegenwoordigen of door raadslieden doen bijstaan en – voor zover de commissie van beroep zulks gewenst acht voor de beslissing van het geschil – getuigen en/of deskundigen doen verschijnen.
  5. Partijen zijn verplicht ten minste drie dagen voor de vergadering aan de secretaris en aan de tegenpartij schriftelijk mededeling te doen van de naam, de woonplaats en de hoedanigheid van de getuigen en/of deskundigen die zij willen doen horen. De commissie van beroep is bevoegd in bijzondere gevallen, ter beoordeling van de commissie, deze termijn te bekorten.
  6. De commissie van beroep is bevoegd andere getuigen en/of deskundigen dan bedoeld in het vorige lid op te roepen en te horen.
  7. Getuigen en deskundigen worden afzonderlijk gehoord in tegenwoordigheid van partijen of hun vertegenwoordigers en de raadslieden, die ter vergadering verschenen zijn.

Artikel 10 **Beslissing van de commissie van beroep**

1. De commissie van beroep oordeelt als goede mannen, naar billijkheid.
2. De commissie kan slechts een besluit nemen in een vergadering waarin de voorzitter en de twee leden of hun plaatsvervangers aanwezig zijn.
3. De commissie neemt haar beslissingen bij meerderheid van stemmen. De beslissing moet met redenen omkleed zijn en door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend.
4. De secretaris zendt een gewaarmerkt exemplaar van de beslissing aan de partijen in het geschil.
5. De beslissing van de commissie van beroep is voor partijen bindend.

Artikel 11 **Inhoud van de beslissing**

1. De beslissing van de commissie van beroep kan inhouden:
  - a. dat de commissie zich onbevoegd verklaart;
  - b. dat de commissie de partij die het geschil aanhangig maakte niet ontvankelijk verklaart;
  - c. dat het bestuursbesluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
  - d. dat het bestuursbesluit wordt vernietigd.
2. Indien het bestuursbesluit wordt vernietigd, kan de commissie van beroep:
  - a. in haar beslissing doen, wat naar haar mening het bestuur had behoren te doen, in welk geval de beslissing geldt als een bestuursbesluit;
  - b. een beslissing nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van deze beslissing, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12

Kosten

De commissie van beroep stelt bij haar beslissing een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het fonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- a. de administratie- en vergaderkosten van het geding;
- b. de reis- en verblijfkosten en de vergoedingen, bedoeld in het tweede lid van artikel 4.

Reglement Commissie van Bezwaar

Reglement Commissie van Bezwaar

Inhoud

Artikel	Onderwerp	Pagina
1	Begripsbepalingen	29
2	Samenstelling en benoeming van de Commissie.....	29
3	Bevoegdheid van de Commissie	29
4	Indiening bezwaarschrift	29
5	Vormvereisten bezwaarschrift	29
6	Niet ontvankelijk verklaring	29
7	Tijdstip indiening	30
8	Hoorprocedure	30
9	Afzien van horen van belanghebbenden	30
10	Mogelijkheid van machtiging	30
11	Inhoud van het besluit van de Commissie	30
12	Vormvereisten besluit Commissie	31
13	Geheimhoudingsplicht	31
14	Kosten	31
15	Niet voorziene gevallen	31

Artikel 1**Begripsbepalingen**

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Bestuur: bestuur van Pensioenfonds Zorg en Welzijn;
- Besluit: een schriftelijke beslissing van Pensioenfonds Zorg en Welzijn
  - op een aanvraag voor vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds,
  - op een aanvraag voor vrijstelling in verband met gemoedsbezwaren en
  - inzake kosten gerelateerd aan genoemde beslissingen,met inbegrip van het niet in behandeling nemen, het niet tijdig beslissen op, of het schriftelijk afwijzen van een aanvraag daarvan;
- Belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit van het pensioenfonds is betrokken;
- Commissie: de Commissie van Bezwaar die een door een belanghebbende ingediend bezwaarschrift tegen een besluit heroverweegt;
- AWB: Algemene Wet Bestuursrecht;
- Bezwaarschrift: het op schrift gestelde bezwaar van een belanghebbende tegen een besluit.

De in de statuten en het pensioenreglement van het fonds gebruikte begripsbepalingen worden geacht deel uit te maken van dit reglement.

Artikel 2**Samenstelling en benoeming van de Commissie**

1. De Commissie bestaat uit een voorzitter, twee leden en een plaatsvervangend voorzitter en twee plaatsvervangend leden.
2. Het bestuur benoemt de voorzitter, de leden, de plaatsvervangend voorzitter en de plaatsvervangend leden van de Commissie.
3. De voorzitter en de leden van de Commissie alsmede hun plaatsvervangers worden benoemd voor een periode van vier jaren en kunnen na afloop van hun zittingsperiode worden herbenoemd voor een nieuwe zittingsperiode van vier jaren.

Artikel 3**Bevoegdheid van de Commissie**

Met inachtneming van de AWB en de bepalingen van de statuten en reglementen van het pensioenfonds is de Commissie bevoegd tot heroverweging van een besluit indien hiertegen door een belanghebbende een bezwaarschrift is ingediend.

Artikel 4**Indiening bezwaarschrift**

Het bezwaarschrift wordt door een belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit door het bestuur op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Artikel 5**Vormvereisten bezwaarschrift**

Het bezwaarschrift wordt ondertekend, en bevat tenminste:

1. de naam en het adres van de indiener;
2. de dagtekening;
3. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht;
4. de gronden van het bezwaar.

Artikel 6**Niet ontvankelijk verklaring**

Indien niet is voldaan aan artikel 4 en 5 kan de Commissie het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaren, mits de indiener van het bezwaarschrift in de gelegenheid is gesteld het verzuim te herstellen binnen een hem daartoe gestelde termijn.

Artikel 7**Tijdstip indiening**

1. Het bezwaarschrift is tijdig ingediend wanneer het voor het einde van de toepasselijke, in artikel 4 genoemde, termijn is ontvangen.
2. Bij verzending per post is het bezwaarschrift tijdig ingediend, indien het voor het einde van de termijn per post is bezorgd.
3. Ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaarschrift blijft niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege, indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener ervan in verzuim is geweest.

Artikel 8**Hoorprocedure**

1. De Commissie stelt de belanghebbende(n) in de gelegenheid te worden gehoord.
2. De Commissie stelt tevens het bestuur, dan wel de mandataris die namens het bestuur het besluit heeft gegeven, in de gelegenheid te worden gehoord.
3. De zittingen van de Commissie zijn besloten.

Artikel 9**Afzien van horen van belanghebbenden**

Van het horen van belanghebbende(n) kan worden afgezien, indien:

1. het bezwaarschrift kennelijk niet ontvankelijk is;
2. het bezwaarschrift kennelijk ongegrond is;
3. de belanghebbenden hebben verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord, dan wel;
4. door het bestuur aan het bezwaarschrift volledig tegemoet is gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad.

Artikel 10**Mogelijkheid van machtiging**

De indiener van het bezwaarschrift die wordt gehoord, kan zich laten bijstaan door een raadsman.

De indiener van het bezwaarschrift kan zich ter zitting laten vertegenwoordigen door een schriftelijk gemachtigde.

Artikel 11**Inhoud van het besluit van de Commissie**

1. Het besluit van de Commissie kan inhouden:
  - a. dat de Commissie zich onbevoegd verklaart;
  - b. dat de Commissie de indiener van het bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaart;
  - c. dat het besluit al dan niet op dezelfde gronden wordt bevestigd;
  - d. dat het besluit wordt vernietigd.
2. Indien het besluit wordt vernietigd, kan de Commissie:
  - a. in haar besluit doen, wat naar haar mening het bestuur in eerste aanleg had behoren te doen, in welk geval het besluit van de Commissie van Bezwaar geldt als een bestuursbesluit of
  - b. een besluit nemen over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit besluit, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen,
  - c. een advies geven over bepaalde in geschil zijnde punten en het bestuur opdragen om zo spoedig mogelijk, met inachtneming van dit advies, de zaak opnieuw te behandelen en af te doen.

Artikel 12   **Vormvereisten besluit Commissie**

Het besluit op het bezwaarschrift dient te berusten op een deugdelijke motivering, die bij de bekendmaking van het besluit wordt vermeld. Daarbij dient, in geval van het horen van belanghebbende(n) is afgezien, tevens te worden aangegeven op welke grond dat is geschied.

1. De Commissie beslist op het bezwaarschrift binnen de wettelijke beslistermijn van zes weken.
De Commissie kan het besluit voor ten hoogste vier weken verdagen. Van zowel het besluit op het bezwaarschrift als eventuele verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan belanghebbende(n) en aan het bestuur.
2. De termijn waarbinnen de Commissie dient te beslissen wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener verzocht is een verzuim te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
3. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen.

Artikel 13   **Geheimhoudingsplicht**

De voorzitter en de leden van de Commissie zijn verplicht hetgeen hen in deze functie ter kennis is gekomen niet verder bekend te maken dan voor de behandeling van het geschil noodzakelijk.

Artikel 14   **Kosten**

De Commissie stelt bij haar besluit een regeling vast omtrent het dragen van de kosten van het geding, met dien verstande dat door het pensioenfonds steeds de navolgende kosten zullen worden gedragen:

- de administratie- en vergaderkosten van de Commissie.

Artikel 15   **Niet voorziene gevallen**

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de Commissie.

Dit reglement treedt in werking per 1 januari 2010.

Uitvoeringsreglement

Uitvoeringsreglement

Inhoud	Pagina
Lijst met afkortingen	36
Hoofdstuk 1 Algemene Bepalingen	37
Artikel 1.1 Werkingssfeer	37
Artikel 1.2 Begrippen	37
Hoofdstuk 2 Aansluiting en vrijstelling	38
Paragraaf 1 Aangesloten werkgever	38
Artikel 2.1 Aangesloten werkgever	38
Artikel 2.2 Verplicht aangesloten werkgever	38
Artikel 2.3 Contractueel aangesloten werkgever	38
Artikel 2.4 Beëindiging aansluiting, vergoeding en collectieve waardeoverdracht	38
Paragraaf 2 Vrijstelling van verplichte deelneming	38
Artikel 2.5 Verplichte vrijstellingsgronden	38
Artikel 2.6 Vrijstelling om andere redenen	39
Artikel 2.7 Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart	39
Artikel 2.8 Voorwaarden en intrekking vrijstelling	39
Artikel 2.9 Vrijstelling werkgever wegens gemoedsbezwaarden	40
Hoofdstuk 3 Gegevens- en informatieverstrekking	41
Paragraaf 1 Gegevensverstrekking door aangesloten werkgever aan het pensioenfonds	41
Artikel 3.1 Aanmelding werknemer	41
Artikel 3.2 Mutaties doorgeven	41
Artikel 3.3 Afmelding werknemer	41
Artikel 3.4 Algemene bepalingen informatieverstrekking	41
Artikel 3.5 Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling	41
Artikel 3.6 Onjuiste informatie en vrijwaring	42
Artikel 3.7 Wijze van gegevensverstrekking	42
Artikel 3.8 Privacy	42
Paragraaf 2 Informatieverstrekking door het pensioenfonds	42
Artikel 3.9 Informatie aan aangesloten werkgevers	42
Artikel 3.10 Statistische informatie aan aangesloten werkgevers	42
Artikel 3.11 Informatie aan deelnemer na aanmelding	42
Artikel 3.12 Wettelijke informatieverplichtingen aan deelnemer en overige belanghebbenden	42
Artikel 3.13 Statistische informatie aan werkgevers- en werknemersorganisaties	43

Hoofdstuk 4	Premie en vermogenspositie	44
Paragraaf 1	Premie	44
Artikel 4.1	Premiebetaling aangesloten werkgever	44
Artikel 4.2	Vaststelling van de premie	44
Artikel 4.3	Wijze van premiebetaling	44
Paragraaf 2	Vermogenspositie	45
Artikel 4.4	Besluitvorming vermogenoverschotten	45
Artikel 4.5	Besluitvorming vermogenstekorten	45
Hoofdstuk 5	Indexering van pensioenaanspraken en pensioenrechten	46
Artikel 5.1	Voorwaardelijk recht op indexering	46
Artikel 5.2	Leidraad bij indexering	46
Artikel 5.3	Beperkingen voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules	46
Hoofdstuk 6	Vrijwillige regelingen	47
Artikel 6.1	Vrijwillige voortzetting	47
Artikel 6.2	Vrijwillige aanvullende pensioenmodules	47
Hoofdstuk 7	Slotbepalingen en overgangsbepaling	48
Paragraaf 1	Inwerkingtreding, wijzigingsbevoegdheid en overgangsbepaling	48
Artikel 7.1	Inwerkingtreding	48
Artikel 7.2	Overgangsbepaling	48
Artikel 7.3	Nadere regels	48
Artikel 7.4	Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement	48
Artikel 7.5	Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement	48
Artikel 7.6	Hardheidsclausule	48
Paragraaf 2	Overige bepalingen	48
Artikel 7.7	Geschillen	48
Artikel 7.8	Ontbinding van het pensioenfonds	48

Lijst met afkortingen

In dit uitvoeringsreglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

ABTN	Actuariële en bedrijfstechnische nota
BW	Burgerlijk Wetboek
Pensioenreglement	Pensioenreglement Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Vrijstellingsbesluit	Vrijstellingsbesluit Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Regeling	Regeling Gemoedsbezwaarden Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Gemoedsbezwaarden	

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1

Werkingsfeer

1. Het uitvoeringsreglement is van toepassing op de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de aangesloten werkgever.
2. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt gelden ook voor het uitvoeringsreglement.

Artikel 1.2

Begrippen

In het uitvoeringsreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

- **ABTN:**
actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds.
- **Afsplitsing:**
afsplitsing als bedoeld in artikel 2:334a lid 3 BW.
- **Doorstart:**
voortzetting van de activiteiten van een gefailleerde werkgever als bedoeld in artikel 7e lid 1 Vrijstellingsbesluit.
- **Fusie:**
fusie als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder d Vrijstellingsbesluit.
- **Pensioenaanspraak:**
recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.
- **Pensioenfonds:**
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- **Pensioenrecht:**
recht op een pensioen dat is ingegaan.
- **Pensioenreglement:**
pensioenreglement van het pensioenfonds.
- **Statuten:**
statuten van het pensioenfonds.
- **Uitvoeringsovereenkomst:**
de overeenkomst tussen een contractueel aangesloten werkgever en het pensioenfonds die strekt tot uitvoering van de pensioenovereenkomst tussen deze werkgever en zijn werknemers.
- **Vrijwillige aanvullende pensioenmodule:**
pensioenmodule als bedoeld in hoofdstuk 2, paragraaf 6 van het pensioenreglement.
- **Zuivere splitsing:**
zuivere splitsing als bedoeld in artikel 7d lid 1 onder a Vrijstellingsbesluit.

Hoofdstuk 2 Aansluiting en vrijstelling

Paragraaf 1 **Aangesloten werkgever**

Artikel 2.1 **Aangesloten werkgever**

Een werkgever kan verplicht of contractueel bij het pensioenfonds zijn aangesloten.

Artikel 2.2 **Verplicht aangesloten werkgever**

De verplicht aangesloten werkgever is de werkgever die volgens een beschikking van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op basis van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven. De werkgever die verplicht is aangesloten, wordt nader omschreven in bijlage a bij het pensioenreglement.

Artikel 2.3 **Contractueel aangesloten werkgever**

1. De contractueel aangesloten werkgever is de werkgever die niet verplicht is aangesloten en waarmee het pensioenfonds een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten over de deelneming in de pensioenregeling van alle of bepaalde groepen werknemers. De contractueel aangesloten werkgever is verplicht de statuten en reglementen van het pensioenfonds na te leven.
2. Een werkgever kan door het pensioenfonds contractueel worden aangesloten als de werkgever:
  - a. diensten verleent die vallen binnen de werkingssfeer als omschreven in artikel 4 leden 1 tot en met 3 van de statuten en een collectieve arbeidsovereenkomst uit de sector zorg en welzijn toepast, of een arbeidsvoorwaardenregeling heeft die tot stand is gekomen in overleg met een werknemersorganisatie die is vertegenwoordigd in het bestuur van het pensioenfonds; of
  - b. buiten deze werkingssfeer valt, maar voldoet aan de eisen van artikel 4 lid 3 van de statuten.
3. De contractuele aansluitingsperiode bedraagt 10 jaar. Deze periode kan steeds met 10 jaar worden verlengd.
4. Het pensioenfonds kan in de uitvoeringsovereenkomst aanvullende en/of afwijkende voorwaarden opnemen over de contractuele aansluiting.
5. In de uitvoeringsovereenkomst worden regels gesteld over de beëindiging van de contractuele aansluiting en de gevolgen daarvan.

Artikel 2.4 **Beëindiging aansluiting, vergoeding en collectieve waardeoverdracht**

1. Het pensioenfonds is op grond van artikel 3 lid 4 van de statuten bevoegd om aan werkgevers en sectoren waarvan de aansluiting eindigt een vergoeding te vragen ter hoogte van de financiële lasten die voor het pensioenfonds ontstaan door de beëindiging van de aansluiting.
2. Het pensioenfonds verleent medewerking aan een door een werkgever gedaan verzoek tot collectieve waardeoverdracht aan een overnemende pensioenuitvoerder. De voorwaarden van artikel 83 Pensioenwet zijn van toepassing. Het pensioenfonds kan met de werkgever en de overnemende pensioenuitvoerder nadere voorwaarden overeenkomen.

Paragraaf 2 **Vrijstelling van verplichte deelneming**

Artikel 2.5 **Verplichte vrijstellingsgronden**

1. Op verzoek van de werkgever verleent het pensioenfonds op grond van het Vrijstellingsbesluit vrijstelling van de verplichting tot deelneming voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever in verband met:
  - a. een bestaande pensioenvoorziening;
  - b. concernvorming;
  - c. een eigen collectieve arbeidsovereenkomst;
  - d. een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds.

2. Een vrijstelling in verband met een bestaande pensioenvoorziening wordt verleend als:
  - a. de werknemers van de aangesloten werkgever al deelnemen in een pensioenregeling, die ten minste zes maanden voor het moment van indienen van de aanvraag tot verplichtstelling van toepassing was;
  - b. de werkgever voor zijn werknemers al een pensioenvoorziening heeft getroffen, die al ten minste zes maanden gold voor het moment dat de verplichtstelling op hem van toepassing was.
3. Een vrijstelling in verband met concernvorming wordt verleend als de werkgever die een verzoek daartoe indient, deel uitmaakt of deel is gaan uitmaken van een concern en voldoet aan de voorwaarden die in artikel 3 Vrijstellingsbesluit zijn genoemd.
4. Een vrijstelling in verband met een eigen collectieve arbeidsovereenkomst wordt verleend, voor zover een besluit tot algemeenverbindendverklaring van bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomst op de werkgever niet van toepassing is of, als dat besluit wel op hem van toepassing is, voor zover hij hiervan is vrijgesteld en met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties een andere pensioenvoorziening is overeengekomen. Het verzoek om vrijstelling wordt mede door of namens de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties gedaan.
5. Een vrijstelling in verband met een onvoldoende beleggingsrendement van het pensioenfonds wordt op grond van artikel 5 Vrijstellingsbesluit verleend als:
  - a. uit de performancetoets als genoemd in artikel 5 Vrijstellingsbesluit het feitelijk behaalde beleggingsrendement van het pensioenfonds in negatieve zin aanzienlijk afwijkt van de normportefeuille die het pensioenfonds heeft vastgesteld;
  - b. het pensioenfonds niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan het jaarlijks tijdig opstellen van een adequaat beleggingsbeleid of het jaarlijks opstellen van een normportefeuille;
  - c. het pensioenfonds bij het opnieuw vaststellen van een beleggingsbeleid of normportefeuille niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan de vereisten die aan deze wijziging zijn gesteld.

Artikel 2.6 *Vrijstelling om andere redenen*

1. Het pensioenfonds kan op grond van artikel 6 Vrijstellingsbesluit een werkgever vrijstelling verlenen om andere redenen dan genoemd in artikel 2.5.
2. Een vrijstelling als genoemd in lid 1 wordt alleen verleend als er volgens het pensioenfonds zeer bijzondere omstandigheden zijn. Hiervan is sprake als de belangen van de werkgever zo zwaar wegen, dat het belang van het pensioenfonds om geen vrijstelling te verlenen daarvoor moet wijken.

Artikel 2.7 *Vrijstelling wegens fusie, splitsing en doorstart*

1. Bij een fusie tussen werkgevers die op grond van artikel 2.5 zijn vrijgesteld van verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7a Vrijstellingsbesluit.
2. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever en een werkgever die op grond van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7b Vrijstellingsbesluit.
3. Bij een fusie tussen een verplicht aangesloten werkgever, ongeacht of deze op grond van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, en een andere werkgever, ongeacht of deze is vrijgesteld van de verplichte aansluiting in een ander bedrijfstakpensioenfonds, gelden de regels van artikel 7c Vrijstellingsbesluit.
4. Bij een splitsing of een afsplitsing van een werkgever, die op basis van artikel 2.5 is vrijgesteld van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7d Vrijstellingsbesluit.
5. Bij een doorstart van een werkgever, die op basis van artikel 2.5 vrijgesteld is geweest van de verplichte aansluiting, gelden de regels van artikel 7e Vrijstellingsbesluit.

Artikel 2.8 *Voorwaarden en intrekking vrijstelling*

1. Het pensioenfonds kan aan de beslissing tot vrijstelling nadere voorschriften verbinden ter verzekering van een goede uitvoering van de Wet Bpf 2000.
2. Het pensioenfonds kan een verleende vrijstelling intrekken als de werkgever niet of niet langer voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden of aan de voorschriften die in lid 1 worden bedoeld.

Artikel 2.9

Vrijstelling werkgever wegens gemoedsbezwaren

1. De werkgever, bij wie natuurlijke personen betrokken zijn die gemoedsbezwaren hebben tegen iedere vorm van verzekering, kan op zijn verzoek door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot aansluiting.
De vrijstelling van de verplicht aangesloten werkgever vindt plaats op grond van bijlage c bij het pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds trekt de verleende vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de werkgever aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
3. Het pensioenfonds is bevoegd een vrijstelling in te trekken als de voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.
4. De vrijstelling vervalt vijf jaar na de ingangsdatum van de vrijstelling. Op verzoek van de werkgever kan het pensioenfonds een nieuwe vrijstelling verlenen.

Hoofdstuk 3 Gegevens- en informatieverstrekking

Paragraaf 1 **Gegevensverstrekking door aangesloten werkgever aan het pensioenfonds**

Artikel 3.1 **Aanmelding werknemer**

1. De aangesloten werkgever meldt de werknemer als deelnemer aan bij het pensioenfonds uiterlijk 30 dagen na de datum waarop de werknemer in dienst is getreden.
2. Bij de aanmelding levert de aangesloten werkgever de gegevens aan die het pensioenfonds nodig heeft voor de juiste uitvoering van het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement. Daartoe behoren in ieder geval:
  - a. naam, adres en woonplaats van de werknemer;
  - b. geboortedatum van de werknemer;
  - c. het burgerservicenummer van de werknemer;
  - d. de datum van indiensttreding;
  - e. de deeltijdfactor van de werknemer als bedoeld in artikel 1.9 van het pensioenreglement;
  - f. het pensioengevend salaris van de werknemer als bedoeld in artikel 1.10 van het pensioenreglement.

Artikel 3.2 **Mutaties doorgeven**

De aangesloten werkgever geeft wijzigingen van de in artikel 3.1 lid 2 bedoelde gegevens door op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.

Artikel 3.3 **Afmelding werknemer**

De aangesloten werkgever meldt het einde van het werknemerschap direct, maar uiterlijk binnen 30 dagen na beëindiging, aan het pensioenfonds onder opgave van de datum. De aangesloten werkgever vermeldt tevens de reden van het einde van het werknemerschap voorzover dit wettelijk is toegestaan.

Artikel 3.4 **Algemene bepalingen informatieverstrekking**

1. De aangesloten werkgever verstrekt aan het pensioenfonds alle informatie die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. De aangesloten werkgever verleent het pensioenfonds toegang tot zijn administratie.
3. De verplichtingen als genoemd in de leden 1 en 2 eindigen niet door het einde van de aansluiting of de deelneming.
4. De kosten voor informatieverstrekking komen voor rekening van de aangesloten werkgever.

Artikel 3.5 **Bevoegdheid tot ambtshalve vaststelling**

1. Het pensioenfonds is bevoegd om de informatie, die nodig is voor de juiste uitvoering van de uitvoeringsovereenkomst, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement van het pensioenfonds, ambtshalve vast te stellen.
2. Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van de bevoegdheid die in lid 1 wordt bedoeld, als de aangesloten werkgever schriftelijk is verzocht om de informatie aan het pensioenfonds te verstrekken en de aangesloten werkgever aan dit verzoek niet of niet volledig heeft voldaan.

Artikel 3.6***Onjuiste informatie en vrijwaring***

1. Als de aangesloten werkgever geen, onvolledige of onjuiste informatie heeft verstrekt, is het pensioenfonds bevoegd om de toegekende pensioenaanspraken en pensioenrechten te herzien, indien en voor zover als gevolg daarvan de pensioenaanspraken en pensioenrechten onjuist zijn vastgesteld.
2. De aangesloten werkgever vrijwaart het pensioenfonds voor alle financiële gevolgen die zijn ontstaan doordat hij geen, onvolledige of onjuiste informatie aan het pensioenfonds heeft verstrekt.

Artikel 3.7***Wijze van gegevensverstrekking***

De gegevensverstrekking door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds vindt plaats op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.

Artikel 3.8***Privacy***

Het pensioenfonds houdt zich bij het verwerken van de persoonsgegevens, die door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds zijn verstrekt, aan de eisen van de Wet bescherming persoonsgegevens en het daarop gebaseerde privacyreglement van het pensioenfonds.

Paragraaf 2***Informatieverstrekking door het pensioenfonds*****Artikel 3.9*****Informatie aan aangesloten werkgever***

1. Het pensioenfonds verstrekt de aangesloten werkgever bij aansluiting schriftelijke informatie over de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds zorgt er voor dat de aangesloten werkgever kennis kan nemen van de statuten, het uitvoeringsreglement, het pensioenreglement en het jaarverslag. Op verzoek zendt het pensioenfonds kosteloos een gedrukt exemplaar van deze documenten aan de aangesloten werkgever.
3. Het pensioenfonds informeert de aangesloten werkgever over wijzigingen in de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement.

Artikel 3.10***Statistische informatie aan aangesloten werkgevers***

1. Het pensioenfonds is bevoegd met een aangesloten werkgever of een samenwerkingsverband van aangesloten werkgevers overeen te komen een selectie statistische en vergelijkende informatie te verstrekken.
2. Het pensioenfonds verstrekt hierbij geen persoonsgegevens van (gewezen) deelnemers, (ex-) partners en pensioengerechtigden.
3. De kosten die het pensioenfonds in verband met deze informatieverstrekking maakt, worden in rekening gebracht.

Artikel 3.11***Informatie aan deelnemer na aanmelding***

1. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer binnen 30 dagen na aanmelding door de aangesloten werkgever ten minste de informatie die in artikel 21 Pensioenwet genoemd is.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemer over wijzigingen in de statuten, het uitvoeringsreglement en het pensioenreglement die voor hem relevant zijn.
3. Het pensioenfonds is niet verplicht om de in lid 1 bedoelde informatie aan de deelnemer te verstrekken, als de deelnemer binnen 6 maanden na het einde van de deelneming opnieuw als deelnemer wordt aangemeld. In dat geval volstaat de schriftelijke mededeling van de aanmelding aan de deelnemer en het toezenden van informatie over de tussentijdse wijzigingen.

Artikel 3.12***Wettelijke informatieverplichtingen aan deelnemer en overige belanghebbenden***

Het pensioenfonds informeert de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde, partner, ex-partner en andere belanghebbenden op de wijze zoals bepaald in het pensioenreglement.

Statistische informatie aan werkgevers- en werknemersorganisaties

1. Het pensioenfonds kan op verzoek informatie verstrekken aan de werkgevers- en werknemersorganisaties, afzonderlijk of gezamenlijk, die betrokken zijn geweest bij de aanvraag van een geldende verplichtstelling bij het pensioenfonds op grond van de Wet Bpf 2000.
2. De informatie wordt verstrekt onder de volgende voorwaarden:
  - a. De informatie heeft betrekking op een branche waarvoor de werkgevers- of werknemersorganisatie die de informatie vraagt deelneemt aan het CAO-overleg.
  - b. De informatie is statistisch van aard. Persoonsgegevens van (gewezen) deelnemers, (ex-) partners en pensioengerechtigden en gegevens waarmee een aangesloten werkgever kan worden geïdentificeerd, worden niet verstrekt.
  - c. De informatie wordt uitsluitend verstrekt voor:
    - het aantonen van de wettelijk voorgeschreven representativiteit ten behoeve van algemeen verbindend verklaring van een CAO of ten behoeve van een verplichtstelling;
    - het verrichten van arbeidsmarktonderzoek; of
    - de voorbereiding van een CAO-overleg.
  - d. De organisatie aan wie het pensioenfonds de informatie heeft verstrekt, mag deze informatie uitsluitend voor publicatie gebruiken als:
    - dit nodig is voor het doel waarvoor het pensioenfonds de informatie heeft verstrekt;
    - het pensioenfonds als bron wordt vermeld; en
    - het pensioenfonds minimaal een week voor de datum van publicatie van de inhoud van de publicatie op de hoogte wordt gesteld.
  - e. De kosten die het pensioenfonds in verband met deze informatieverstrekking in rekening brengt worden vergoed.
3. Het pensioenfonds is bevoegd met werkgevers- en werknemersorganisaties, afzonderlijk of gezamenlijk, die betrokken zijn geweest bij de aanvraag van een geldende verplichtstelling bij het pensioenfonds op grond van de Wet Bpf 2000, overeen te komen een selectie statistische en vergelijkende informatie te verstrekken.

Hoofdstuk 4 Premie en vermogenspositie

Paragraaf 1 Premie

Artikel 4.1 Premiebetaling aangesloten werkgever

1. De premie is verschuldigd vanaf het begin van de deelneming tot het einde van de deelneming.
2. De aangesloten werkgever is de premie aan het pensioenfonds verschuldigd, ook zonder dat door het pensioenfonds een premiefactuur is opgelegd.
3. De premie is niet verschuldigd over de periode dat de deelnemer op grond van hoofdstuk 5 van het pensioenreglement recht heeft op een premievrije voortzetting van de deelneming.

Artikel 4.2 Vaststelling van de premie

1. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid zoals geformuleerd in de ABTN.
2. De jaarlijkse premie is een percentage als bedoeld in artikel 7.1 van het pensioenreglement. De jaarlijkse premie voor de Regelingen A en B bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 2 van het pensioenreglement, nadat de franchise is vermenigvuldigd met de deeltijdfactor. De jaarlijkse premie voor de Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 4 van het pensioenreglement. De jaarlijkse premie voor de Instapregeling bedraagt:
  - de jaarlijkse premie voor de Regeling A vermenigvuldigd met de voor de aangesloten werkgever in dat kalenderjaar geldende instapfactor zoals bedoeld in bijlage d van het pensioenreglement, alsmede
  - de jaarlijkse premie voor de Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen.

Artikel 4.3 Wijze van premiebetaling

1. Het pensioenfonds legt per kalenderkwartaal aan de aangesloten werkgever de premie op met een premiefactuur. De aangesloten werkgever voldoet de premie aan het pensioenfonds uiterlijk op de in de premiefactuur vermelde maandelijkse betaaldatum. De werkgever is in verzuim als de premie niet binnen de gestelde maandelijkse betaaldatum is voldaan.
2. Als de premies na de in de premiefactuur vermelde betaaldatum worden betaald, is het pensioenfonds bevoegd om rente in rekening te brengen. Deze rente is gebaseerd op de wettelijke rente als bedoeld in art. 6: 119a BW.
3. Het pensioenfonds is bevoegd om bij niet tijdige betaling over te gaan tot buitengerechtelijke dan wel gerechtelijke invordering.
4. Op grond van artikel 21 Wet Bpf 2000 is het pensioenfonds bevoegd om de premie, de rente als bedoeld in het tweede lid en de aanmaningskosten bij dwangbevel in te vorderen, als de premie na aanmaning per aangetekende brief niet of niet geheel binnen 30 dagen is voldaan.
5. Het pensioenfonds is bevoegd om bij een betalingsachterstand van meer dan 4 maanden de aansluiting van een contractueel aangesloten werkgever te beëindigen. In dat geval informeert het pensioenfonds de (gewezen) werknemer van de betrokken werkgever en de ex-partner.
6. In afwijking van lid 1 is het pensioenfonds bij een aansluiting met terugwerkende kracht bevoegd een premiefactuur op te leggen die betrekking heeft op een kalenderjaar of op een gedeelte daarvan. In afwijking van lid 1 kan het pensioenfonds betaling van de premie in termijnen toestaan.

Paragraaf 2 **Vermogenspositie**

Artikel 4.4 **Besluitvorming vermogenoverschotten**

De financiële positie van het pensioenfonds leidt niet tot een verplichting van het pensioenfonds tot het terugstorten van premie of het betalen van een bedrag aan de aangesloten werkgever wegens een vermogenoverschot als bedoeld in de ABTN. Als het pensioenfonds besluit een vermogenoverschot aan te wenden voor een premiekorting dan gebeurt dit met inachtneming van hoofdstuk 5 van dit uitvoeringsreglement.

Artikel 4.5 **Besluitvorming vermogenstekorten**

1. Als in de vermogenspositie van het pensioenfonds een reservetekort of dekkingstekort optreedt, herstelt het pensioenfonds dit tekort op basis van de uitgangspunten en procedures zoals voorzien in de ABTN.
2. Het pensioenfonds hanteert bij een dekkingstekort de leidraad als bedoeld in artikel 2.13 van het pensioenreglement (leidraad bij onderdekking) voor het nemen van maatregelen die de financiële positie van het pensioenfonds moeten herstellen binnen de op grond van de Pensioenwet gestelde termijn.

Hoofdstuk 5 Indexering van pensioen-aanspraken en pensioenrechten

Artikel 5.1

Voorwaardelijk recht op indexering

1. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar.
2. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad zoals beschreven in de ABTN.
3. De reguliere indexering als genoemd in lid 1 vindt niet eerder plaats dan op 1 januari van het daarop volgende kalenderjaar.
4. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen. Een besluit tot inhalen van de indexeringsachterstand heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling.
5. Indexering is uitdrukkelijk voorwaardelijk; er is geen recht op indexering. Voor de indexeringsambitie is geen bestemmingsreserve gevormd. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premie en gedeeltelijk uit rendement.
6. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot indexering.

Artikel 5.2

Leidraad bij indexering

1. Het pensioenfonds hanteert zowel bij de reguliere indexering als bij het inhalen van gemiste indexering een leidraad.
2. Bij de reguliere indexering geldt een beleidsstaffel waarbij het indexeringspercentage wordt gerelateerd aan de nominale dekkingsgraad. Bij een nominale dekkingsgraad:
  - a. van 130% of hoger vindt volledige indexering plaats;
  - b. gelegen tussen 105% en 130% neemt het indexeringspercentage lineair toe van 0% tot 100% van het bij een volledige indexering geldende indexeringspercentage;
  - c. van 105% of lager vindt geen indexering plaats.
3. Bij het inhalen van een gemiste indexering geldt als leidraad dat er sprake moet zijn van een reële dekkingsgraad na reguliere indexering van 100% of hoger, en dat het inhalen van de gemiste indexering niet tot gevolg heeft dat de reële dekkingsgraad daalt onder de 100%.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt uitgegaan van de dekkingsgraad op de laatste dag van het derde kwartaal voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de indexering plaatsvindt.

Artikel 5.3

Beperkingen voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. Pensioenaanspraken uit de vrijwillige aanvullende pensioenmodules komen niet eerder voor indexering in aanmerking dan nadat de premie of de waarde van de units is aangewend voor de inkoop van een aanspraak op aanvullend pensioen.
2. Voor aanvullend pensioen geldt een afwijkend indexeringspercentage in een jaar waarin het recht is ontstaan op een datum na 1 januari van dat kalenderjaar. In dat geval wordt het indexeringspercentage verlaagd door het te vermenigvuldigen met de verhouding tussen het aantal hele kalendermaanden gelegen tussen het moment van het ontstaan van het recht op aanvullend pensioen en 31 december van dat jaar, en twaalf maanden.

Hoofdstuk 6 Vrijwillige regelingen

Artikel 6.1

Vrijwillige Voortzetting

1. Vrijwillige Voortzetting van de deelneming in de pensioenregeling van het pensioenfonds door de deelnemer is mogelijk, onder de in het pensioenreglement opgenomen voorwaarden.
2. Het recht om de deelneming voort te zetten vervalt als de deelnemer niet een verzoek daartoe heeft ingediend binnen zes maanden nadat een van de omstandigheden is ingetreden die in artikel 5.8 lid 1 van het pensioenreglement zijn genoemd.
3. Voor de Vrijwillige Voortzetting van de deelneming is de deelnemer op basis van artikel 7.2 van het pensioenreglement aan het pensioenfonds premie verschuldigd.

Artikel 6.2

Vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. De deelnemer heeft de mogelijkheid om deel te nemen aan de vrijwillige aanvullende pensioenmodules.
2. De premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules is verschuldigd door de deelnemer.
3. De premie wordt door de aangesloten werkgever ingehouden op het brutosalaris van de deelnemer. Als de deelnemer geen salaris ontvangt dan kan de premie door de deelnemer rechtstreeks aan het pensioenfonds worden betaald, onder de daarvoor geldende fiscale voorwaarden.
4. De werkgever draagt de ingehouden premie af aan het pensioenfonds op de wijze zoals door het pensioenfonds is aangegeven.
5. Als er geen salaris wordt betaald dan betaalt de deelnemer de premie rechtstreeks aan het pensioenfonds.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen en overgangsbepaling

Paragraaf 1

Inwerkingtreding, wijzigingsbevoegdheid en overgangsbepaling

Artikel 7.1

Inwerkingtreding

Dit uitvoeringsreglement treedt in werking met ingang van 1 januari 2008 en is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2012.

Artikel 7.2

Overgangsbepaling

Voor werkgevers die aangesloten waren voor 1 januari 2008 geldt dit uitvoeringsreglement met ingang van 1 januari 2008.

Artikel 7.3

Nadere regels

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot dit uitvoeringsreglement.

Artikel 7.4

Wijzigingsbevoegdheid uitvoeringsreglement

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het uitvoeringsreglement te wijzigen.
2. De wijziging van het uitvoeringsreglement gebeurt met een schriftelijk besluit van het bestuur na advies van de Pensioenraad. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder.

Artikel 7.5

Wijzigingsbevoegdheid pensioenreglement

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen.
2. De wijziging van het pensioenreglement gebeurt met een schriftelijk besluit van het bestuur, na advies van de Pensioenraad. Een wijziging wordt doorgegeven aan de toezichthouder.

Artikel 7.6

Hardheidsclausule

Het pensioenfonds is bevoegd artikelen uit het uitvoeringsreglement buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken voor zover toepassing daarvan, gelet op het doel of strekking van de betreffende bepaling of bepalingen, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Paragraaf 2

Overige bepalingen

Artikel 7.7

Geschillen

1. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van art. 216 Pensioenwet kan een werkgever tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. Dit beroep is geregeld in het reglement voor de commissie van beroep.
2. In afwijking van lid 1 staat, op grond van artikel 7:1 lid 1 Algemene wet bestuursrecht en artikel 26 Wet Bpf 2000, bezwaar bij de Commissie van Bezwaar van het pensioenfonds open tegen een besluit van het pensioenfonds met betrekking tot een aanvraag voor vrijstelling van verplichte aansluiting bij het pensioenfonds of voor vrijstelling wegens gemoedsbezwaarden. Deze bezwaar-schriftprocedure is geregeld in het reglement voor de Commissie van Bezwaar.

Artikel 7.8

Ontbinding van het pensioenfonds

De ontbinding van het pensioenfonds gebeurt op de wijze zoals omschreven in de statuten.

Bij ontbinding worden op grond van artikel 84 Pensioenwet de verplichtingen en de collectieve waarde overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder.

Pensioenreglement

Pensioenreglement

Inhoud	Pagina
<i>Lijst met afkortingen</i>	55
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	56
Paragraaf 1 <i>Werkingsfeer en begrippen</i>	56
Artikel 1.1 Werkingsfeer	56
Artikel 1.2 Begrippen	56
Paragraaf 2 <i>Deelneming</i>	58
Artikel 1.3 Deelnemer	58
Artikel 1.4 Begin van de deelneming	58
Artikel 1.5 Uitgangspunt van één deelneming en onderbreking deelneming	58
Artikel 1.6 Einde van de deelneming	58
Artikel 1.7 Voortzetting van de deelneming	58
Paragraaf 3 <i>Basiselementen voor de pensioenvaststelling</i>	59
Artikel 1.8 Deelnemingsjaar	59
Artikel 1.9 Deeltijdfactor	59
Artikel 1.10 Pensioengevend salaris	59
Artikel 1.11 Franchise	60
Artikel 1.12 Pensioengrondslag en OBU-grondslag	60
Hoofdstuk 2 Aanspraken en rechten	62
Paragraaf 1 <i>Inleidende bepalingen</i>	62
Artikel 2.1 Regelingen	62
Artikel 2.2 Regeling A	62
Artikel 2.3 Regeling B	62
Artikel 2.4 Regeling OBU en Ruil-OBU	63
Artikel 2.5 Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen	63
Artikel 2.6 Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules	63
Artikel 2.7 Regeling Uitkering ineens bij overlijden	63
Artikel 2.8 Uitsluiting van rechten	63
Artikel 2.9 Inkomende individuele en collectieve waardeoverdracht	64
Artikel 2.10 Fiscale grenzen	64
Artikel 2.11 Beperking beschikking over pensioenaanspraken en pensioenrechten	65
Artikel 2.12 Toekenning en uitbetaling van pensioen	65
Artikel 2.13 Leidraad bij onderdekking	65
Paragraaf 2 <i>Regeling A</i>	66
Artikel 2.14 Ouderdomspensioen	66
Artikel 2.15 Partnerpensioen	67
Artikel 2.16 Anw-compensatiepensioen	67
Artikel 2.17 Wezenpensioen	68

	<i>Pagina</i>
Paragraaf 3	Regeling B 68
Artikel 2.18	Ouderdomspensioen 68
Artikel 2.19	Partnerpensioen 68
Artikel 2.20	Wezenpensioen 69
Artikel 2.21	FLEX-pensioen 69
Paragraaf 4	Regeling OBU en Ruil-OBU 70
Artikel 2.22	OBU en Ruil-OBU 70
Artikel 2.23	Tienjarentermijn 70
Artikel 2.24	Ingang en einde OBU 70
Artikel 2.25	Hoogte OBU 71
Artikel 2.26	Ingang en einde Ruil-OBU 71
Artikel 2.27	Hoogte Ruil-OBU 71
Artikel 2.28	Samenloop van OBU en Ruil-OBU met een sociale zekerheidsuitkering 72
Paragraaf 5	Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen 72
Artikel 2.29	WIA-excedentpensioen 72
Artikel 2.30	WGA-hiaatpensioen 73
Artikel 2.31	Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen 73
Paragraaf 6	Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules 74
Artikel 2.32	Vrijwillige aanvullende pensioenmodules 74
Artikel 2.33	Aanvullend Ouderdomspensioen 74
Artikel 2.34	Aanvullend Partnerpensioen 74
Artikel 2.35	Aanvullend FLEX-pensioen 74
Artikel 2.36	Bestemming premie voor vrijwillige aanvullende pensioenmodule 74
Artikel 2.37	Units en beleggingsportefeuille 75
Artikel 2.38	Omzetting kapitaal naar recht 75
Artikel 2.39	Pensioenaanspraak bij overlijden voor ingangsdatum pensioen 75
Artikel 2.40	Actuariële grondslagen en kosten 76
Artikel 2.41	Bevoegdheid om nadere regels te stellen 76
Paragraaf 7	Regeling Uitkering ineens bij overlijden 76
Artikel 2.42	Uitkering ineens bij overlijden 76
Hoofdstuk 3	Indexering van pensioenaanspraken en pensioenrechten 77
Artikel 3.1	Voorwaardelijk recht op indexering 77
Artikel 3.2	Leidraad bij indexering 77
Artikel 3.3	Beperking voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules 77

Hoofdstuk 4 Keuzemogelijkheden **78**

Artikel 4.1	Ruil Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen	78
Artikel 4.2	Ruil Partnerpensioen voor Ouderdomspensioen	78
Artikel 4.3	Variëren in hoogte van het Ouderdomspensioen	78
Artikel 4.4	Vervroeging van Ouderdomspensioen	79
Artikel 4.5	Uitstel van Ouderdomspensioen	79
Artikel 4.6	Vervroeging van FLEX-pensioen	80
Artikel 4.7	Uitstel van FLEX-pensioen	80
Artikel 4.8	Medische keuring	80

Hoofdstuk 5 Einde deelneming en voortzetting van de deelneming **81****Paragraaf 1 Premievrije aanspraak, waardeoverdracht en afkoop** **81**

Artikel 5.1	Premievrije pensioenaanspraak	81
Artikel 5.2	Uitgaande individuele en collectieve waardeoverdracht	81
Artikel 5.3	Afkoop kleine pensioenen en pensioenaanspraken	81

Paragraaf 2 Vormen van voortzetting van de deelneming **82**

Artikel 5.4	Premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA	82
Artikel 5.5	Premievrije voortzetting tijdens OBU en Ruil-OBU	83
Artikel 5.6	Premievrije voortzetting tijdens FLEX-pensioen	83
Artikel 5.7	Bescherming bij verlof en werkloosheid	84
Artikel 5.8	Vrijwillige voortzetting	84
Artikel 5.9	Voortzetting op grond van een bijdrage van FVP	86

Hoofdstuk 6 Einde partnerrelatie **87**

Artikel 6.1	Bijzonder Partnerpensioen	87
Artikel 6.2	Verevening van pensioenrechten bij scheiding	88
Artikel 6.3	Bijzonder Ouderdomspensioen	88

Hoofdstuk 7 Premie **89**

Artikel 7.1	Premie voor de verplichte pensioenregeling	89
Artikel 7.2	Premie voor de vrijwillige voortzetting	89
Artikel 7.3	Premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodule	89

	<i>Pagina</i>
Hoofdstuk 8 Aansluiting en vrijstelling	91
Artikel 8.1 Aanmelding en afmelding	91
Artikel 8.2 Gegevensverstrekking	91
Artikel 8.3 Contractuele regelingen	91
Artikel 8.4 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	91
Hoofdstuk 9 Informatieverplichtingen	92
Artikel 9.1 Informatieverstrekking over de pensioenregeling	92
Artikel 9.2 Informatieverstrekking op verzoek	92
Artikel 9.3 Informatieverstrekking aan de deelnemer	92
Artikel 9.4 Informatieverstrekking aan de deelnemer in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule	92
Artikel 9.5 Informatieverstrekking bij einde deelneming	92
Artikel 9.6 Informatieverstrekking aan de gewezen deelnemer	93
Artikel 9.7 Informatieverstrekking aan de ex-partner	93
Artikel 9.8 Informatieverstrekking aan de pensioengerechtigde	93
Artikel 9.9 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat	93
Artikel 9.10 Wijze van informatieverstrekking	93
Artikel 9.11 Informatieverstrekking aan de aangesloten werkgever	93
Hoofdstuk 10 Slotbepalingen en overgangsregelingen	94
Paragraaf 1 Slotbepalingen	94
Artikel 10.1 Inwerkingtreding	94
Artikel 10.2 Hardheidsclausule	94
Artikel 10.3 Wijzigingsbevoegdheid	94
Artikel 10.4 Fiscale correctiebepaling	94
Artikel 10.5 Geschillen	94
Paragraaf 2 Overgangsregeling vervallen FLEX-pensioen in Regeling A	95
Artikel 10.6 Compensatie FLEX-pensioen	95
Artikel 10.7 Omzetting FLEX-pensioen	95
Paragraaf 3 Overgangsregeling deelnemers met een WAO-uitkering	95
Artikel 10.8 Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ	95
Artikel 10.9 Premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid bij WAO	97
Artikel 10.10 Voor 1 januari 2000 toegekende WAO-uitkering	97

Bijlagen	99
<i>Bijlage a</i>	<i>Aangesloten werkgevers</i> 100
<i>Bijlage b</i>	<i>Contante waarde factoren 2012</i> 105
<i>Bijlage c</i>	<i>Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden</i> 108
<i>Bijlage d</i>	<i>Instapregeling</i> 111
<i>Bijlage e</i>	<i>Pensioenregeling Accent</i> 113
Overzicht van cijfers en bedragen	115

Lijst met afkortingen

In dit reglement worden de hieronder opgenomen afkortingen gehanteerd:

Anw	Algemene nabestaandenwet
AOW	Algemene Ouderdomswet
BW	Burgerlijk Wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
FVP	de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering
IVA	Regeling Inkomensverzekering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten
OBU	Overbruggingsuitkering
Ruil-OBU	Gedeeltelijk vervroegde Overbruggingsuitkering
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet Bpf 2000	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000
Wvb	Wet verplichte beroepspensioenregeling
Wfsv	Wet financiering sociale verzekeringen
Wet IB	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
Wet VPS	Wet verevening pensioenrechten bij scheiding
WGA	Regeling Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WMM	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag
WW	Werkloosheidswet
ZW	Ziektewet

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Paragraaf 1 **Werkingsfeer en begrippen**

Artikel 1.1 **Werkingsfeer**

1. Het pensioenreglement met bijlagen regelt de rechtsverhouding tussen het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en de aangesloten werkgever, de (gewezen) deelnemer en de pensioengerechtigde.
2. Het pensioenreglement kan meer dan één pensioenregeling omvatten.
3. De begrippen die in de statuten van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn worden gebruikt gelden ook voor het pensioenreglement.

Artikel 1.2 **Begrippen**

In het pensioenreglement worden onderstaande begrippen gebruikt.

- Aangesloten werkgever:
  - a. de werkgever die op grond van artikel 4 Wet Bpf 2000 verplicht is tot naleving van de statuten en dit reglement, en
  - b. de werkgever aan wie door het pensioenfonds een contractuele aansluiting is verleend.
- ABTN:

actuariële en bedrijfstechnische nota.
- Arbeidsongeschikt:

arbeidsongeschikt in de zin van de WAO, WAZ, WIA of Wajong. Als deze regelingen samenlopen dan bepaalt het pensioenfonds welke regeling geldt voor de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid.
- Arbeidsongeschiktheidsuitkering:

uitkering op grond van de WAO, WAZ, WIA of Wajong.
- Arbeidsovereenkomst:

arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 7:610 BW.
- Deeltijdwerker:

deelnemer die een ander aantal uren werkt dan de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.
- Ex-partner:
  - a. persoon van wie het huwelijk met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd door echtscheiding of door ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
  - b. persoon van wie het geregistreerde partnerschap met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd met wederzijds goedvinden of is ontbonden op verzoek van een van hen;
  - c. persoon van wie de gemeenschappelijke huishouding met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is beëindigd om een andere reden dan overlijden of het aangaan van een huwelijk of geregistreerd partnerschap;
  - d. in het geval van pensioenverevening als bedoeld in de Wet VPS: de ex-partner zoals beschreven in a en b en degene die van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gescheiden van tafel en bed.
- Franchise:

salarisdeel waarover geen pensioen wordt opgebouwd of is verzekerd.
- FLEX-pensioendatum:

eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt.
- Gemeenschappelijke huishouding: de relatie tussen twee ongehuwde personen die geen van beiden een geregistreerd partnerschap of een andere gemeenschappelijke huishouding hebben, als zij:
  - een notariële samenlevingsovereenkomst hebben gesloten waarin een gemeenschappelijke huishouding is vastgelegd,
  - in de gemeentelijke basisadministratie op één adres zijn ingeschreven,

- geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van elkaar zijn, en
- de (gewezen) deelnemer voor overlijden een afschrift van de samenlevingsovereenkomst aan het pensioenfonds heeft verstrekt.
- Gepensioneerde:
persoon van wie het Ouderdomspensioen is ingegaan.
- Gewezen deelnemer:
persoon van wie de deelneming is geëindigd anders dan door overlijden of pensionering en die aanspraken op grond van dit reglement heeft opgebouwd.
- Minimumloon:
het bruto minimumloon op grond van de WMM.
- Onderdekking:
de financiële situatie waarin het pensioenfonds niet meer voldoet aan de eis van een minimaal vereist vermogen als bedoeld in artikel 131 Pensioenwet.
- Partner:
persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een partnerrelatie heeft.
- Partnerrelatie:
huwelijk, geregistreerd partnerschap of gemeenschappelijke huishouding.
- Pensioenaanspraak:
recht op een pensioen dat nog niet is ingegaan.
- Pensioendatum:
  - Regeling A: eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt;
  - Regeling B: eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt bij FLEX-pensioen of de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt.
- Pensioenfonds:
Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- Pensioengerechtigde:
persoon van wie een pensioen is ingegaan.
- Pensioenrecht:
recht op een pensioen dat is ingegaan.
- Risicodekking:
pensioenaanspraak die bij einde van de deelneming vervalt.
- Uitvoeringsreglement:
uitvoeringsreglement van het pensioenfonds.
- Variabel salarisbestanddeel:
salarisbestanddeel dat deel uitmaakt van het pensioengevend salaris en waarvoor geen vast overeengekomen bedrag geldt.
- Wees:
  - a. persoon tot wie de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als vader of moeder in familierechtelijke betrekking stond;
  - b. persoon voor wie de overleden mannelijke (gewezen) deelnemer of gepensioneerde onderhoudsplichtig was zonder hem als kind te hebben erkend;
  - c. persoon die door de overleden (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, ten tijde van het overlijden, als eigen kind werd onderhouden en opgevoed.
- Werktijd:
tussen de aangesloten werkgever en deelnemer overeengekomen werktijd.
- WIA-loongrens:
maximale jaarloon waarover de WIA-uitkering wordt berekend.
- Ziekte:
ziekte als bedoeld in artikel 7:629 van het BW of in de zin van de ZW.

Paragraaf 2

Deelneming

Artikel 1.3

Deelnemer

1. Een deelnemer is de:
  - a. werknemer als bedoeld in artikel 2 onder c van de statuten, die een arbeidsovereenkomst heeft met een aangesloten werkgever;
  - b. ontwikkelingswerker, diacones, religieus, pastor die is verbonden aan een aangesloten werkgever;
  - c. natuurlijke persoon die als werkgever is verbonden aan een particulier bejaardentehuis.
2. Van deelneming is uitgezonderd de werknemer die:
  - a. op grond van de Wet Bpf 2000 of de Wvb verplicht deelneemt aan een ander bedrijfstak-pensioenfonds of aan een beroepspensioenregeling, of
  - b. een dagopleiding volgt en uitsluitend werkt tijdens zijn school- of studievakantie voor maximaal 6 aaneengesloten weken en niet meer dan 60 dagen per kalenderjaar.

Artikel 1.4

Begin van de deelneming

1. De deelneming begint op de dag waarop iemand werknemer wordt, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin iemand 15 jaar wordt en niet later dan op de laatste dag van de maand voor de maand waarin hij 65 jaar wordt.
2. Een inkomende waardeoverdracht wijzigt het begin van een deelneming niet.

Artikel 1.5

Uitgangspunt van één deelneming en onderbreking deelneming

1. Er is sprake van één deelneming als de werknemer:
  - a. tegelijkertijd met meer dan één aangesloten werkgever een arbeidsovereenkomst heeft;
  - b. met een aangesloten werkgever meer arbeidsovereenkomsten heeft;
  - c. een arbeidsovereenkomst heeft en tegelijkertijd recht op voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, tijdens de OBU, Ruil-OBU, FLEX-pensioen, of de deelneming vrijwillig voortzet.
2. In afwijking van het eerste lid is er sprake van meer dan één deelneming als iemand gelijktijdig of volgtijdelijk deelneemt in de algemene collectieve pensioenregeling en in een pensioenregeling die is opgenomen in bijlage d of e van dit pensioenreglement.
3. Kalendermaanden waarin de deelnemer ten minste op één dag bij een aangesloten werkgever heeft gewerkt, worden niet als een onderbreking van de deelneming beschouwd.
Een enkele onderbreking in de deelneming van ten hoogste één kalendermaand wordt buiten beschouwing gelaten.

Artikel 1.6

Einde van de deelneming

1. De deelneming eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt.
2. De deelneming eindigt eerder dan de datum genoemd in lid 1, en wel op de laatste dag voor de dag waarop:
  - a. de deelnemer geen werknemer meer is;
  - b. het Ouderdompensioen ingaat, voor het deel van het Ouderdompensioen dat ingaat;
  - c. de verplichting tot deelneming op grond van de verplichtstelling vervalt.
3. De deelneming eindigt eveneens eerder dan de datum genoemd in lid 1 op de laatste dag voor de dag waarop de deelnemer gebruik maakt van verlof of werkloos wordt. In dat geval heeft de deelnemer onder voorwaarden recht op bescherming bij verlof en werkloosheid tegen de risico's van arbeidsongeschiktheid en overlijden. Dit is nader uitgewerkt in paragraaf 2 van hoofdstuk 5.

Artikel 1.7

Voortzetting van de deelneming

1. De deelneming eindigt niet zolang de deelnemer recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw:
  - a. wegens arbeidsongeschiktheid;
  - b. op grond van een bijdrage van FVP;

- c. tijdens het ontvangen van een OBU, Ruil-OBU of FLEX-pensioen.
2. De deelneming eindigt niet zolang deze vrijwillig wordt voortgezet.
3. De voortzetting vindt plaats op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting en zoals dat daarna wordt gewijzigd.

Paragraaf 3   **Basiselementen voor de pensioenvaststelling**

Artikel 1.8   **Deelnemingsjaar**

1. Een deelnemingsjaar is een kalenderjaar waarin is deelgenomen.
2. Een gedeelte van een deelnemingsjaar wordt voor een evenredig deel meegeteld. Hiervoor wordt uitgegaan van 360 dagen in een kalenderjaar en 30 dagen in een maand.
3. Een deelnemingsjaar telt voor de vaststelling van pensioen mee met toepassing van de deeltijdfactor.

Artikel 1.9   **Deeltijdfactor**

1. De deeltijdfactor is het aantal uren dat de werknemer werkt, gedeeld door de volledige werktijd die geldt voor de personeelsgroep waartoe de deelnemer behoort.
2. De deeltijdfactor wordt per kalenderjaar vastgesteld. Als de deelneming in de loop van een kalenderjaar begint of eindigt, dan wordt de deeltijdfactor vastgesteld over de periode in dat kalenderjaar.
3. Voor elke arbeidsovereenkomst wordt een aparte deeltijdfactor vastgesteld.
4. Voor de deeltijdfactor tellen alle gewerkte uren mee, behalve de uren die meer zijn gewerkt op grond van een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden.
5. De deeltijdfactor kan groter zijn dan 1.
6. Het pensioenfonds kan bepalen dat de vaststelling van de deeltijdfactor voor een groep aangesloten werkgevers anders plaatsvindt.

Artikel 1.10   **Pensioengevend salaris**

1. Het pensioengevend salaris is het tussen de aangesloten werkgever en de werknemer overeengekomen structurele salaris per kalenderjaar. Bij meer arbeidsovereenkomsten wordt per arbeidsovereenkomst een salaris vastgesteld. Als geen salaris is overeengekomen dan wordt een salaris vastgesteld op basis van het salaris van een werknemer die werkzaam is in een vergelijkbare functie.
2. Het pensioengevend salaris wordt bij het begin van de deelneming en daarna elk deelnemingsjaar op 1 januari vastgesteld.
3. Als het structurele salaris wijzigt op een andere datum dan op 1 januari van een kalenderjaar, dan kan het pensioenfonds besluiten het pensioengevend salaris op die andere datum aan te passen.
4. Als het pensioengevend salaris wijzigt als gevolg van een wijziging van de deeltijdfactor, dan wordt het op dat moment aan de wijziging aangepast.
5. Als het salaris in de eerste twee jaar van ziekte is verlaagd, dan wordt voor de vaststelling van het pensioengevend salaris er van uitgegaan dat recht bestaat op onverminderde loonbetaling, als dit bij (collectieve) arbeidsovereenkomst is overeengekomen.
6. De volgende salarisbestanddelen behoren, hoe ook genaamd, in elk geval tot het pensioengevend salaris:
  - a. vakantietoeslag;
  - b. toeslag voor het verrichten van onregelmatige diensten en daarmee naar aard en strekking overeenkomende toeslagen;
  - c. toeslag voor overwerk;
  - d. toeslag voor het bezit van een diploma dat verband houdt met de functie van de deelnemer;
  - e. geldswaarde van kost en inwoning en van het gebruik van een door de aangesloten werkgever verstrekte woning;
  - f. structurele eindejaarsuitkering;
  - g. functiegebonden toeslag;
  - h. werkgeversbijdrage aan een levensloopregeling.

7. De volgende salarisbestanddelen behoren, hoe ook genaamd, in elk geval niet tot het pensioengevend salaris:
  - a. toeslag voor vervanging in een hoger gesalarieerde functie;
  - b. geldelijke vergoeding voor niet opgenomen vakantiedagen, die wordt uitbetaald bij het einde van de arbeidsovereenkomst;
  - c. toeslag voor bereikbaarheids-, aanwezigheids- en slaapdiensten en daarmee naar aard en strekking overeenkomende toeslagen;
  - d. vakantietoelage, voor zover die wordt genoten in verband met het hebben van kinderen;
  - e. geldswaarde van maaltijden;
  - f. tegemoetkoming in verband met de kosten van verzekering tegen ziektekosten;
  - g. toeslag voor medisch specialisten die verband houdt met een wisselende praktijkomvang.
8. De toeslag voor onregelmatige diensten en vergelijkbare toeslagen tellen mee voor de vaststelling van het salaris in het deelnemingsjaar waarin ze zijn genoten.
9. De geldswaarde van niet in geld uitgedrukte salarisbestanddelen wordt vastgesteld volgens de waarderingsregels van de Wet LB of Wet IB 2001.
10. Voor de beoordeling of een eindejaarsuitkering structureel is en ook voor de hoogte van deze eindejaarsuitkering en de salarisbestanddelen waarover de berekening plaatsvindt, wordt gekeken naar de situatie op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor het salaris moet worden vastgesteld.

Artikel 1.11

Franchise

1. De franchise wordt door het pensioenfonds jaarlijks per 1 januari vastgesteld.
2. De franchise voor Regeling A wordt vastgesteld op het bedrag in artikel 18a, lid 8 Wet LB, dat behoort bij een opbouwpercentage van 1,95% of lager als bedoeld in artikel 10aa, lid 2 Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, vermenigvuldigd met 10/7. Deze franchise bedraagt voor het jaar 2012: € 10.802.
3. De franchise voor Regeling B wordt vastgesteld op het bedrag als bedoeld in artikel 18a, lid 8 Wet LB vermenigvuldigd met 10/7. Deze franchise bedraagt voor het jaar 2012: € 13.062.
4. De franchise voor de Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen is gebaseerd op het minimumloon voor deelnemers van 23 jaar of ouder en bedraagt voor het jaar 2012: € 18.747. Voor deelnemers jonger dan 23 jaar geldt een lager bedrag.

Artikel 1.12

Pensioengrondslag en OBU-grondslag

1. De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen, het Partnerpensioen in Regeling A en het Wezenpensioen, is het pensioengevend salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd verminderd met de franchise.
2. De pensioengrondslag voor het FLEX-pensioen en het Partnerpensioen in Regeling B, is het pensioengevend salaris bij een volledige werktijd.
3. De overbruggingsgrondslag is het gemiddelde van de pensioengevende salarissen, die gelden bij een volledige werktijd, vastgesteld voor de twee kalenderjaren die voorafgaan aan de datum:
  - a. waarop het recht op OBU ontstaat, als de deelnemer niet heeft gekozen voor de Ruil-OBU;
  - b. van ingang van de Ruil-OBU.

De overbruggingsgrondslag is ten minste gelijk aan de minimum-overbruggingsgrondslag. Deze wordt zodanig vastgesteld dat het niveau van de netto-OBU zoveel mogelijk overeenkomt met dat van het netto-minimumloon.
4. De pensioengrondslag voor het WGA-hiaatpensioen en het WIA-excedentpensioen is het pensioengevend salaris in het deelnemingsjaar dat voorafgaat aan de ingangsdatum van de uitkering. In afwijking daarvan wordt voor de vaststelling van de hoogte van de toeslag voor het verrichten van onregelmatige diensten uitgegaan van het gemiddelde van deze toeslagen in de twee deelnemingsjaren, die voorafgaan aan de ingangsdatum van de uitkering. Als het pensioengevend salaris wegens ziekte is verminderd dan wordt dit omgerekend naar het onverminderde salaris.

Bij het WIA-excedentpensioen wordt uitgegaan van de WIA-loongrens zoals die gold op 1 januari van het kalenderjaar waarin de WIA-uitkering is ingegaan.

5. De pensioengrondslag wordt bij het begin van de deelneming en daarna elk jaar op 1 januari vastgesteld tot de datum waarop de deelneming eindigt.
6. Als voor een kalenderjaar meer dan één pensioengevend salaris geldt, dan wordt als pensioengrondslag vastgesteld het gemiddelde van die pensioengevende salarissen.
7. Als in de deelneming in een kalenderjaar een of meer onderbrekingen voorkomen, dan wordt om de pensioengrondslag vast te stellen ervan uitgegaan dat de deelneming niet tussentijds is geëindigd.
8. Als de deelnemingsperiode korter is dan een kalenderjaar, dan wordt een variabele toeslag omgerekend naar de toeslag die zou gelden bij deelneming tijdens het gehele kalenderjaar.
9. De pensioengrondslag wordt in euro's naar boven afgerond.

Hoofdstuk 2 Aanspraken en rechten

Paragraaf 1

Inleidende bepalingen

Artikel 2.1

Regelingen

1. Regeling A geldt voor:
  - a. de (gewezen) deelnemer van wie de deelneming is begonnen op of na 1 januari 2006;
  - b. de (gewezen) deelnemer geboren op of na 1 januari 1950;
  - c. de deelnemer die is geboren voor 1 januari 1950 maar die in december 2005 of januari 2006 geen deelnemer was.
2. Regeling B geldt voor de (gewezen) deelnemer die is geboren voor 1 januari 1950 en die in december 2005 en januari 2006 deelnemer was.
3. De OBU-regeling geldt voor de deelnemer in Regeling B die geboren is voor 1 januari 1949 en die al op 31 december 1998 deelnemer was.
4. De Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen, de Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules en de Regeling Uitkering ineens bij overlijden gelden voor elke deelnemer.

Artikel 2.2

Regeling A

1. Regeling A geeft onder voorwaarden recht op:
  - a. Ouderdomspensioen voor de (gewezen) deelnemer;
  - b. Partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, als de partnerrelatie is begonnen voor de 65-jarige leeftijd van de deelnemer;
  - c. Anw-compensatiepensioen voor de partner van de deelnemer, als de partner jonger is dan 65 jaar als de deelnemer overlijdt;
  - d. Anw-compensatiepensioen voor de partner van de gewezen deelnemer, als:
    - de gewezen deelnemer, voor het einde van de partnerrelatie, Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen, en
    - de partner jonger is dan 65 jaar als de gewezen deelnemer overlijdt;
  - e. Anw-compensatiepensioen voor de partner van de gepensioneerde, als:
    - de gepensioneerde Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen,
    - de partner jonger is dan 65 jaar als de gepensioneerde overlijdt, en
    - de partnerrelatie voor de 65-jarige leeftijd van de deelnemer is begonnen;
  - f. Wezenpensioen voor de wees van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.Regeling A is een uitkeringsovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 2.
2. Het Partnerpensioen is voor de helft in opbouw en voor de helft in risicodekking verzekerd.
3. Het Anw-compensatiepensioen is volledig in risicodekking verzekerd.

Artikel 2.3

Regeling B

1. Regeling B geeft onder voorwaarden recht op:
  - a. Ouderdomspensioen voor de (gewezen) deelnemer;
  - b. FLEX-pensioen voor de (gewezen) deelnemer;
  - c. Partnerpensioen voor de partner van de deelnemer en de partner van de gewezen deelnemer, gepensioneerde of FLEX-pensioengerechtigde die Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen; in die gevallen moet de partnerrelatie zijn begonnen voor de 65-jarige leeftijd van de deelnemer;
  - d. Wezenpensioen voor de wees van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.Regeling B is een uitkeringsovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 3.
2. Het Partnerpensioen is in risicodekking verzekerd.

Artikel 2.4 **Regeling OBU en Ruil-OBU**

De OBU-regeling geeft onder voorwaarden recht op OBU en Ruil-OBU en is nader uitgewerkt in paragraaf 4.

Artikel 2.5 **Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen**

1. De Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen geeft, als er sprake is van ziekte ontstaan tijdens de deelneming, onder voorwaarden recht op:
  - a. WIA-excedentpensioen bij recht op een WIA-uitkering;
  - b. WGA-hiaatpensioen bij recht op een WGA-vervolguitkering;
  - c. Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen.De Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen is nader uitgewerkt in paragraaf 5.
2. De Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen is in risicodekking verzekerd.

Artikel 2.6 **Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules**

1. De Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules geeft onder voorwaarden recht op:
  - a. Aanvullend Ouderdompensioen voor de (gewezen) deelnemer;
  - b. Aanvullend Partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die Ouderdompensioen heeft geruild voor Partnerpensioen, als de partnerrelatie voor de pensioen-datum is begonnen.De Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules is een premieovereenkomst die nader is uitgewerkt in paragraaf 6.
2. De Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules geeft aan de deelnemer in Regeling B onder voorwaarden ook recht op Aanvullend FLEX-pensioen.

Artikel 2.7 **Regeling Uitkering ineens bij overlijden**

De Regeling Uitkering ineens bij overlijden geeft na het overlijden van een uitkeringsgerechtigde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, onder voorwaarden, recht op een eenmalige uitkering en is nader uitgewerkt in paragraaf 7.

Artikel 2.8 **Uitsluiting van rechten**

1. De partner heeft geen recht op Partnerpensioen, Aanvullend Partnerpensioen en Anw-compensatiepensioen als:
  - de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde binnen een jaar na het begin van de partnerrelatie is overleden, en
  - het overlijden op basis van de gezondheidstoestand bij het aangaan van de partnerrelatie redelijkerwijs was te verwachten.Het pensioenfonds kan nadere regels stellen.
2. De partner, ex-partner of wees heeft geen recht op pensioen als hij de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde opzettelijk van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig is geweest. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen.
3. De partner heeft geen recht op Aanvullend Partnerpensioen als hij geen recht heeft op Partnerpensioen.
4. De partner heeft geen recht op Anw-compensatiepensioen als hij:
  - a. geen recht heeft op Partnerpensioen;
  - b. door vrijheidsontneming als bedoeld in de Anw dan wel een onttrekking daaraan geen recht heeft op een nabestaandenuitkering.
5. De deelnemer heeft geen recht op Arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije voortzetting tijdens arbeidsongeschiktheid voor het deel waarvoor hij uitsluitend recht heeft op een Wajong-uitkering.
6. De (gewezen) deelnemer heeft geen recht op FLEX-pensioen voor (het deel van) de deelneming voor zover hij:

- a. op de ingangsdatum van het FLEX-pensioen voor of op de FLEX-pensioendatum al recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering;
- b. recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw uitsluitend als gevolg van een bijdrage van FVP;
- c. een recht op een OBU of Ruil-OBU heeft laten ingaan;
- d. het FLEX-pensioen al heeft laten ingaan.

Voor toepassing van het bepaalde onder a wordt een FLEX-pensioen dat ingaat na de FLEX-pensioendatum geacht te zijn ingegaan op de FLEX-pensioendatum.

- 7. De deelnemer heeft geen recht op OBU of Ruil-OBU voor (het deel van) de deelneming waarvoor hij recht heeft op:

- a. premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
- b. voortzetting van de pensioenopbouw uitsluitend als gevolg van een bijdrage van FVP;
- c. FLEX-pensioen en dit pensioen heeft laten ingaan.

Bij a geldt dat als artikel 44 WAO van toepassing is, dan wordt uitgegaan van het arbeidsongeschiktheidspercentage zoals dat zou hebben gegolden als artikel 44 niet van toepassing zou zijn geweest.

Ten aanzien van de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid wordt de verlaging van het salaris naar 70% buiten beschouwing gelaten.

- 8. Het pensioenfonds kan op grond van dwingendrechtelijke wet- en regelgeving gehouden zijn het pensioen niet uit te betalen, danwel geen enkele andere handeling ten aanzien van het pensioen te verrichten.

Artikel 2.9

Inkomende individuele en collectieve waardeoverdracht

- 1. De deelnemer kan de waarde van zijn premievrije aanspraken die zijn opgebouwd bij een vorige pensioenuitvoerder overdragen naar het pensioenfonds, onder de voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet en/of in de door het pensioenfonds hierover gesloten overeenkomst.
- 2. Om gebruik te kunnen maken van het recht op inkomende individuele waardeoverdracht bij wisseling van werkgever moet de deelnemer binnen zes maanden na het begin van de deelneming, bij het pensioenfonds een opgave vragen van zijn pensioenaanspraken.
- 3. Vanaf de overdrachtsdatum is op de overgedragen pensioenaanspraken en pensioenrechten de algemene collectieve pensioenregeling van toepassing.
- 4. De pensioenaanspraken die als gevolg van waardeoverdracht bij het pensioenfonds worden verkregen, worden meegeteld bij de vaststelling van de rechten op Ouderdomspensioen, Partnerpensioen en Wezenpensioen. De vaststelling vindt plaats op basis van de regels die daartoe bij of krachtens de Pensioenwet zijn gesteld en/of in een overeenkomst met het pensioenfonds zijn vastgelegd.
- 5. Als het verzoek tot waardeoverdracht ook een (Bijzonder) Partnerpensioen betreft, dan moet de (ex-) partner die begunstigde is, instemmen met de waardeoverdracht daarvan, tenzij sprake is van een waardeoverdracht zoals bedoeld in artikel 84 Pensioenwet.
- 6. Bij een inkomende collectieve waardeoverdracht wordt de overdrachtswaarde van alle over te dragen pensioenaanspraken en/of pensioenrechten vastgesteld op basis van seksneutraliteit en collectieve actuariële gelijkwaardigheid. De vastgestelde overdrachtswaarde wordt niet opnieuw berekend als niet alle betrokken aanspraakgerechtigden en/of pensioengerechtigden met de waardeoverdracht instemmen.
- 7. Een overdracht wordt opgeschort zolang dit wegens de financiële positie van het pensioenfonds en/of van de andere betrokken pensioenuitvoerder, niet is toegestaan. Bij een collectieve waardeoverdracht kan hier met instemming van de toezichthouder van worden afgeweken.

Artikel 2.10

Fiscale grenzen

- 1. Het Ouderdomspensioen, Partnerpensioen en Wezenpensioen gaan niet uit boven het maximum genoemd in de artikelen 18a tot en met c Wet LB. Bij het bepalen van de hoogte van het Ouderdomspensioen en Partnerpensioen worden aanvullende pensioenmodules meegeteld.

2. Er geldt geen fiscaal maximum voor het Ouderdomspensioen bij verhoging als gevolg van:
  - a. de variatie in de hoogte van het Ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 4.3, en
  - b. de omzetting van FLEX-pensioen in Ouderdomspensioen.
3. Het FLEX-pensioen gaat samen met het Aanvullend FLEX-pensioen niet uit het boven het maximum van artikel 38a Wet LB, zoals dit artikel luidde op 31 december 2004. Het FLEX-pensioen dat uitgaat boven dit grensbedrag wordt omgezet in Ouderdomspensioen.
4. Voor de (gewezen) deelnemer die in deeltijd heeft gewerkt wordt het fiscale maximum vastgesteld op basis van het salaris bij een volledige werktijd en vervolgens verlaagd door dit maximale pensioen te vermenigvuldigen met:
  - a. het gemiddelde van alle vastgestelde deeltijdfactoren, of
  - b. met de laatst vastgestelde deeltijdfactor als deze hoger is.
5. Om het fiscale grensbedrag vast te stellen worden overschrijdingen van de hierboven genoemde grenzen als gevolg van situaties genoemd in de artikelen 18d en 38a Wet LB, zoals dit artikel luidde op 31 december 2004, buiten beschouwing gelaten.
6. Als een pensioen op de ingangsdatum uitgaat boven het fiscale maximum, dan wordt het meerdere als een bedrag ineens aan de rechthebbende uitgekeerd.

Artikel 2.11

Beperking beschikking over pensioenaanspraken en pensioenrechten

De pensioenaanspraken en pensioenrechten die voortvloeien uit dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, of formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, behalve in de gevallen als bedoeld in artikel 65 Pensioenwet of bij afkoop op grond van artikel 5.3.

Artikel 2.12

Toekenning en uitbetaling van pensioen

1. Het pensioen wordt door het pensioenfonds toegekend en uitbetaald nadat dit door de rechthebbende schriftelijk is aangevraagd. Als er geen schriftelijke aanvraag is, dan kan het pensioenfonds in bijzondere gevallen ambtshalve een pensioen toekennen.
2. De rechthebbende is verplicht bij de schriftelijke aanvraag die stukken te voegen waar het pensioenfonds om heeft gevraagd.
3. Van het jaarlijkse pensioen wordt uitbetaald:
  - a. maandelijks bij nabetaling 1/12 deel van 100/108 van het jaarlijkse pensioen;
  - b. jaarlijks in mei als vakantietoeslag: 8% van de maandelijks pensioenbedragen die zijn uitbetaald in de periode van twaalf maanden, onmiddellijk voorafgaand aan de maand mei.
4. Het pensioenfonds kan pensioen in bijzondere gevallen in andere dan maandtermijnen uitbetalen.
5. Het pensioenfonds herzielt een onjuiste toekenning en/of uitbetaling van pensioen. Deze herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht. Bij een herziening in het voordeel van de pensioengerechtigde betaalt het pensioenfonds het te weinig uitbetaalde pensioen na. Bij een herziening in het nadeel van de pensioengerechtigde vordert het pensioenfonds het teveel uitbetaalde pensioen terug.
6. Het pensioenfonds kan terugvordering geheel of gedeeltelijk achterwege laten als het de pensioengerechtigde redelijkerwijs niet duidelijk is of had kunnen zijn dat hij te veel pensioen ontving.
7. Als het recht op een pensioenuitkering eindigt, wordt de vakantietoeslag zo spoedig mogelijk aan de rechthebbende uitbetaald.
8. Zolang de pensioengerechtigde in leven is, verjaart de rechtvordering tot het toekennen van de pensioenuitkering niet.
9. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de OBU of Ruil-OBU.

Artikel 2.13

Leidraad bij onderdekking

1. Het pensioenfonds hanteert in de situatie van onderdekking een leidraad voor het nemen van maatregelen die de financiële positie van het pensioenfonds moeten herstellen binnen de op grond van de Pensioenwet gestelde termijn. Voor de beoordeling of er sprake is van onderdekking geldt als peildatum de dekkingsgraad op 31 december van een kalenderjaar.

Paragraaf 2

Artikel 2.14

2. De maatregelen bij onderdekking zijn een extra premie-opslag van maximaal 2,5% en een vermindering van verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering kan uitsluitend plaatsvinden nadat is besloten tot een extra premie-opslag van 2,5%.
3. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen als:
  - a. de technische voorzieningen en het minimaal vereist vermogen niet meer volledig door waarden zijn gedekt;
  - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn de technische voorzieningen en het minimaal vereist vermogen door waarden te dekken zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, gepensioneerden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan als bedoeld in artikel 140 Pensioenwet.
4. Als er sprake is van een vermindering, dan worden het (aanvullend) Ouderdomspensioen, (aanvullend) FLEX-pensioen, het (aanvullend) Partnerpensioen, het Anw-compensatiepensioen, het Wezenpensioen, de OBU, het Arbeidsongeschiktheidspensioen en de compensatie FLEX-pensioen met hetzelfde percentage verminderd.
5. Een nog niet ingegaan Arbeidsongeschiktheidspensioen, OBU of compensatie FLEX-pensioen wordt vanaf het moment van ingang met hetzelfde percentage verminderd.
6. De verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden gelijktijdig en in dezelfde mate met maximaal 10% verminderd. Zo nodig vindt een verdere vermindering plaats van maximaal 5% met dien verstande dat deze vermindering niet wordt toegepast op ingegane pensioenrechten.
7. Bovengenoemde maatregelen worden ingezet voor zover als nodig is voor herstel binnen de resterende hersteltermijn, zoals deze geldt op basis van het kortetermijnherstelplan. Als er na maximale inzet van alle maatregelen geen sprake is van voldoende herstel, dan beraadt het pensioenfonds zich over nader te nemen stappen.
8. Het pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. De vermindering kan niet eerder worden gerealiseerd dan een maand nadat de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden, werkgevers en de toezichthouder hierover zijn geïnformeerd.
9. Het pensioenfonds kan de vermindering geheel of gedeeltelijk ongedaan maken als er geen sprake meer is van onderdekking en het ongedaan maken niet tot gevolg heeft dat er opnieuw een situatie van onderdekking ontstaat.
10. Bij het ongedaan maken van de vermindering wordt eerst de extra vermindering van maximaal 5% als omschreven in het zesde lid ongedaan gemaakt. De extra premie-opslag kan uitsluitend vervallen als de gehele vermindering ongedaan is gemaakt.
11. Het ongedaan maken van een vermindering heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling.

Regeling A

Ouderdomspensioen

1. Het Ouderdomspensioen bedraagt per deelnemingsjaar 1,95% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Het Ouderdomspensioen gaat geheel of gedeeltelijk in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt.
3. Het Ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepenseerde overlijdt.
4. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden, de volgende keuzemogelijkheden:

Artikel 2.15

- a. variatie in hoogte van het Ouderdomspensioen;
  - b. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het Ouderdomspensioen;
  - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het Ouderdomspensioen;
  - d. ruil van Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen.
5. Als een ex-partner recht heeft op Bijzonder Ouderdomspensioen, dan wordt het Ouderdomspensioen verlaagd met inachtneming van het bedrag zoals dat wordt vastgesteld op grond van artikel 6.3.

Partnerpensioen

1. Het Partnerpensioen dat wordt opgebouwd, bedraagt per deelnemingsjaar 0,625% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
Bij overlijden tijdens de deelneming geldt een percentage van 1,25%, waarvan 0,625% is opgebouwd en 0,625% in risicodekking is verzekerd.
2. Bij overlijden tijdens de deelneming worden de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum meegeteld. Voor de vaststelling van het Partnerpensioen over die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die gold in het kalenderkwartaal van overlijden. Als recht bestaat op een bijdrage van FVP voor de inkoop van Partnerpensioen dan wordt voor de deeltijdfactor over de ontbrekende deelnemingsjaren uitgegaan van het percentage dat is vastgesteld voor de voortzetting van de deelneming.
3. Het Partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
4. Het Partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
5. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden, de keuze het Partnerpensioen te ruilen voor Ouderdomspensioen.
6. Als een ex-partner recht heeft op een Bijzonder Partnerpensioen, dan wordt het Partnerpensioen verlaagd. Deze verlaging blijft achterwege als er sprake is van:
  - een nog niet ingegaan Bijzonder Partnerpensioen ten behoeve van een ex-partner,
  - die is overleden voor de (vervroegde) pensioendatum van de (gewezen) deelnemer, en
  - er geen uitgaande waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Artikel 2.16

Anw-compensatiepensioen

1. Het Anw-compensatiepensioen bedraagt per deelnemingsjaar maximaal 1,25% van de franchise.
2. Bij overlijden tijdens de deelneming worden de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum meegeteld. Voor de vaststelling van het Anw-compensatiepensioen over die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van franchise en deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Bij overlijden van een gewezen deelnemer en een gepensioneerde die recht heeft op Anw-compensatiepensioen, wordt dat recht vermenigvuldigd met de verhouding tussen:
  - het Partnerpensioen dat is ontstaan als gevolg van de ruil van Ouderdomspensioen in Partnerpensioen, en
  - het Partnerpensioen in risicodekking waarop voor de ruil recht bestond.
4. Het Anw-compensatiepensioen wordt verlaagd als de partner recht heeft op een Anw-uitkering. De verlaging wordt bepaald door de verhouding tussen:
  - de Anw-uitkering waarop de partner recht heeft, en
  - de maximale Anw-uitkering.Een wijziging in deze verhouding leidt tot een aanpassing van het Anw-compensatiepensioen met ingang van de eerste dag van de maand die volgt op de wijziging.
5. Het Anw-compensatiepensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de deelnemer of de gepensioneerde overlijdt.
6. Het Anw-compensatiepensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt, maar uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de partner 65 jaar wordt.

Artikel 2.17

Wezenpensioen

1. Het Wezenpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 0,25% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Bij overlijden tijdens deelnemerschap worden ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum meegeteld. Voor die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Als meer dan vijf wezen recht hebben op Wezenpensioen, dan wordt het Wezenpensioen verlaagd. In dat geval wordt het Wezenpensioen in gelijke delen over alle wezen verdeeld.
4. Het Wezenpensioen wordt verdubbeld als geen recht bestaat op Partnerpensioen of Bijzonder Partnerpensioen.
5. Het Wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
6. Het Wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin de wees overlijdt voor die datum.

Paragraaf 3

Regeling B

Artikel 2.18

Ouderdompensioen

1. Het Ouderdompensioen bedraagt per deelnemingsjaar 1,75% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Het Ouderdompensioen gaat geheel of gedeeltelijk in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt.
3. Het Ouderdompensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
4. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden, de volgende keuzemogelijkheden:
  - a. variatie in hoogte van het Ouderdompensioen;
  - b. vervroeging van het Ouderdompensioen;
  - c. geheel of gedeeltelijk uitstel van het Ouderdompensioen;
  - d. ruil van Ouderdompensioen voor Partnerpensioen.
5. Als een ex-partner recht heeft op een Bijzonder Ouderdompensioen, dan wordt het Ouderdompensioen verlaagd met inachtneming van het bedrag zoals dat wordt vastgesteld op grond van artikel 6.3.

Artikel 2.19

Partnerpensioen

1. Het Partnerpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 1,25% van de voor dat deelnemingsjaar vastgestelde pensioengrondslag, die niet is verminderd met de franchise.
2. Op het Partnerpensioen wordt per deelnemingsjaar in mindering gebracht voor de partner die recht heeft op een:
  - a. Anw-uitkering: 2,5% van de feitelijk ontvangen Anw-uitkering;
  - b. AOW-uitkering: 2,5% van de AOW-uitkering voor een ongehuwde, verhoogd met de vakantie-toeslag.

De uitkeringsbedragen ingevolge de Anw en AOW zijn gebaseerd op artikel 82 van de Wet aanpassing uitkeringsregelingen overheveling opslagpremies, zoals dat gold tussen 1 januari 1999 en 1 januari 2004. Met ingang van 1 januari 2004 worden deze bedragen jaarlijks geïndexeerd met een door het pensioenfonds vastgesteld percentage.

3. Als door vrijheidsontneming als bedoeld in de Anw dan wel een onttrekking daaraan geen recht bestaat op een nabestaandenuitkering, dan wordt deze geacht wel volledig te zijn genoten.
4. Bij overlijden tijdens de deelneming worden de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum meegeteld voor de vaststelling van het Partnerpensioen. Voor de vaststelling van het partnerpensioen over die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden. Als recht

bestaat op een bijdrage van FVP voor de inkoop van Partnerpensioen, dan wordt voor de deeltijd-factor over de ontbrekende deelnemingsjaren uitgegaan van het percentage dat is vastgesteld voor de voortzetting van de deelneming.

5. Het Partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de deelnemer of gepensioneerde.
6. Het Partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt.
7. Als een ex-partner recht heeft op een Bijzonder Partnerpensioen, dan wordt het Partnerpensioen verlaagd. Deze verlaging blijft achterwege als er sprake is van:
  - een nog niet ingegaan Bijzonder Partnerpensioen ten behoeve van een ex-partner,
  - die is overleden voor de (vervroegde) pensioendatum van de (gewezen) deelnemer, en
  - er geen uitgaande waardeoverdracht heeft plaatsgevonden.

Artikel 2.20

Wezenpensioen

1. Het Wezenpensioen bedraagt per deelnemingsjaar 0,25% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Bij overlijden tijdens de deelneming worden ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum meegeteld. Voor die ontbrekende deelnemingsjaren wordt uitgegaan van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor die golden in het kalenderkwartaal van overlijden.
3. Als meer dan vijf wezen recht hebben op Wezenpensioen, dan wordt het Wezenpensioen verlaagd. In dat geval wordt het Wezenpensioen in gelijke delen over alle wezen verdeeld.
4. Het Wezenpensioen wordt verdubbeld als er geen recht bestaat op Partnerpensioen of Bijzonder Partnerpensioen.
5. Het Wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
6. Het Wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin de wees overlijdt voor die datum.

Artikel 2.21

FLEX-pensioen

1. Het FLEX-pensioen bedraagt per deelnemingsjaar tussen 1 januari 1999 en de FLEX-pensioendatum, 1,75% van de pensioengrondslag die voor dat deelnemingsjaar is vastgesteld.
2. Het FLEX-pensioen gaat geheel of gedeeltelijk in op de FLEX-pensioendatum.
3. Het FLEX-pensioen eindigt op:
  - a. de laatste dag van de maand voor de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt, of
  - b. de laatste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt voor die datum.
4. De (gewezen) deelnemer heeft, onder de in Hoofdstuk 4 genoemde voorwaarden de volgende keuzemogelijkheden:
  - a. gehele of gedeeltelijke vervroeging van het FLEX-pensioen;
  - b. geheel of gedeeltelijk uitstel van het FLEX-pensioen.
5. De deelnemer heeft recht op een verhoging van het FLEX-pensioen onder de voorwaarden dat sprake is:
  - van een ononderbroken deelneming van 31 december 1998 tot een datum gelegen tussen de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 55 jaar wordt en de eerste dag van de maand die voorafgaat aan de maand waarin hij 65 wordt, en
  - de deelneming, die onmiddellijk voorafgaat aan de hiervoor bedoelde datum, ten minste een ononderbroken periode van tien jaren omvat. Hierbij tellen de jaren mee waarin de deelnemer wel werknemer was bij een aangesloten werkgever of rechtsvoorganger daarvan, maar nog geen deelnemer, als die jaren zouden hebben meegeteld als dit pensioenreglement in die jaren op hem van toepassing zou zijn geweest.

Voor de beoordeling of sprake is van een ononderbroken deelneming, wordt de periode waarin de deelneming uitsluitend wordt voortgezet op kosten van FVP niet meegeteld.

Het pensioenfonds kan in bijzondere gevallen een onderbreking in de deelneming van meer dan een kalendermaand buiten beschouwing laten.

6. De verhoging gaat in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer aan de voorwaarden voldoet, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin hij 60 jaar wordt.
7. De verhoging van het FLEX-pensioen bedraagt een percentage van de pensioengrondslag. Dit percentage bedraagt 1,75% van de som van de deeltijdfactoren die golden in de periode van vijf jaren die voorafgaan aan:
  - a. het kalenderjaar waarin de FLEX-pensioendatum ligt: als het einde van de deelneming en de ingangsdatum van het FLEX-pensioen plaatsvinden op of na de FLEX-pensioendatum, of
  - b. het kalenderjaar waarin de deelneming is geëindigd: als het einde van de deelneming plaatsvindt vóór de FLEX-pensioendatum, of
  - c. het kalenderjaar waarin het FLEX-pensioen ingaat: als het FLEX-pensioen ingaat voor de FLEX-pensioendatum terwijl de deelneming voortduurt.
8. Als een ex-partner recht heeft op een Bijzonder Ouderdomspensioen, dan wordt het FLEX-pensioen verlaagd met inachtneming van het bedrag zoals dat wordt vastgesteld op grond van artikel 6.3.

Paragraaf 4   **Regeling OBU en Ruil-OBU**

Artikel 2.22   **OBU en Ruil-OBU**

1. De OBU en Ruil-OBU gelden voor de deelnemer die is geboren voor 1 januari 1949 en die al op 31 december 1998 deelnemer was.
2. Het recht op OBU ontstaat:
  - a. op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 60 jaar wordt of een latere datum als die ligt vóór de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt, en de deelnemer op die datum voldoet aan de tienjarentermijn, of
  - b. op de eerste dag van de maand volgend op het einde van de Ruil-OBU.
3. Het recht op Ruil-OBU ontstaat op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 58 jaar wordt of op een latere datum, die ligt voor de 60-jarige leeftijd, als de deelnemer op die datum voldoet aan de tienjarentermijn.

Artikel 2.23   **Tienjarentermijn**

1. Voor het recht op OBU en Ruil-OBU moet een deelnemer minimaal 10 jaar ononderbroken deelnemer zijn geweest waarbij:
  - a. de jaren waarin hij al wel werknemer was bij een aangesloten werkgever of rechtsvoorganger daarvan, maar nog geen deelnemer, worden meegeteld als die jaren zouden hebben meegeteld als dit pensioenreglement in die jaren op hem van toepassing zou zijn geweest;
  - b. de periode waarin de deelneming uitsluitend is voortgezet op kosten van FVP niet wordt meegeteld.
2. Het pensioenfonds kan in bijzondere gevallen een onderbreking in de deelneming van meer dan een kalendermaand buiten beschouwing laten.

Artikel 2.24   **Ingang en einde OBU**

1. De OBU gaat op verzoek van de deelnemer in, uiterlijk op de eerste dag van de maand voor de maand waarin iemand 65 jaar wordt.
2. De OBU eindigt op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt of op de laatste dag van de maand waarin de deelnemer overlijdt voor die datum.
3. De deelnemer kan de OBU uitstellen als de arbeidsovereenkomst ongewijzigd wordt voortgezet.
4. De deelnemer moet een wijziging in de omvang van de arbeidsovereenkomst of het einde daarvan direct aan het pensioenfonds doorgeven.
5. Als de ingangsdatum van de OBU ligt na de eerste dag van de maand waarin de deelnemer recht heeft op OBU, dan wordt de OBU verhoogd. Het pensioenfonds stelt vast met welk bedrag de OBU wordt verhoogd. De verhoging van de OBU wordt berekend vanaf 1 januari 2006 of vanaf een latere datum waarop het recht is ontstaan en wordt berekend op basis van factoren die het pensioenfonds voor een bepaalde periode heeft vastgesteld.

6. Het gedeelte van de OBU dat als gevolg van de keuze voor een latere ingangsdatum uitgaat boven het laatst vastgestelde pensioengevend salaris, wordt omgezet in Ouderdomspensioen, voor zover het Ouderdomspensioen daardoor niet uitgaat boven het fiscaal maximum van het Ouderdomspensioen genoemd in artikel 18a Wet LB. Omzetting vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds voor een bepaalde periode heeft vastgesteld.
7. De hoogte en de geldigheidsduur van de factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
8. Als het maximale Ouderdomspensioen wordt bereikt, dan kan de OBU niet langer worden uitgesteld en gaat de OBU in.
9. Het pensioenfonds kan aan uitstel nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 2.25

Hoogte OBU

1. De hoogte van de OBU is afhankelijk van het geboortjaar van de deelnemer en wordt uitgedrukt in een percentage van de overbruggingsgrondslag volgens onderstaande tabel.

Geboortedatum van de deelnemer: percentage:

voor 1 januari 1940	80%
in 1940	79%
in 1941	78%
in 1942	77%
in 1943	76%
in 1944	75%
in 1945	74%
in 1946	73%
in 1947	72%
in 1948	71%

2. Het percentage wordt vermenigvuldigd met het gemiddelde van de deeltijdfactoren van de vijf kalenderjaren die voorafgaan aan het ontstaan van het recht op OBU. Dit percentage wordt in hele procenten naar boven afgerond.
3. Voor de deelnemer die gebruik heeft gemaakt van de Ruil-OBU, wordt uitgegaan van het gemiddelde van de deeltijdfactoren in de vijf kalenderjaren voor het einde van de Ruil-OBU, als er tot dat moment geen onderbreking is geweest in de deelneming op grond van een arbeidsovereenkomst.
4. Als er wel sprake is van een onderbreking in de deelneming, dan wordt uitgegaan van een deeltijdfactor van 50%. Als in de laatste vijf kalenderjaren voor het kalenderjaar waarin de Ruil-OBU is ingegaan perioden van deelneming zijn geweest waarvoor een deeltijdfactor gold, dan wordt uitgegaan van de helft van het gemiddelde van de deeltijdfactoren in die kalenderjaren.

Artikel 2.26

Ingang en einde Ruil-OBU

1. De Ruil-OBU gaat op verzoek van de deelnemer in.
2. De Ruil-OBU eindigt op:
  - a. de laatste dag van de maand die een periode afsluit waarin hetzelfde aantal maanden is verstreken voor de 60-jarige leeftijd als na de 60-jarige leeftijd, of
  - b. de laatste dag van de maand waarin de deelnemer overlijdt voor die datum.

Artikel 2.27

Hoogte Ruil-OBU

1. De hoogte van de jaarlijkse Ruil-OBU is afhankelijk van het geboortjaar van de deelnemer en wordt uitgedrukt in een percentage van de overbruggingsgrondslag volgens de tabel op de volgende pagina.

Geboortedatum van de deelnemer: percentage:

voor 1 januari 1940	40%
in 1940	39,5%
in 1941	39%
in 1942	38,5%
in 1943	38%
in 1944	37,5%
in 1945	37%
in 1946	36,5%
in 1947	36%
in 1948	35,5%

2. Het percentage wordt vermenigvuldigd met het gemiddelde van de deeltijdfactoren van de vijf kalenderjaren die voorafgaan aan de ingang van de Ruil-OBU. Dit percentage wordt in halve procenten naar boven afgerond.

Artikel 2.28**Samenloop van OBU en Ruil-OBU met een sociale zekerheidsuitkering**

1. Als de deelnemer in een kalenderjaar of gedeelte van dat kalenderjaar inkomen heeft in de vorm van een sociale zekerheidsuitkering, dan wordt de overbruggingsgrondslag verlaagd met die uitkering. Dit geldt niet voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering die betrekking heeft op arbeidsongeschiktheid waarvoor de deelnemer al op de ingangsdatum van de OBU of Ruil-OBU recht heeft op premievrije voortzetting.
2. Als de deelnemer een gedeelte van het kalenderjaar een OBU of Ruil-OBU ontvangt, dan wordt het inkomen verhoogd evenredig aan de verhouding van twaalf maanden tot het aantal maanden dat de deelnemer in dat kalenderjaar OBU of Ruil-OBU ontvangt.
3. Het inkomen wordt gedeeld door het gemiddelde van de deeltijdfactoren in vijf kalenderjaren voor het kalenderjaar waarin het recht op OBU of Ruil-OBU is ontstaan.
4. Als de deelnemer in een kalenderjaar of gedeelte van het kalenderjaar waarin voor hem een minimum-overbruggingsgrondslag geldt, inkomen heeft dan wordt het inkomen verhoogd evenredig aan de verhouding van de minimum-overbruggingsgrondslag en de overbruggingsgrondslag.
5. Als bij de Ruil-OBU het inkomen, na de correcties van de leden 2, 3 en 4, meer bedraagt dan 50% van de overbruggingsgrondslag, dan wordt een percentage gelijk aan tweemaal het percentage behorend bij zijn geboortjaar, van dat meerdere inkomen in mindering gebracht op de Ruil-OBU. Bij de vaststelling of het inkomen meer bedraagt dan 50% wordt uitgegaan van de werkelijke overbruggingsgrondslag.
Als de correctie bedoeld in lid 3 is toegepast, dan wordt de vermindering verlaagd door deze te vermenigvuldigen met het daar bedoelde gewogen gemiddelde.
6. Het pensioenfonds is bevoegd een sociale zekerheidsuitkering buiten beschouwing te laten voor zover die uitkering voortvloeit uit inkomen uit arbeid dat:
  - a. gedurende ten minste vijf jaren voor ingang van de OBU al werd genoten als de deelnemer niet heeft gekozen voor de Ruil-OBU;
  - b. vanaf de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt werd genoten, als de deelnemer heeft gekozen voor de Ruil-OBU.

Paragraaf 5**Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen****Artikel 2.29****WIA-excedentpensioen**

1. Het WIA-excedentpensioen bedraagt de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage dat hoort bij het voor de deelnemer geldende fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage. Op het WIA-excedentpensioen wordt in mindering gebracht het maximale WIA-jaarloon vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage dat hoort bij het voor de deelnemer geldende fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage.

2. Het fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door de verhouding tussen:
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per maand verdient dan wel minimaal kan verdienen, en
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon,
 te vermenigvuldigen met 100%.

Hierbij wordt rekening gehouden met de inkomsten uit arbeid die zijn verdiend anders dan als deelnemer.

3. Op grond van het fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage wordt een uitkeringspercentage vastgesteld dat afhankelijk is van de soort arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Tabel I geldt voor de IVA-uitkering en de eerste twee maanden van de loongerelateerde WGA-uitkering. Tabel II geldt voor de overige WGA-uitkeringen.

Fictief arbeidsongeschiktheidspercentage:	Tabel I	Tabel II
Tot 15%: uitkeringspercentage van	0%	0%
15-25%: uitkeringspercentage van	15%	14%
25-35%: uitkeringspercentage van	22,5%	21%
35-45%: uitkeringspercentage van	30%	28%
45-55%: uitkeringspercentage van	37,5%	35%
55-65%: uitkeringspercentage van	45%	42%
65-80%: uitkeringspercentage van	54,38%	50,75%
80-100%: uitkeringspercentage van	75%	70%

4. Voor de vaststelling van het WIA-excedentpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
5. Het WIA-excedentpensioen gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat.
6. Het WIA-excedentpensioen eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt.
7. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
8. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 2.30

WGA-hiaatpensioen

1. Het WGA-hiaatpensioen bij een WGA-vervolguitkering bedraagt de pensioengrondslag, met een maximum van het maximale WIA-jaarloon, vermenigvuldigd met het uitkeringspercentage zoals vastgesteld door het UWV. Daarop wordt in mindering gebracht de WGA-vervolguitkering. Voor de vaststelling van het WGA-hiaatpensioen wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdiend werden anders dan als deelnemer.
2. Het WGA-hiaatpensioen gaat in op de dag dat de WGA-vervolguitkering ingaat.
3. Het WGA-hiaatpensioen eindigt op dag dat de WGA-vervolguitkering eindigt maar uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt.
4. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
5. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 2.31

Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. De deelnemer die is geboren voor 1 januari 1949 heeft recht op Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen als:
  - a. hij op of na de eerste dag van de kalendermaand waarin hij 55 jaar wordt geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt;

- b. zijn mate van arbeidsongeschiktheid toeneemt op of na de eerste dag van de kalendermaand waarin hij 55 jaar wordt.
2. Het Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van de pensioengrondslag.
3. Voor de deelnemer als bedoeld in lid 1 onder a, geboren voor 1 januari 1940, bedraagt dit percentage 10 bij volledige arbeidsongeschiktheid. Dit percentage wordt verlaagd met een procentpunt per geboortjaar tot een percentage van 1 voor de deelnemer die is geboren in 1948. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt het percentage als bedoeld in de vorige volzin vermenigvuldigd met het arbeidsongeschiktheidspercentage.
4. Bij toegenomen arbeidsongeschiktheid wordt het percentage berekend over de totale toename van arbeidsongeschiktheid op of na de kalendermaand waarin de deelnemer 55 jaar is geworden.

Paragraaf 6

Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules

Artikel 2.32

Vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. De deelnemer die ook werknemer is, kan gebruik maken van de mogelijkheid om het Ouderdomspensioen te verhogen door premie te betalen voor een vrijwillige aanvullende pensioenmodule. Pensioenruimte die in het verleden niet is gebruikt, kan hierbij alsnog worden gebruikt. De mogelijkheid het pensioen op deze wijze aan te vullen geldt niet voor gemoedsbezwaarden.
2. De deelnemer aan Regeling A heeft, voor zover er tot uiterlijk 1 januari 2006 premie is betaald voor een aanvulling op het FLEX-pensioen, recht op een premievrije pensioenaanspraak gebaseerd op de tot dan toe betaalde premies. Als voor de betaalde premie units zijn aangekocht, dan bedraagt de pensioenaanspraak de waarde van die units, gebaseerd op de tot dan toe betaalde premies.

Artikel 2.33

Aanvullend Ouderdomspensioen

1. Het Aanvullend Ouderdomspensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het Ouderdomspensioen.
2. Hoofdstuk 4 is van overeenkomstige toepassing op het Aanvullend Ouderdomspensioen.

Artikel 2.34

Aanvullend Partnerpensioen

1. Het jaarlijks Aanvullend Partnerpensioen, op grond van de keuze als bedoeld in artikel 4.1, bedraagt:
  - a. voor deelnemers in de A-regeling maximaal vijf/zevende van het Aanvullend Ouderdomspensioen;
  - b. voor deelnemers in de B-regeling vijf/zevende van het met 20% gekorte Aanvullend Ouderdomspensioen.
2. Het Aanvullend Partnerpensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het Partnerpensioen.

Artikel 2.35

Aanvullend FLEX-pensioen

1. Het Aanvullend FLEX-pensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het FLEX-pensioen, de Ruil-OBU of de OBU.
2. Als er wegens arbeidsongeschiktheid geen recht bestaat op FLEX-pensioen, OBU of Ruil-OBU, dan is de ingangsdatum van het Aanvullend FLEX-pensioen de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 60 jaar wordt.
3. Hoofdstuk 4 is van overeenkomstige toepassing bij vervroeging en uitstel van het Aanvullend FLEX-pensioen.

Artikel 2.36

Bestemming premie voor vrijwillige aanvullende pensioenmodule

- De betaalde premie wordt naar keuze van de deelnemer gebruikt voor:
- a. directe omzetting in een aanvullende pensioenaanspraak;
  - b. de aankoop van units als bedoeld in artikel 2.37.

Artikel 2.37

Units en beleggingsportefeuille

1. Units zijn administratieve eenheden in de beleggingsportefeuille die het pensioenfonds aanbiedt. Het pensioenfonds blijft eigenaar van de onderliggende beleggingen en houdt daarover de volledige beschikking.
2. De units worden aangekocht tegen de koers die geldt op de dag die volgt op de dag waarop de premie is ontvangen of, als op deze dag geen koers is bepaald, tegen de koers die geldt op de eerstvolgende dag dat wel een koers is bepaald.
3. Het pensioenfonds stelt periodiek de waarde van de units vast op basis van de waarde van de beleggingen in de beleggingsportefeuille op de koersdatum. Deze waarde wordt vermeerderd met inkomsten als gevolg van de beleggingen in de beleggingsportefeuille en verminderd met de belastingen die voor de beleggingen gelden en een bedrag voor door het pensioenfonds gemaakte beleggingskosten.
4. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de aangeboden beleggingsportefeuille.

Artikel 2.38

Omzetting kapitaal naar recht

1. De deelnemer heeft het recht om het hele kapitaal ter waarde van de units om te zetten in een aanvullende pensioenaanspraak. De deelnemer dient hiervoor een schriftelijk en ondertekend verzoek in. Daarna wordt dit kapitaal ter waarde van de units bepaald tegen de koers die geldt op de laatste dag van de maand waarin het verzoek is ontvangen. Als op deze dag geen koers is bepaald, dan tegen de koers die geldt op de eerstvolgende dag dat wel een koers is bepaald. Het hele kapitaal wordt vervolgens omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak. Als het kapitaal in een aanvullende pensioenaanspraak is omgezet, dan is omzetting naar een kapitaal niet meer mogelijk.
2. Als de deelnemer 58 jaar wordt, dan wordt het hele kapitaal ter waarde van de units omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak. Afwijking hiervan is alleen mogelijk als de deelnemer hiertoe een schriftelijk en ondertekend verzoek indient.
3. Als het Ouderdomspensioen ingaat of de deelneming eindigt, dan wordt het kapitaal ter waarde van de units omgezet in een aanvullende pensioenaanspraak.
4. Na het omzetten als bedoeld in lid 1 moet de deelnemer ook aangeven wat de bestemming is van toekomstige premies.
5. Op verzoek van de deelnemer of partner kan het kapitaal dat op de ingangsdatum van het pensioen beschikbaar komt en dat is bestemd voor Aanvullend Ouderdomspensioen respectievelijk Aanvullend Partnerpensioen, worden gesplitst in:
  - een deel dat direct wordt gebruikt voor aankoop van een onmiddellijk ingaande tijdelijke uitkering van vijf jaar, en
  - een deel dat later wordt gebruikt voor de aankoop van een op de tijdelijke uitkering aansluitende, levenslange uitkering. Dit deel blijft belegd in units.De voorwaarden voor splitsing zijn dat:
  - de ingangsdatum ligt tussen 1 januari 2009 en 1 januari 2014, waarbij nog geen levenslange uitkering is gekocht van het kapitaal, en
  - het kapitaal in totaal ten minste € 10.000 bedraagt.De pensioengerechtigde moet tijdens de duur van de tijdelijke uitkering een levenslange uitkering aankopen. Het pensioenfonds zal het resterende kapitaal uiterlijk in het laatste jaar dat de tijdelijke uitkering eindigt, gebruiken voor de aankoop van een levenslange uitkering.
6. Het pensioenfonds stelt de hoogte en de duur van zowel de tijdelijke als de levenslange uitkering vast met inachtneming van de Tijdelijke regeling pensioenknip in de Regeling Pensioenwet. Het pensioenfonds kan over deze vaststelling nadere regels stellen.

Artikel 2.39

Pensioenaanspraak bij overlijden voor ingangsdatum pensioen

1. Als een deelnemer aan een vrijwillige aanvullende pensioenmodule overlijdt voor de ingangsdatum, heeft de partner die recht heeft op een Partnerpensioen op grond van de basisregeling, recht op een Aanvullend Partnerpensioen.

2. Het Aanvullend Partnerpensioen gaat in en eindigt op dezelfde dag als het Partnerpensioen.
3. Als er op het moment van overlijden sprake is van een kapitaal in de vorm van units, dan wordt het Aanvullend Partnerpensioen berekend op basis van een kapitaal ter grootte van de waarde van de aanwezige units op de laatste dag van de maand waarin de deelnemer is overleden. Als er op het moment van overlijden sprake is van een aanvullende pensioenaanspraak, dan bedraagt het Aanvullend Partnerpensioen:
  - a. 5/7 van het Aanvullend Ouderdompensioen, of
  - b. als er sprake is van een Aanvullend FLEX-pensioen, 20% van het Aanvullend FLEX-pensioen.
4. Het Aanvullend Partnerpensioen wordt vastgesteld per de laatste dag van de maand waarin de deelnemer is overleden.
5. Het Aanvullend Partnerpensioen bedraagt samen met het Partnerpensioen per deelnemingsjaar niet meer dan 1,58% van het salaris.

Artikel 2.40**Actuariële grondslagen en kosten**

1. Het omzetten van premie of kapitaal ter waarde van de units in een aanvullende pensioenaanspraak gebeurt volgens door het pensioenfonds vastgestelde rekenregels die gebaseerd zijn op algemeen aanvaarde actuariële grondslagen.
2. Bij iedere premiebetaling worden aan de deelnemer eerste kosten berekend in de vorm van een percentage van de premie, dat door het pensioenfonds is vastgesteld.
3. Als er sprake is van units in een beleggingsportefeuille, dan worden voor de administratie en het beheer van de vrijwillige aanvullende pensioenmodule aan de deelnemer kosten berekend in de vorm van een jaarlijks percentage van de units.
4. Bij het omzetten van premie of kapitaal ter waarde van de units in een aanvullende pensioenaanspraak worden administratie- en beheerskosten en excassokosten ingehouden. De administratie- en beheerskosten hebben betrekking op de periode tot de ingangsdatum van het pensioen en bedragen een jaarlijks percentage van de totale waarde van de units. De excassokosten hebben betrekking op de periode vanaf de ingangsdatum van het pensioen en bedragen eenmalig een percentage van de totale waarde van de units.
5. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot de actuariële grondslagen, rekenregels en de kosten ten laste van de deelnemer.

Artikel 2.41**Bevoegdheid om nadere regels te stellen**

Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot vrijwillige aanvullende pensioenmodules.

Paragraaf 7**Regeling Uitkering ineens bij overlijden****Artikel 2.42****Uitkering ineens bij overlijden**

1. Na het overlijden van een uitkeringsgerechtigde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, ontvangt de partner een uitkering ineens. Deze uitkering bedraagt drie maandtermijnen van het ingegane Ouderdompensioen, Aanvullend Ouderdompensioen, FLEX-pensioen, Aanvullend FLEX-pensioen, OBU of Ruil-OBU of twee maandtermijnen van het ingegane WGA-hiaatpensioen, WIA-excedentpensioen of Aanvullend Arbeidsongeschiktheidspensioen.
2. Als er geen partner aanspraak maakt op de uitkering ineens en er wel wezen zijn die recht hebben op Wezenpensioen, dan wordt de uitkering toegekend aan de wezen gezamenlijk.
3. Als er geen partner of wees is die aanspraak maakt op de uitkering ineens, dan kan deze uitkering worden uitbetaald aan de natuurlijke persoon die kosten heeft gemaakt in verband met het overlijden.
4. Het pensioenfonds kent de uitkering ineens toe nadat deze door de rechthebbende schriftelijk is aangevraagd. De rechthebbende is verplicht die stukken bij te voegen waar het pensioenfonds om heeft gevraagd.

Hoofdstuk 3 Indexering van pensioen-aanspraken en pensioenrechten

Artikel 3.1

Voorwaardelijk recht op indexering

1. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar.
2. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad zoals beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota.
3. De reguliere indexering als genoemd in lid 1 vindt niet eerder plaats dan op 1 januari van het daarop volgende kalenderjaar.
4. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen. Een besluit tot inhalen van de indexeringsachterstand heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling.
5. Indexering is uitdrukkelijk voorwaardelijk; er is geen recht op indexering. Voor de indexeringsambitie is geen bestemmingsreserve gevormd. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premie en gedeeltelijk uit rendement.
6. Het pensioenfonds kan nadere regels stellen met betrekking tot indexering.

Artikel 3.2

Leidraad bij indexering

1. Het pensioenfonds hanteert zowel bij de reguliere indexering als bij het inhalen van gemiste indexering een leidraad.
2. Bij de reguliere indexering geldt een beleidsstaffel waarbij het indexeringspercentage wordt gerelateerd aan de nominale dekkingsgraad. Bij een nominale dekkingsgraad:
  - a. van 130% of hoger vindt volledige indexering plaats;
  - b. gelegen tussen 105% en 130% neemt het indexeringspercentage lineair toe van 0% tot 100% van het bij een volledige indexering geldende indexeringspercentage;
  - c. van 105% of lager vindt geen indexering plaats.
3. Bij het inhalen van een gemiste indexering geldt als leidraad dat er sprake moet zijn van een reële dekkingsgraad na reguliere indexering van 100% of hoger, en dat het inhalen van de gemiste indexering niet tot gevolg heeft dat de reële dekkingsgraad daalt onder de 100%.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt uitgegaan van de dekkingsgraad op de laatste dag van het derde kwartaal voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de indexering plaatsvindt.

Artikel 3.3

Beperking voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1. Pensioenaanspraken op basis van de vrijwillige aanvullende pensioenmodules komen niet eerder voor indexering in aanmerking dan nadat de premie of de waarde van de units is gebruikt voor de inkoop van een aanspraak op aanvullend pensioen.
2. Voor aanvullend pensioen geldt een afwijkend indexeringspercentage in een jaar waarin het recht is ontstaan op een datum na 1 januari van dat kalenderjaar. In dat geval wordt het indexeringspercentage verlaagd door het te vermenigvuldigen met de verhouding tussen het aantal hele kalendermaanden gelegen tussen het moment van het ontstaan van het recht op aanvullend pensioen en 31 december van dat jaar, en twaalf maanden.

Hoofdstuk 4 Keuzemogelijkheden

Artikel 4.1

Ruil Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze Ouderdomspensioen te ruilen voor Partnerpensioen. Deze keuzemogelijkheid bestaat op het moment dat:
  - a. de deelneming eindigt;
  - b. het Ouderdomspensioen of FLEX-pensioen geheel of gedeeltelijk ingaat waarbij ook de deelneming geheel eindigt, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 wordt.
2. Als de (gewezen) deelnemer met een partner niet binnen de door het pensioenfonds gestelde termijn reageert op de keuzemogelijkheid genoemd in lid 1 onderdeel b, dan ruilt het pensioenfonds Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen.
3. De deelnemer aan Regeling A verzekert door de ruil maximaal het gedeelte van het Partnerpensioen en Anw-compensatiepensioen dat over de verstreken deelnemingsperiode, die ligt voor de ruil, in risicodekking was verzekerd. De deelnemer aan Regeling B verzekert door de ruil altijd het gehele Partnerpensioen dat over de verstreken deelnemingsperiode, die ligt voor de ruil, in risicodekking was verzekerd.
4. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil, dan geldt dit voor zowel het Ouderdomspensioen als voor het Aanvullend Ouderdomspensioen.
5. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil van (Aanvullend) Ouderdomspensioen voor (Aanvullend) Partnerpensioen, dan wordt zijn (Aanvullend) Ouderdomspensioen verlaagd.
6. De ruil vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
7. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet-ruilen is onherroepelijk.
8. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.2

Ruil Partnerpensioen voor Ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer aan Regeling A heeft het recht het Partnerpensioen dat is opgebouwd vanaf 1 januari 2006, geheel of gedeeltelijk te ruilen voor Ouderdomspensioen. De ruil vindt plaats bij het geheel of gedeeltelijk ingaan van het Ouderdomspensioen of FLEX-pensioen waarbij ook de deelneming eindigt, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor ruil van opgebouwd Partnerpensioen voor Ouderdomspensioen, dan wordt zijn Ouderdomspensioen verhoogd.
3. De ruil vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
4. Bij ruil van Partnerpensioen is schriftelijke instemming van de partner vereist.
5. Ruil van Bijzonder Partnerpensioen is niet mogelijk.
6. Een gemaakte keuze voor ruilen of niet-ruilen is onherroepelijk.
7. Het pensioenfonds kan aan de ruil nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.3

Variëren in hoogte van het Ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan op de ingangsdatum van het Ouderdomspensioen kiezen om het Ouderdomspensioen eenmalig in hoogte te laten variëren.
2. De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor een hoog Ouderdomspensioen gevolgd door een laag Ouderdomspensioen of voor een laag Ouderdomspensioen gevolgd door een hoog Ouderdomspensioen. De keuze bestaat uitsluitend als het Ouderdomspensioen nog niet geheel of gedeeltelijk is ingegaan voor 1 januari 2009.
3. De keuze betreft het resterende Ouderdomspensioen na de ruil van Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen.

4. De (gewezen) deelnemer bepaalt op het keuzemoment:
  - de periode van variatie in de hoogte van het Ouderdomspensioen in maanden,
  - en de leeftijd, gelegen na 65 jaar, waarop het hoge en het lage Ouderdomspensioen in elkaar overgaan.
5. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor een hoog Ouderdomspensioen gevolgd door een laag Ouderdomspensioen, dan gaat het lage Ouderdomspensioen uiterlijk in op de eerste dag van de maand dat de (gewezen) deelnemer 75 jaar wordt.
6. Als de (gewezen) deelnemer een deel van het Ouderdomspensioen heeft laten ingaan en daarna het resterende Ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk laat ingaan, dan kan de (gewezen) deelnemer ook het resterende Ouderdomspensioen eenmalig in hoogte laten variëren. De leeftijd waarop het resterende hoge en lage Ouderdomspensioen in elkaar overgaan, is dan gelijk aan de leeftijd die door de (gewezen) deelnemer eerder is gekozen.
7. Als de deelnemer kiest voor variatie in hoogte, dan moet het lage Ouderdomspensioen minimaal 75% bedragen van het hoge Ouderdomspensioen. Het pensioenfonds stelt vast binnen welke bedragen de deelnemer het hoge en lage Ouderdomspensioen kan kiezen. De vaststelling vindt plaats op grond van:
  - de periode van variatie die door de deelnemer is gekozen, en
  - de verhouding 100:75.
 De (gewezen) deelnemer bepaalt vervolgens de omvang van het lage en het hoge Ouderdomspensioen.

Artikel 4.4

Vervroeging van Ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan de ingang van het Ouderdomspensioen vervroegen, voor zover er geen sprake is van arbeidsongeschiktheid.
De deelnemer in de A-regeling kan kiezen voor een gedeeltelijke vervroeging.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor vervroeging, dan geldt dit zowel voor Ouderdomspensioen als voor Aanvullend Ouderdomspensioen.
3. Als de deelnemer kiest voor vervroeging naar een ingangsdatum gelegen vóór de 60-jarige leeftijd, dan moet hij voor het overeenkomstige gedeelte van het Ouderdomspensioen dat hij vervroegt, zijn werkzaamheden beëindigen om een andere reden dan arbeidsongeschiktheid.
4. Voor vervroeging in Regeling A gelden de voorwaarden dat:
  - er geen aanspraak of recht bestaat op FLEX-pensioen,
  - het deel van het Ouderdomspensioen dat de deelnemer wil vervroegen maximaal 50% bedraagt van het dan opgebouwde Ouderdomspensioen,
  - het Ouderdomspensioen niet leidt tot een inkomen, dat meer bedraagt dan 100% van het pensioengevend loon voor gehele of gedeeltelijke beëindiging van de omvang van de arbeidsovereenkomst.
5. Het Ouderdomspensioen gaat niet eerder in dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt.
6. Het Ouderdomspensioen wordt vervroegd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
7. Het pensioenfonds kan aan vervroeging nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.5

Uitstel van Ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan de ingang van het Ouderdomspensioen geheel of gedeeltelijk uitstellen.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor uitstel, dan geldt dit voor zowel Ouderdomspensioen als voor Aanvullend Ouderdomspensioen.
3. Voor uitstel gelden de voorwaarden dat:
  - de werkzaamheden voor het overeenkomstige deel dat het Ouderdomspensioen wordt uitgesteld, voortduren, en
  - het totale Ouderdomspensioen niet uitgaat boven het fiscaal maximale Ouderdomspensioen.
4. De (gewezen) deelnemer geeft aan het pensioenfonds direct iedere wijziging door van de mate waarin hij werkt. Voorzover de werkzaamheden worden beëindigd, gaat het Ouderdomspensioen in.

5. Het Ouderdomspensioen gaat niet later in dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 70 jaar wordt.
6. De (gewezen) deelnemer kan bij uitstel het Ouderdomspensioen eenmalig in hoogte laten variëren. Het Ouderdomspensioen kan hierdoor uitkomen boven 100% van het salaris.
7. Het Ouderdomspensioen wordt uitgesteld op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
8. Het pensioenfonds kan aan uitstel nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.6

Vervroeging van FLEX-pensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan de ingang van het FLEX-pensioen geheel of gedeeltelijk vervroegen.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor vervroeging dan geldt dit voor zowel FLEX-pensioen als voor Aanvullend FLEX-pensioen.
3. Vervroeging van FLEX-pensioen is mogelijk voor het deel dat de deelnemer zijn werkzaamheden beëindigt om een andere reden dan arbeidsongeschiktheid.
4. Het FLEX-pensioen gaat niet eerder in dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 55 jaar wordt.
5. Het FLEX-pensioen wordt verlaagd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
6. Het pensioenfonds kan aan vervroeging nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.7

Uitstel van FLEX-pensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan de ingang van het FLEX-pensioen geheel of gedeeltelijk uitstellen.
2. Als de (gewezen) deelnemer kiest voor uitstel, dan geldt dit voor zowel FLEX-pensioen als voor Aanvullend FLEX-pensioen.
3. Uitstel van FLEX-pensioen is mogelijk voor het deel dat de deelnemer doorwerkt waarbij een periode van verlof gelijkgesteld wordt met werken. Als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is uitstel alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd.
4. De (gewezen) deelnemer geeft aan het pensioenfonds direct iedere wijziging door van de mate waarin hij werkt. Voorzover de werkzaamheden worden beëindigd, gaat het FLEX-pensioen in.
5. FLEX-pensioen gaat niet later in dan op de eerste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt; als gevolg van uitstel niet opgenomen FLEX-pensioen wordt omgezet in Ouderdomspensioen.
6. Het FLEX-pensioen wordt verhoogd op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
7. Als door uitstel het maximale FLEX-pensioen wordt overschreden, dan wordt het meerdere omgezet in Ouderdomspensioen.
8. Omzetting van FLEX-pensioen in Ouderdomspensioen vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b van dit pensioenreglement.
9. Het pensioenfonds kan aan uitstel nadere voorwaarden verbinden.

Artikel 4.8

Medische keuring

Als een deelnemer gebruik wil maken van een geboden mogelijkheid een eerder gemaakte keuze te wijzigen, kan die keuzewijziging afhankelijk worden gesteld van een medische keuring.

Hoofdstuk 5 Einde deelneming en voortzetting van de deelneming

Paragraaf 1 Premievrije aanspraak, waardeoverdracht en afkoop

Artikel 5.1 Premievrije pensioenaanspraak

1. De gewezen deelnemer heeft bij beëindiging van de deelneming aan Regeling A, anders dan door overlijden of pensionering, recht op een premievrije pensioenaanspraak op:
  - Ouderdomspensioen en Aanvullend Ouderdomspensioen,
  - Partnerpensioen, en
  - Wezenpensioen.

De gewezen deelnemer die Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen, heeft recht op een premievrije pensioenaanspraak op het Partnerpensioen, Aanvullend Partnerpensioen en Anw-compensatiepensioen dat door de ruil is ontstaan.

De gewezen deelnemer die Partnerpensioen heeft geruild voor Ouderdomspensioen heeft geen recht op een premievrije pensioenaanspraak op Partnerpensioen.

2. De gewezen deelnemer heeft bij beëindiging van de deelneming aan Regeling B, anders dan door overlijden of pensionering, recht op een premievrije pensioenaanspraak op:
  - Ouderdomspensioen en Aanvullend Ouderdomspensioen,
  - FLEX-pensioen en Aanvullend FLEX-pensioen, en
  - Wezenpensioen.

De gewezen deelnemer die Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen heeft recht op een premievrije pensioenaanspraak op het Partnerpensioen en Aanvullend Partnerpensioen dat door de ruil is ontstaan.

Voor de berekening van het Partnerpensioen wordt een bedrag in aanmerking genomen gelijk aan het bedrag als bedoeld in artikel 2.19 lid 2 onder b.

3. De hoogte van de premievrije pensioenaanspraak is gelijk aan het pensioen dat voor de deelnemer is opgebouwd op de datum waarop de deelneming is geëindigd.

Artikel 5.2 Uitgaande individuele en collectieve waardeoverdracht

1. De gewezen deelnemer kan de waarde van zijn premievrije aanspraken en, in de situatie van collectieve waardeoverdracht, de waarde van zijn pensioenrechten overdragen naar een andere pensioenuitvoerder onder de voorwaarden die zijn gesteld bij of krachtens de Pensioenwet en/of in de door het pensioenfonds hierover gesloten overeenkomst.
2. De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op grond van de regels die daartoe bij of krachtens de Pensioenwet zijn gesteld en/of bij overeenkomst met het pensioenfonds.
3. Bij uitgaande waardeoverdracht wordt de overdrachtswaarde van alle over te dragen pensioenaanspraken en/of pensioenrechten vastgesteld op basis van seksenneutraliteit en collectieve actuariële gelijkwaardigheid.
4. Een waardeoverdracht wordt opgeschort zolang dit wegens de financiële positie van het pensioenfonds en/of van de andere betrokken pensioenuitvoerder, niet is toegestaan. Bij een collectieve waardeoverdracht kan hier met instemming van de toezichhouder van worden afgeweken.

Artikel 5.3 Afkoop kleine pensioenen en pensioenaanspraken

1. Het pensioenfonds koopt een pensioenaanspraak alleen af als de uitkering op de ingangsdatum lager is dan € 438,44 en de pensioengerechtigde daarmee instemt.
Bij vervroeging wordt voor het Ouderdomspensioen gekeken naar de uitkering op 65 jaar en voor het FLEX-pensioen naar de uitkering op 60 jaar.
2. Onder pensioen of pensioenaanspraak is ook het aanvullend pensioen of de aanvullende pensioenaanspraak begrepen.
3. Als het Ouderdomspensioen of de aanspraak op Ouderdomspensioen wordt afgekocht dan wordt daarmee ook de pensioenaanspraak op Partnerpensioen, Aanvullend Partnerpensioen en Wezenpensioen afgekocht.

4. De afkoopsom wordt vastgesteld op basis van factoren die het pensioenfonds voor een bepaalde periode heeft vastgesteld. De hoogte en de geldigheidsduur van die factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.
5. Als het pensioenfonds gebruik maakt van de bevoegdheid tot afkoop, dan wordt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde hierover geïnformeerd binnen 6 maanden na de ingang van het pensioen en dan wordt de afkoopwaarde uitbetaald binnen die termijn.

Paragraaf 2

Vormen van voortzetting van de deelneming

Artikel 5.4

Premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA

1. De deelnemer die ziek is geworden tijdens de deelneming heeft recht op premievrije voortzetting van de deelneming afhankelijk van zijn fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage. Voor vrijwillige aanvullende pensioenmodules is er geen recht op premievrije voortzetting van de deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid.
2. Het fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door de verhouding tussen:
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per maand verdient dan wel minimaal kan verdienen, en
  - het ongemaximeerde WIA-maandloon, te vermenigvuldigen met 100%.

Bij een fictief arbeidsongeschiktheidspercentage hoort de mate van voortzetting volgens onderstaande tabel.

Fictief arbeidsongeschiktheidspercentage	Mate van voortzetting
Tot 15%:	0%
15-25%:	20%
25-35%:	30%
35-45%:	40%
45-55%:	50%
55-65%:	60%
65-80%:	72,5%
80-100%:	100%

Voor de vaststelling van de premievrije voortzetting wordt naar rato rekening gehouden met inkomsten uit arbeid die verdient werden anders dan als deelnemer.

3. De voortzetting gaat in op de dag dat de WIA-uitkering ingaat. Voor de deelnemer als bedoeld in artikel 1.3 lid 1 onder b gaat de voortzetting in op de datum waarop hij recht krijgt op een uitkering op grond van een bij het pensioenfonds aangemelde collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering, die zowel de arbeidsongeschiktheid als zodanig als de mate van arbeidsongeschiktheid vaststelt op een met de WIA vergelijkbare manier.
4. De voortzetting eindigt op de dag dat de WIA-uitkering eindigt maar uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt.
5. Voor een deelnemer die recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de IVA vindt voortzetting plaats op basis van 75% van het pensioengevend salaris dat is vastgesteld voor het kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de voortzetting is ingegaan. Voor een deelnemer die recht heeft op een loongerelateerde arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de WGA bedraagt dit percentage in de eerste twee maanden 75% en vanaf de derde maand 70%. In de overige gevallen waarin een deelnemer recht heeft op een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de WGA bedraagt dit percentage 70%. Voor de vaststelling van de hoogte van de toeslag voor het verrichten van onregelmatige diensten wordt uitgegaan van het gemiddelde van deze toeslagen in de twee deelnemingsjaren, die voorafgaan aan de ingangsdatum van de uitkering. Als het salaris in de eerste twee jaar van ziekte is verlaagd, dan wordt voor de voortzetting uitgegaan van onverminderde loonbetaling.

6. De deelnemer is verplicht om elke herziening van de WIA-uitkering onmiddellijk aan het pensioenfonds door te geven.
7. Het pensioenfonds kan dit artikel op overeenkomstige wijze toepassen op de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WIA of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 5.5 Premievrije voortzetting tijdens OBU en Ruil-OBU

1. De deelnemer die gebruik maakt van de OBU of Ruil-OBU heeft recht op premievrije voortzetting van de deelneming.
2. Als de deelnemer nog werknemer is bij een aangesloten werkgever dan heeft hij geen recht op premievrije voortzetting voor dat gedeelte van de deelneming.
3. Voor de voortzetting van de deelneming geldt als:
  - a. pensioengevend salaris: de overbruggingsgrondslag;
  - b. deeltijdfactor: het vijfjaarsgemiddelde zoals is vastgesteld voor de OBU of de Ruil-OBU.
4. De premievrije voortzetting tijdens de Ruil-OBU vindt plaats op basis van 50% van de deeltijdfactor genoemd in lid 3.
5. Als de deeltijdfactor van de deelnemer die naast de Ruil-OBU werkt bij een aangesloten werkgever, hoger is dan 50% van de deeltijdfactor genoemd in lid 3, dan wordt de deeltijdfactor van de voortzetting verlaagd. De verlaging houdt in dat de som van deeltijdfactoren niet hoger is dan de deeltijdfactor genoemd in lid 3.

Artikel 5.6 Premievrije voortzetting tijdens FLEX-pensioen

1. De deelnemer aan Regeling B heeft recht op premievrije voortzetting van de deelneming als:
  - de deelneming niet onderbroken is van 31 december 1998 tot een datum tussen de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 55 jaar wordt en de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt,
  - de deelneming, die direct voorafgaat aan de hiervoor bedoelde datum ten minste een onafgebroken periode van tien jaren omvat, en
  - de deelnemer zijn FLEX-pensioen, direct aansluitend aan het einde van een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever, geheel of gedeeltelijk, laat ingaan.

Voor het vaststellen of is voldaan aan de eerste twee voorwaarden geldt de tienjarentermijn van artikel 2.23. Aan de derde voorwaarde is ook voldaan als een deelnemer in aansluiting op het einde van zijn dienstbetrekking eerst een loongerelateerde uitkering ontvangt als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en daarover pensioen kan opbouwen.
2. Het recht op premievrije voortzetting bestaat vanaf het moment waarop aan de voorwaarden is voldaan, over ten hoogste de vijf jaar die liggen voor de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt.
3. De periode van premievrije voortzetting van de deelneming telt mee met toepassing van het gemiddelde van de deeltijdfactoren die golden in de periode van de vijf jaar voor het kalenderjaar waarin de deelnemer zijn FLEX-pensioen, geheel of gedeeltelijk, laat ingaan. Hierbij geldt als uiterste ingangsdatum de FLEX-pensioendatum.
4. Voortzetting vindt plaats op basis van het gemiddelde van de pensioengrondslagen voor het FLEX-pensioen van de twee kalenderjaren voor het kalenderjaar waarin het FLEX-pensioen ingaat. Hierbij geldt als uiterste ingangsdatum de FLEX-pensioendatum.
5. Als de deelnemer in de periode van vijf jaar voor de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt werknemer is bij een aangesloten werkgever, dan bestaat alleen recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw voor zover de deeltijdfactor uit deze deelneming tijdens enig kalenderjaar lager is dan het gemiddelde van de deeltijdfactoren als bedoeld in lid 3.

Artikel 5.7

Bescherming bij verlof en werkloosheid

1. De deelnemer heeft recht op bescherming tegen de risico's van arbeidsongeschiktheid en overlijden, tijdens een periode:
  - a. van verlof, waaronder wordt verstaan:
    1. al dan niet gedeeltelijk onbetaald verlof van maximaal 18 maanden, zolang de dienstbetrekking voortduurt en er elders gedurende het onbetaald verlof geen pensioenopbouw plaatsvindt;
    2. ouderschapsverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof als bedoeld in de fiscale wet- en regelgeving; als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is bescherming alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd;
  - b. van ziekte, voor zover het pensioengevend salaris is verlaagd in de eerste twee jaar van ziekte of tijdens de duur van uitkering op grond van de Ziektewet;
  - c. dat de deelnemer in aansluiting op de periode dat hij werknemer is dan wel tijdens een fictieve opzegtermijn na ontslag, een loongerelateerde werkloosheidsuitkering of een loongerelateerde uitkering ontvangt op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst of een periodieke uitkering ter vervanging van gederfd of te derven loon.
2. Het recht op bescherming houdt in dat tijdens een periode van verlof of werkloosheid:
  - a. bij overlijden recht bestaat op Partnerpensioen, Aanvullend Partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en Wezenpensioen, alsof de deelneming niet geëindigd is. De bescherming vindt plaats op risicobasis;
  - b. bij arbeidsongeschiktheid recht bestaat op Arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid, alsof de deelneming niet geëindigd is;
  - c. de onderbreking in de deelneming voor het bepalen van de tienjarentermijn voor OBU en FLEX-pensioen en de compensatie FLEX-pensioen, buiten beschouwing wordt gelaten.
3. De bescherming vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris, dat voor de deelnemer gold direct voorafgaand aan perioden als bedoeld in lid 1, verminderd met:
  - a. het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer geldt op grond van een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever;
  - b. het pensioengevend salaris dat geldt voor de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.
4. De periode van bescherming telt niet mee als deelnemingsjaar.
5. De deelnemer die ook recht heeft op voortzetting op grond van een bijdrage van FVP, krijgt geen dubbele aanspraken op Partnerpensioen toegekend. Hetzelfde geldt als de (gewezen) deelnemer bij beëindiging van de deelneming recht heeft gekregen op een premievrije aanspraak op Partnerpensioen door ruil van Ouderdomspensioen.
6. Aan de bescherming zijn voor de deelnemer geen kosten verbonden.

Artikel 5.8

Vrijwillige Voortzetting

1. De deelnemer heeft na einde deelneming tot uiterlijk de eerste dag van de maand dat hij 65 jaar wordt, het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten:
  - a. tijdens de periode dat de deelnemer, in aansluiting op de periode dat hij werknemer is, een loongerelateerde werkloosheidsuitkering ontvangt of een loongerelateerde uitkering op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst of een periodieke uitkering ter vervanging van gederfd of te derven loon;
  - b. voor maximaal 3 jaar na ontslag direct aansluitend op de periode waarin hij werknemer was, onder de voorwaarden dat:
    - de deelneming ten minste drie jaar heeft geduurd,
    - de voortzetting plaatsvindt op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting met inachtneming van de daarop volgende wijzigingen van dat pensioenreglement,

- de pensioenopbouw niet samenloopt met een pensioenregeling van de deelnemer bij een eventuele nieuwe werkgever, de vorming van een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.67 Wet IB of deelname aan een beroepspensioenregeling, en
- de voortzetting niet plaatsvindt in de periode van drie jaar voorafgaand aan de pensioendatum;

Een vrijwillige voortzetting als bedoeld onder a mag niet volgen op die bedoeld onder b en omgekeerd. De vrijwillige voortzetting onder a is ook mogelijk tijdens een fictieve opzegtermijn na ontslag.

2. De deelnemer heeft tijdens de arbeidsovereenkomst met de werkgever tot uiterlijk de eerste dag van de maand dat hij 65 jaar wordt, het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten:
  - a. bij een salarisdaling na de 55-jarige leeftijd die is ontstaan als gevolg van het gaan werken in een deeltijdfunctie of kleinere deeltijdfunctie die ten minste 50% bedraagt van de omvang van de vorige arbeidsovereenkomst, of het gaan werken in een lager gekwalificeerde functie en wel zolang de arbeidsovereenkomst voortduurt;
  - b. zolang de deelnemer een periode van verlof geniet, waaronder wordt verstaan:
    1. al dan niet gedeeltelijk onbetaald verlof van maximaal 18 maanden, zolang de dienstbetrekking voortduurt en er elders gedurende het onbetaald verlof geen pensioenopbouw plaatsvindt;
    2. ouderschapsverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof als bedoeld in de fiscale wet- en regelgeving; als er sprake is van levensloopverlof langer dan 18 maanden, dan is vrijwillige voortzetting alleen mogelijk als de deelnemer een levensloopuitkering ontvangt van minimaal 70% van het minimumloon bij een volledige werktijd;
  - c. bij een tijdelijke verlaging van het pensioengevend salaris binnen een systeem van flexibele arbeidsvoorwaarden mits hierbij is voldaan aan de fiscale voorwaarden daarvoor.
3. De deelnemer heeft tijdens perioden van ziekte en/of arbeidsongeschiktheid tot uiterlijk de eerste dag van de maand dat hij 65 jaar wordt, het recht de deelneming vrijwillig voort te zetten:
  - a. tijdens ziekte voor het deel van de pensioenopbouw dat is gerelateerd aan de vermindering van het pensioengevend salaris als gevolg van die ziekte;
  - b. tijdens de duur van een uitkering op grond van de Ziektewet;
  - c. tijdens de periode van arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA in aanvulling op de premievrije voortzetting en wel naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid en tot maximaal 100% van het pensioengevend salaris;
  - d. tijdens de loongerelateerde uitkering op grond van de WGA voor het gedeelte van de restverdiencapaciteit dat de deelnemer niet benut.
4. De voortzetting van de deelneming vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer gold direct voorafgaand aan het intreden van een van de in de eerste drie leden genoemde omstandigheden, verminderd met:
  - a. het pensioengevend salaris dat voor de deelnemer geldt op grond van een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever;
  - b. het pensioengevend salaris dat geldt voor de premievrije voortzetting wegens arbeidsongeschiktheid.

Hoofdstuk 3 is van toepassing op het pensioengevend salaris.
5. Het recht om de deelneming voort te zetten vervalt als de deelnemer niet binnen zes maanden nadat een van de in de eerste drie leden genoemde omstandigheden is ingetreden, een verzoek daartoe heeft ingediend.
6. Het pensioenfonds kan aan Vrijwillige Voortzetting nadere voorwaarden verbinden.

Voortzetting op grond van een bijdrage van FVP

1. De deelnemer die recht heeft op een bijdrage van FVP heeft, voor zover die stichting een bijdrage betaalt, recht op voortzetting van de pensioenopbouw.
2. De pensioenopbouw vindt plaats op basis van de pensioengrondslag die geldt direct voorafgaand aan de ingangsdatum van de werkloosheidsuitkering.
Deze pensioengrondslag wordt vermenigvuldigd met de volgende, door FVP vastgestelde, percentages:
  - voortzettingspercentage,
  - wachtperiodepercentage,
  - verstrekkingpercentage.Hoofdstuk 3 is van toepassing op de pensioengrondslag.
3. Als FVP geen bijdrage verstrekt als gevolg van een ZW-uitkering, dan heeft de deelnemer over het salarisdeel tot het maximum dagloon als bedoeld in Hoofdstuk 3 van de Wfsv vermenigvuldigd met 260, recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw. Deze voortzetting vindt plaats op basis van de pensioengrondslag en de deeltijdfactor direct voor de werkloosheid. Als het verstrekkingpercentage bij recht op een FVP-bijdrage lager is dan 100%, dan wordt dit lagere verstrekkingpercentage ook toegepast op de voortzetting op grond van dit lid.
4. Als de werkloosheidsuitkering in de loop van een kalenderjaar ingaat, dan wordt bij de vaststelling van het pensioengevend salaris waarin een toeslag is opgenomen voor het verrichten van onregelmatige diensten, het bedrag van deze toeslag meegenomen voor zover betaald over de maanden in dat jaar, tot de datum waarop de werkloosheidsuitkering ingaat. Hierna wordt dit bedrag verhoogd door het om te rekenen naar een periode van twaalf maanden.

Hoofdstuk 6 Einde partnerrelatie

Artikel 6.1

Bijzonder Partnerpensioen

1. Er bestaat recht op Bijzonder Partnerpensioen voor de ex-partner na overlijden:
  - a. in Regeling A: van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, en
  - b. in Regeling B: van de gepensioneerde als deze, voor het einde van de partnerrelatie, heeft gekozen voor de ruil van Ouderdomspensioen voor Partnerpensioen.Voor de toepassing van dit artikel wordt onder gepensioneerde ook verstaan de persoon die zijn FLEX-pensioen heeft laten ingaan.
2. De ex-partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in de A-regeling heeft ook recht op een premievrije pensioenaanspraak op Anw-compensatiepensioen als de deelnemer, voor het einde van de partnerrelatie, Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen.
3. De ex-partner heeft geen recht op Bijzonder Partnerpensioen als:
  - a. de partnerrelatie is geëindigd nadat de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde zijn opgebouwde Partnerpensioen heeft geruild voor Ouderdomspensioen;
  - b. recht bestaat op Bijzonder Ouderdomspensioen.
4. De gemeenschappelijke huishouding moet tijdens de duur ervan door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bij het pensioenfonds zijn gemeld.

De gemeenschappelijke huishouding eindigt op de datum:

  - a. waarop de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de partner in de gemeentelijke basisadministratie niet meer op één adres zijn ingeschreven;
  - b. die door de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde, zijn partner of ex-partner aan het pensioenfonds wordt gemeld;
  - c. waarop de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of zijn partner een gemeenschappelijke huishouding is gaan voeren met een andere partner.
5. Het Bijzonder Partnerpensioen is gelijk aan het Partnerpensioen dat is opgebouwd tot het moment dat de partnerrelatie is geëindigd. Bij de berekening van het Anw-compensatiepensioen geldt dat dit, overeenkomstig artikel 2.16 lid 4, wordt verlaagd als de ex-partner recht heeft op een Anw-uitkering.
6. Als de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, voor het einde van de partnerrelatie, zijn Ouderdomspensioen heeft geruild voor Partnerpensioen, dan wordt hiermee rekening gehouden bij de vaststelling van het Bijzonder Partnerpensioen.
7. Het Bijzonder Partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt.
8. Het Bijzonder Partnerpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.
9. Onder Partnerpensioen wordt ook verstaan het Aanvullend Partnerpensioen.
10. De (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde en de ex-partner kunnen bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap, notariële akte in verband met de gezamenlijke huishouding of schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding anders overeenkomen. De overeenkomst is alleen geldig als het pensioenfonds zich bereid verklaart het uit deze afwijkende overeenkomst voortvloeiende risico te dekken.
11. Een ex-partner die recht heeft op Bijzonder Partnerpensioen kan dit vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde onder de voorwaarden dat:
  - de vervreemding is overeengekomen bij notariële akte,
  - de vervreemding onherroepelijk is,
  - het pensioenfonds zich bereid verklaart het hieruit voortvloeiende afwijkende risico te dekken, en
  - het verzoek tot vervreemding binnen drie maanden na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bij het pensioenfonds is ingediend.Het pensioenfonds heeft het recht om aan de ex-partner die het recht op Bijzonder Partnerpensioen wil vervreemden, medische waarborgen te vragen.

Artikel 6.2

Verevening van pensioenrechten bij scheiding

1. Bij scheiding als bedoeld in de Wet VPS heeft de ex-partner recht op uitbetaling van een deel van het Ouderdomspensioen en FLEX-pensioen op grond van de bepalingen van de Wet VPS. Onder Ouderdomspensioen en FLEX-pensioen wordt ook verstaan het Aanvullend Ouderdomspensioen en het Aanvullend FLEX-pensioen.
2. De scheiding moet binnen de in de wet genoemde termijn van twee jaar bij het pensioenfonds zijn gemeld.
3. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner gaat in gelijk met het te verevenen Ouderdomspensioen of FLEX-pensioen van de deelnemer.
4. Het recht op uitbetaling aan de ex-partner eindigt op de laatste dag van de maand waarin:
  - a. de ex-partner, de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde overlijdt;
  - b. de ex-partner en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde aan het pensioenfonds hebben gemeld dat zij zijn hertrouwd, een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan of zich hebben verzoend in geval van scheiding van tafel en bed.

Artikel 6.3

Bijzonder Ouderdomspensioen

1. De ex-partner heeft recht op een Bijzonder Ouderdomspensioen als bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of een schriftelijke overeenkomst in verband met scheiding, op grond van de Wet VPS, is overeengekomen dat de pensioenaanspraak op Bijzonder Partnerpensioen, en het recht op uitbetaling van een deel van het Ouderdomspensioen en FLEX-pensioen, worden omgezet in een pensioenaanspraak op Ouderdomspensioen voor de ex-partner. De omzetting is pas geldig als het pensioenfonds daarmee heeft ingestemd. Onder Ouderdomspensioen en FLEX-pensioen wordt ook verstaan het Aanvullend Ouderdomspensioen en Aanvullend FLEX-pensioen.
2. Het jaarlijkse Bijzonder Ouderdomspensioen wordt per de datum van scheiding berekend op basis van de contante waarde van de pensioenaanspraak op Bijzonder Partnerpensioen. Hier wordt bij opgeteld de contante waarde van het deel van het Ouderdomspensioen en het FLEX-pensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde dat volgens de Wet VPS aan de ex-partner moet worden uitbetaald. De contante waarde wordt berekend volgens de factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld.

Voor de berekening van het Bijzonder Partnerpensioen op grond van Regeling B, wordt een bedrag in aanmerking genomen gelijk aan het bedrag als bedoeld in artikel 2.19 lid 2 onder b.
3. Het Bijzonder Ouderdomspensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de ex-partner 65 jaar wordt, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand na de maand waarin de omzetting heeft plaatsgevonden. Het Bijzonder Ouderdomspensioen kan niet vervroegd of uitgesteld worden.
4. Het Bijzonder Ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de ex-partner overlijdt.

Hoofdstuk 7 Premie

Artikel 7.1

Premie voor de verplichte pensioenregeling

1. Het pensioenfonds stelt de jaarlijkse premie vast op grond van het premiebeleid zoals geformuleerd in de ABTN.
2. De jaarlijkse premie voor de Regelingen A en B bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 2, nadat de franchise is vermenigvuldigd met de deeltijdfactor.
De jaarlijkse premie voor de Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt een percentage van het pensioengevend salaris minus de franchise als genoemd in artikel 1.11 lid 4.
3. Als het pensioenfonds een kortetermijnherstelplan heeft ingediend in verband met onderdekking, dan kan een extra premieopslag onderdeel uitmaken van de maatregelen die worden ingezet om de financiële positie van het pensioenfonds te herstellen. Het pensioenfonds hanteert hierbij als leidraad dat deze extra premieopslag maximaal 2,5% bedraagt.
4. De aangesloten werkgever betaalt de premie aan het pensioenfonds. De aangesloten werkgever kan de premie geheel of gedeeltelijk verhalen op het salaris van de deelnemer op grond van de afspraken die hierover gelden tussen werkgever en deelnemer.
5. De premie is verschuldigd van het begin van de deelneming tot en met de dag waarop de deelneming eindigt.
6. Er is geen premie verschuldigd over de periode dat de deelnemer recht heeft op een premievrije voortzetting.
7. De wijze van premiebetaling is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 7.2

Premie voor de Vrijwillige Voortzetting

1. De premie voor Vrijwillige Voortzetting van de deelneming is gelijk aan de premie voor de verplichte pensioenregeling zoals die is geregeld in artikel 7.1.
2. Als de deelnemer de deelneming bij werkloosheid vrijwillig voortzet hoeft hij geen premie te betalen over het deel van het pensioengevend salaris voor zover FVP een bijdrage verstrekt.
3. Als de deelnemer de deelneming vrijwillig voortzet en tegelijkertijd recht heeft op bescherming bij verlof en werkloosheid, krijgt hij een korting op de premie. De hoogte van de korting wordt door het pensioenfonds vastgesteld.

Artikel 7.3

Premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodule

1. De premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodule wordt overeengekomen per de eerste dag van een kalendermaand en bedraagt jaarlijks in ieder geval niet meer dan de premie die behoort bij het fiscaal maximaal op te bouwen totale Ouderdomspensioen en FLEX-pensioen. Het pensioenfonds stelt jaarlijks de door de deelnemer maximaal te betalen premie vast. Als het door de deelnemer betaalde bedrag hoger is dan de maximaal te betalen premie, dan wordt dit meerdere niet beschouwd als premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodule.
2. Bij het vaststellen van de maximale premie houdt het pensioenfonds rekening met pensioenruimte die in het verleden niet is gebruikt.
3. De deelnemer is de premie voor de vrijwillige aanvullende pensioenmodules verschuldigd.
4. De premie wordt ingehouden op het bruto salaris van de deelnemer. Als de deelnemer geen salaris ontvangt, dan kan de premie door de deelnemer rechtstreeks aan het pensioenfonds worden betaald onder de daarvoor geldende fiscale voorwaarden.
5. De deelnemer kan de overeengekomen premie tussentijds wijzigen. Als de deelnemer de overeengekomen premie tussentijds wil wijzigen of beëindigen, dan moet hij een schriftelijk verzoek hiervoor indienen.
6. Het betalen van de premie eindigt in ieder geval bij beëindiging van de deelneming.
7. Als de deelnemer arbeidsongeschikt is, dan heeft hij geen recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw van de vrijwillige aanvullende pensioenmodule.

8. De deelnemer kan premie betalen voor het Aanvullend Ouderdompensioen tot hij 65 jaar wordt en voor het Aanvullend FLEX-pensioen tot hij 60 jaar wordt. Als de arbeidsovereenkomst na de 65-jarige leeftijd voortduurt, dan kan de deelnemer premie voor het Aanvullend Ouderdompensioen blijven betalen als de maxima genoemd in lid 1 niet worden overschreden.
9. Jaarlijks krijgt de deelnemer een opgave van de premies die hij in het voorgaande kalenderjaar heeft betaald.
10. Als de deelnemer binnen 30 dagen na de overeengekomen aanvangsdatum schriftelijk opzegt, dan wordt de premie via de werkgever aan de deelnemer terugbetaald. Hiervoor worden geen kosten in rekening gebracht. Over het terugbetaalde bedrag wordt geen rente vergoed.
11. Het pensioenfonds stelt nadere regels met betrekking tot de premie en de premieheffing.

Hoofdstuk 8 Aansluiting en vrijstelling

Artikel 8.1

Aanmelding en afmelding

De aanmelding en afmelding van werknemers door de aangesloten werkgever is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 8.2

Gegevensverstrekking

1. De (gewezen) deelnemer en de gepensioneerde verstrekken aan het pensioenfonds alle gegevens, die nodig zijn voor de juiste uitvoering van het pensioenreglement.
2. De gegevensverstrekking door de aangesloten werkgever aan het pensioenfonds is geregeld in het uitvoeringsreglement.

Artikel 8.3

Contractuele regelingen

1. Het pensioenfonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever:
  - a. voor een of meer deelnemers die zijn verbonden aan die aangesloten werkgever, de rechten op pensioen volgens het pensioenreglement verhogen binnen de grenzen van de Wet LB;
  - b. voor een of meer werknemers, verbonden aan die aangesloten werkgever, die niet tot deelneming verplicht zijn, rechten verlenen volgens de bepalingen van dit pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds kan, op verzoek van een werkgever die niet verplicht is aangesloten, voor alle werknemers of bepaalde groepen van werknemers die zijn verbonden aan die werkgever:
  - a. rechten verlenen op grond van het pensioenreglement; dit geldt niet voor de als werkgever optredende natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 2 onder c van de statuten;
  - b. in overgangssituaties tijdelijke afspraken maken die afwijken van de algemene collectieve pensioenregeling; deze zijn opgenomen in bijlagen d en e bij dit pensioenreglement.
3. Het pensioenfonds stelt de koopsom of de premie vast en bepaalt de overige voorwaarden voor het verlenen van deze rechten.

Artikel 8.4

Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kan op zijn verzoek door het pensioenfonds worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming in het pensioenfonds. De vrijstelling van de gemoedsbezwaarde vindt plaats op grond van bijlage c bij dit pensioenreglement.
2. Het pensioenfonds trekt de vrijstelling in:
  - a. op verzoek van de persoon aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer bestaan.
3. Het pensioenfonds kan een vrijstelling intrekken als de bij de vrijstelling behorende voorwaarden niet of niet voldoende worden nageleefd.

Hoofdstuk 9 Informatieverplichtingen

Artikel 9.1

Informatieverstrekking over de pensioenregeling

1. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de (gewezen) deelnemer, ex-partner, pensioengerechtigde en overige belanghebbenden worden voorgelicht over de pensioenregeling.
2. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat de (gewezen) deelnemer, ex-partner, pensioengerechtigde en overige belanghebbenden kennis kunnen nemen van de statuten, het pensioenreglement, het uitvoeringsreglement en het jaarverslag. Op verzoek verstrekt het pensioenfonds kosteloos een gedrukt exemplaar van deze documenten.

Artikel 9.2

Informatieverstrekking op verzoek

1. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer, ex-partner, pensioengerechtigde en overige belanghebbenden informatie over de pensioenregeling. Artikel 46 Pensioenwet is op deze informatieverstrekking van toepassing.
2. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer binnen 3 maanden een opgave van de geadmistreerde deelnemingsjaren en alle schriftelijke stukken waarin wordt aangetoond dat de perioden, voorafgaand aan een waardeoverdracht van voor 1 januari 2005, kunnen worden aangemerkt als deelnemingsjaren.
3. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek van de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde informatie over de maatregelen die het pensioenfonds kan inzetten in het geval van onderdekking, het weer ongedaan maken van deze maatregelen en de leidraad die het bestuur hierbij hanteert.

Artikel 9.3

Informatieverstrekking aan de deelnemer

1. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen 30 dagen na aanmelding door de aangesloten werkgever over de inhoud van de pensioenregeling, indexering en overige zaken die voor hem als deelnemer van belang zijn. Artikel 21 Pensioenwet is van toepassing.
2. Het pensioenfonds is niet verplicht om de in lid 1 bedoelde informatie aan de deelnemer te verstrekken, als de deelnemer binnen 6 maanden na het einde van de deelneming opnieuw als deelnemer wordt aangemeld. In dat geval volstaat de schriftelijke mededeling van de aanmelding aan de deelnemer en het toezenden van informatie over tussentijdse wijzigingen.
3. Het pensioenfonds informeert de deelnemer jaarlijks over de verworven pensioenaanspraken, de reglementair te bereiken pensioenaanspraken, indexering en de waardeaanwinst van de pensioenaanspraken van het voorafgaande kalenderjaar als bedoeld in artikel 3.127 Wet IB. Artikel 38 Pensioenwet is van toepassing.
4. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen 3 maanden over de wijzigingen in het pensioenreglement.

Artikel 9.4

Informatieverstrekking aan de deelnemer in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule

1. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer voorafgaand aan de deelneming in een vrijwillige aanvullende pensioenmodule, informatie over de inhoud daarvan en over indexering alsmede een opgave van de te bereiken pensioenaanspraken. Artikel 45 Pensioenwet is van toepassing.
2. Als de deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid om het pensioenkapitaal te splitsen als bedoeld in artikel 2.38 lid 5, dan informeert het pensioenfonds de deelnemer jaarlijks over de hoogte van het resterende kapitaal en over de levenslange uitkering die hij met dit kapitaal kan aankopen.

Artikel 9.5

Informatieverstrekking bij einde deelneming

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij de beëindiging van de deelneming een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken en informatie over indexering. Daarnaast verstrekt het pensioenfonds specifieke informatie over de beëindiging van de deelneming. Artikel 39 Pensioenwet is van toepassing.

Artikel 9.6 **Informatieverstrekking aan de gewezen deelnemer**

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer één keer in de vijf jaar een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken en informatie over indexering. Artikel 40 Pensioenwet is van toepassing.

Artikel 9.7 **Informatieverstrekking aan de ex-partner**

1. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner bij het einde van de partnerrelatie een opgave van de opgebouwde aanspraak op Bijzonder Partnerpensioen en informatie over indexering. Artikel 41 Pensioenwet is van toepassing.
2. Als het einde van de partnerrelatie ligt op of na 1 januari 2008, dan verstrekt het pensioenfonds de ex-partner één keer in de vijf jaar een opgave van de opgebouwde aanspraak op Bijzonder Partnerpensioen en informatie over indexering. Artikel 42 Pensioenwet is van toepassing.
3. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds recht heeft op verevening, een opgave van de pensioenaanspraken die tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap zijn opgebouwd. De opgave vermeldt tevens de ingangsdatum van de uitbetaling. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner.
4. Het pensioenfonds verstrekt de opgave als bedoeld in het vorige lid na ontvangst van het formulier als bedoeld in artikel 2 lid 2 Wet VPS of een kopie of uittreksel van de overeenkomst als bedoeld in artikel 4 lid 1 Wet VPS.
5. Het pensioenfonds verstrekt de ex-partner die op grond van de Wet VPS jegens het pensioenfonds een eigen aanspraak op pensioen heeft verkregen, een opgave van zijn aanspraak op Bijzonder Ouderdomspensioen. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een kopie van de opgave aan de ex-partner en een opgave van zijn verlaagde pensioenaanspraken.

Artikel 9.8 **Informatieverstrekking aan de pensioengerechtigde**

1. Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde bij de ingang van het pensioen een opgave van zijn pensioenrechten en de opgebouwde aanspraak op Partnerpensioen alsmede informatie over indexering. Artikel 43 Pensioenwet is van toepassing.
2. Het pensioenfonds verstrekt de in lid 1 genoemde informatie jaarlijks aan de pensioengerechtigde. Artikel 44 Pensioenwet is van toepassing.

Artikel 9.9 **Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat**

Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die zich in een andere EU-lidstaat vestigen, ten minste dezelfde informatie als aan de (gewezen) deelnemer en gepensioneerde die in Nederland blijven. Artikel 47 Pensioenwet is van toepassing.

Artikel 9.10 **Wijze van informatieverstrekking**

1. Het pensioenfonds verstrekt de informatie tijdig en in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen.
2. Het pensioenfonds verstrekt de informatie schriftelijk aan de (gewezen) deelnemer, de ex-partner en de gepensioneerde, tenzij het bevoegd is om de informatie elektronisch te verstrekken.

Artikel 9.11 **Informatieverstrekking aan de aangesloten werkgever**

Het pensioenfonds verstrekt de aangesloten werkgever informatie over de pensioenregeling op de wijze zoals in het uitvoeringsreglement is aangegeven.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen en overgangsregelingen

Paragraaf 1

Slotbepalingen

Artikel 10.1

Inwerkingtreding

1. Dit pensioenreglement met bijlagen is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2012.
2. Het pensioenreglement 2007 blijft van toepassing op de pensioenaanspraken die tot 1 januari 2008 zijn opgebouwd en op pensioenuitkeringen die in die periode zijn ingegaan.
3. De artikelen 2.21 lid 5 en 5.6 gelden tot uiterlijk 1 januari 2015.

Artikel 10.2

Hardheidsclausule

Het pensioenfonds is bevoegd een artikel uit het pensioenreglement niet toe te passen of daarvan af te wijken als toepassing, gelet op het doel of strekking van de betreffende bepaling, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 10.3

Wijzigingsbevoegdheid

1. Het pensioenfonds is op grond van de statuten bevoegd om het pensioenreglement te wijzigen.
2. De pensioenaanspraken die tot het moment van wijziging zijn opgebouwd kunnen niet worden gewijzigd behalve:
  - a. bij waardeoverdracht als bedoeld in de artikelen 76, 78 en 83 Pensioenwet;
  - b. bij een korting van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 134 Pensioenwet.

Artikel 10.4

Fiscale correctiebepaling

Als op grond van artikel 19c Wet LB wordt beslist, dat onderdelen van het pensioenreglement zoals gewijzigd vanaf 1 januari 2001, leiden tot een onzuivere pensioenregeling en deze beslissing is in rechte komen vast te staan, is het pensioenfonds bevoegd de regeling met terugwerkende kracht tot de inwerkingtreding van de betreffende onderdelen zodanig aan te passen dat alsnog sprake is van een zuivere pensioenregeling.

Artikel 10.5

Geschillen

1. Onverminderd de mogelijkheid van een procedure bij de kantonrechter op grond van artikel 216 Pensioenwet kan de (gewezen) deelnemer, gepensioneerde of (ex-)partner tegen een besluit van het pensioenfonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking, beroep instellen bij de commissie van beroep. Dit beroep is geregeld in het reglement voor de commissie van beroep.
2. De gemoedsbezwaarde kan, op grond van artikel 7:1 lid 1 Algemene wet bestuursrecht en artikel 26 Wet Bpf 2000, bezwaar aantekenen bij de Commissie van Bezwaar van het pensioenfonds tegen een beslissing van het pensioenfonds over de vrijstelling wegens gemoedsbezwaren. Deze bezwaarschrift-procedure is geregeld in het reglement voor de Commissie van Bezwaar.

Paragraaf 2

Overgangsregeling vervallen FLEX-pensioen in Regeling A

Artikel 10.6

Compensatie FLEX-pensioen

1. De deelnemer aan Regeling A, die voldoet aan de overige voorwaarden in dit artikel, heeft een voorwaardelijk recht op compensatie voor het vervallen van het overgangsrecht FLEX-pensioen als bedoeld in de artikelen 33b en 33c van het pensioenreglement 2005.
2. De deelnemer als bedoeld in lid 1 heeft recht op de compensatie als er sprake is van een ononderbroken deelneming van 31 december 1998 tot 1 januari 2021 dan wel de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 55 jaar wordt voor laatstgenoemde datum. Artikel 1.5 lid 3 is van toepassing.
3. Er is geen recht op compensatie als de deelneming eindigt, anders dan door overlijden, voordat is voldaan aan de voorwaarden.
4. De compensatie bedraagt een verhoging van het Ouderdomspensioen, Partnerpensioen, de dienst-tijdafhankelijke Anw-compensatie en het Wezenpensioen. Deze verhoging wordt berekend op basis van perioden van deelneming gelegen voor 1 januari 2006. Voor elk jaar van deelneming bedraagt de compensatie anderhalve maand extra pensioenopbouw op grond van het pensioenreglement 2006. Om de pensioengrondslag vast te stellen wordt uitgegaan van het pensioengevend salaris dat geldt voor het kalenderjaar 2005.
5. Voor een gedeelte van een jaar wordt de compensatie naar evenredigheid vastgesteld. Voor de berekening van de jaren van deelneming wordt rekening gehouden met de deeltijdfactor.
6. De voorwaardelijke aanspraak op compensatie wordt onvoorwaardelijk en, onder toepassing van het Uitvoeringsbesluit pensioenaspecten Sociaal Akkoord 2004, gefinancierd op het moment dat is voldaan aan de voorwaarden in de voorgaande leden of bij overlijden voor de datum als bedoeld in lid 2.
7. Op de datum van beëindiging van de deelneming behoudt de gewezen deelnemer zijn aanspraak op het onvoorwaardelijke deel van de compensatie.

Artikel 10.7

Omzetting FLEX-pensioen

1. De tot 1 januari 2006 opgebouwde aanspraak op FLEX-pensioen van de (gewezen) deelnemer aan de A-regeling, wordt uiterlijk direct voorafgaand aan de FLEX-pensioendatum eenmalig in zijn geheel omgezet in Ouderdomspensioen tenzij de (gewezen) deelnemer expliciet aangeeft hier bezwaar tegen te hebben. Onder FLEX-pensioen wordt ook verstaan het Aanvullend FLEX-pensioen.
2. Omzetting vindt plaats op basis van factoren die het pensioenfonds heeft vastgesteld. De factoren zijn opgenomen in bijlage b bij dit pensioenreglement.

Paragraaf 3

Overgangsregeling deelnemers met een WAO-uitkering

Artikel 10.8

Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO en WAZ

1. De deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering voor ziekte ontstaan tijdens de deelneming heeft recht op Arbeidsongeschiktheidspensioen wanneer hij voldoet aan een van beide of beide volgende voorwaarden:
  - a. hij heeft recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering gebaseerd op het maximale WAO-jaarloon, terwijl zijn pensioengrondslag dat maximale WAO-jaarloon overtreft;
  - b. hij heeft recht op een vervolguitkering als bedoeld in artikel 21 WAO, zoals die wet luidde op 1 augustus 1993, die hoger is dan het minimale bedrag dat ingevolge lid 5 in mindering komt.Een deelnemer die inkomen heeft anders dan als deelnemer heeft ook recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen als bedoeld onder a, in de situatie dat 261 maal zijn WAO-dagloon het maximale WAO-jaarloon overtreft.
2. De deelnemer die geen recht heeft op een WAO-uitkering, maar wel op een WAZ-uitkering wordt voor de toepassing van de leden 1 en 3 geacht een WAO-uitkering te hebben, berekend op basis van zijn pensioengrondslag tot ten hoogste het maximale WAO-jaarloon en van het uitkeringspercentage op basis waarvan zijn arbeidsongeschiktheidsuitkering is berekend.

3. De deelnemer geboren voor 1 januari 1949, die recht heeft op een WAO-uitkering voor ziekte ontstaan tijdens de deelneming, heeft, zolang de uitkeringspercentages als bedoeld in artikel 21 WAO niet wijzigen, recht op Arbeidsongeschiktheidspensioen als:
  - a. hij op of na de eerste dag van de kalendermaand waarin hij 55 jaar wordt of is geworden geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt of is geworden;
  - b. zijn mate van arbeidsongeschiktheid op of na de eerste dag van de kalendermaand waarin hij 55 jaar wordt of is geworden, toeneemt of is toegenomen.
4. De pensioengrondslag voor het Arbeidsongeschiktheidspensioen voor deelnemers met een WAO-uitkering is het pensioengevend salaris in het deelnemingsjaar voorafgaand aan de ingangsdatum van de uitkering.
5. Het jaarlijkse Arbeidsongeschiktheidspensioen bedoeld in lid 1 en 2 bedraagt een percentage van de pensioengrondslag gelijk aan het uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de WAO-uitkering, onder aftrek van de loondervingsuitkering of vervolguitkering als bedoeld in artikel 21 WAO. Daarbij worden de loondervingsuitkering en vervolguitkering gesteld op het bedrag dat zou gelden bij berekening ervan op basis van de pensioengrondslag tot het maximale WAO-jaarloon en voor toepassing van artikel 25 WAO.
 De vermindering als bedoeld in de eerste volzin bedraagt minimaal het daar bedoelde percentage van 261 maal het bedrag als bedoeld in artikel 13 lid 2 WAO zoals dit luidde op 1 augustus 1993. Als het dagloon mede betreft inkomen dat verdiend werd anders dan als deelnemer, dan wordt de in mindering te brengen WAO-uitkering gesteld op het bedrag dat geldt bij berekening op basis van 261 maal het dagloon tot het maximale WAO-jaarloon, onder verlaging van dat bedrag evenredig aan de verhouding tussen de pensioengrondslag en 261 maal het dagloon; die verhouding wordt vastgesteld bij ingang van het Arbeidsongeschiktheidspensioen. De minimale vermindering blijft dan buiten beschouwing.
 Op de vermindering bedoeld in dit lid zijn de artikelen 3.1 en 3.2 over indexering van overeenkomstige toepassing.
6. Het Arbeidsongeschiktheidspensioen bedoeld in lid 3 bedraagt een percentage van de pensioengrondslag. Voor de deelnemer als bedoeld in lid 3 onder a, geboren voor 1 januari 1940, bedraagt dit percentage 10% bij volledige arbeidsongeschiktheid. Dit percentage wordt verlaagd met een procentpunt per geboortjaar tot een percentage van 1% voor de deelnemer die is geboren in 1948. Bij een gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt het percentage vermenigvuldigd met het lagere arbeidsongeschiktheidspercentage.
 Bij toegenomen arbeidsongeschiktheid wordt het percentage berekend over de totale toename van arbeidsongeschiktheid op of na de kalendermaand waarin de deelnemer 55 jaar is geworden.
7. Het Arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de dag waarop de deelnemer aan de voorwaarden voldoet. Het Arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt als de deelnemer niet meer voldoet aan de voorwaarden maar uiterlijk op de laatste dag van de maand voor de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt.
8. Bij herziening van het uitkeringspercentage van de WAO-uitkering wordt het Arbeidsongeschiktheidspensioen ook gewijzigd. De deelnemer is verplicht elke herziening van het uitkeringspercentage door te geven aan het pensioenfonds.
9. De deelnemer die recht heeft op een Arbeidsongeschiktheidspensioen terwijl artikel 44 WAO wordt toegepast, heeft recht op een uitkeringspercentage dat gelijk is aan het fictieve uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van dat artikel.
 Als een deelnemer inkomen uit arbeid heeft, ziekengeld of doorbetaling van salaris tijdens ziekte geniet, dan wordt het Arbeidsongeschiktheidspensioen verminderd met het bedrag waarmee de som van het Arbeidsongeschiktheidspensioen, de arbeidsongeschiktheidsuitkering en bedoeld inkomen uitgaat boven de pensioengrondslag.
10. Het pensioenfonds is bevoegd dit artikel op overeenkomstige wijze toe te passen voor de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WAO of die al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.

Artikel 10.9

Premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid bij WAO

1. De deelnemer die recht heeft op een WAO-uitkering, voor ziekte ontstaan tijdens de deelneming, heeft recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw en wel voor:
  - 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer
  - 72,5% bij een arbeidsongeschiktheid van 65% of meer doch minder dan 80%
  - 60% bij een arbeidsongeschiktheid van 55% of meer doch minder dan 65%
  - 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45% of meer doch minder dan 55%
  - 40% bij een arbeidsongeschiktheid van 35% of meer doch minder dan 45%
  - 30% bij een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer doch minder dan 35%
  - 20% bij een arbeidsongeschiktheid van 15% of meer doch minder dan 25%.

Als een deelnemer overlijdt voordat hij 65 jaar wordt, dan telt de tijd tussen overlijden en de datum waarop hij 65 jaar zou worden mee voor de berekening van het Partner- en Wezenpensioen en het Anw-compensatiepensioen voor het percentage waarvoor hij op het moment van overlijden recht had op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw.

2. Voortzetting van de deelneming vindt plaats op basis van het pensioengevend salaris dat is vastgesteld voor het kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de arbeidsongeschiktheidsuitkering is ingegaan. Bij toegenomen arbeidsongeschiktheid wordt voor de verhoging van de premievrije voortzetting uitgegaan van 70% van dat pensioengevend salaris. Als de toegenomen arbeidsongeschiktheid leidt tot een volledige arbeidsongeschiktheid, dan is dit percentage 75%.
3. Bij herziening van het uitkeringspercentage van de WAO-uitkering wordt de premievrije voortzetting ook gewijzigd. De deelnemer is verplicht elke herziening van het uitkeringspercentage door te geven aan het pensioenfonds.
4. Het pensioenfonds is bevoegd dit artikel op overeenkomstige wijze toe te passen voor de deelnemer die niet verzekerd is op grond van de WAO of al geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is bij het begin van de deelneming.
5. De deelnemer die recht heeft op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, terwijl artikel 44 WAO wordt toegepast, heeft recht op een uitkeringspercentage dat gelijk is aan het fictieve uitkeringspercentage dat geldt voor de vaststelling van de arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het bepaalde in dat artikel.

Artikel 10.10

Voor 1 januari 2000 toegekende WAO-uitkering

Voor de arbeidsongeschikte deelnemer die op 1 januari 2000 al recht had op een WAO-uitkering, blijft artikel 30 lid 7 van het pensioenreglement 2007 van toepassing zolang hij recht behoudt op deze uitkering.

Bijlagen

Bijlage a

Aangesloten werkgevers

De hieronder genoemde werkgevers en werknemers zijn op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 verplicht tot het naleven van de statuten en reglementen.

A. **Werkgevers:**

- a. werkgevers in de intramurale en/of extramurale zorg
- b. werkgevers in de huisartsenzorg
- c. gezondheidscentra
- d. tandartsen
- e. werkgevers in de ambulancezorg
- f. werkgevers in de jeugdzorg
- g. werkgevers in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening
- h. werkgevers in de kinderopvang
- i. werkgevers in de rechtsbijstand
- j. Protestantse Kerk in Nederland
- k. werkgevers in de kunstzinnige vorming
- l. werkgevers in de amateurkunst
- m. werkgevers in de sport

Deze werkgevers worden als volgt nader omschreven:

a. werkgever in de intramurale en/of extramurale zorg:

de natuurlijke of rechtspersoon die zorg of hulp verleent in een of meer van de volgende vormen:

1. huishoudelijke verzorging
2. persoonlijke verzorging
3. verpleging
4. ondersteunende begeleiding
5. activerende begeleiding
6. behandeling
7. verblijf
8. uitleen van verpleegartikelen
9. dieetadvisering
10. prenatale zorg
11. vaccinaties
12. jeugdgezondheidszorg
13. kraamzorg
14. verslavingszorg
15. preventie ter voorkoming van de noodzaak tot (meer) zorg en begeleiding, en
16. de indicatiestelling voor één of meer van de bovengenoemde vormen van zorg en voor materiële voorzieningen voor gehandicapten

uitgezonderd:

- de werkgever die nagenoeg uitsluitend huishoudelijke verzorging verleent én die zijn inkomsten voor minder dan 50% direct of indirect ontvangt uit zorgverzekeringen of van de overheid,
- de werkgever die zorg in de vorm van behandeling en/of verblijf verleent én die zijn inkomsten voor minder dan 50% direct of indirect ontvangt uit zorgverzekeringen of van de overheid,

- de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als zelfstandige eerste- of tweedelijns vrije beroepsbeoefenaar zorg verleent,
- het gezondheidscentrum als bedoeld onder c van deze verplichtstelling, en
- de overheidswerkgever in de zin van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 7 december 2006, Stb. 2006, 706);

b. werkgevers in de huisartsenzorg:

natuurlijke personen en rechtspersonen die (nagenoeg) uitsluitend (een onderdeel van) huisartsenzorg leveren, in enigerlei rechtsvorm;

c. gezondheidscentrum:

de in Nederland gevestigde rechtspersoon die multidisciplinaire eerstelijns gezondheidszorg verleent, met dien verstande dat dit voor huisartsen uitsluitend van toepassing is voor zover zij in dienst zijn van een rechtspersoon die zonder winstoogmerk binnen het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen tenminste de disciplines huisartsgeneeskunde, maatschappelijk werk en wijkverpleging vanuit een gezamenlijke huisvesting multidisciplinaire eerstelijns hulp verleent;

d. tandarts:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als tandarts of tandarts-specialist tandheelkundige zorg verleent, voor wat betreft dat deel van de werknemers dat de functie vervult van tandartsassistent of tandartsassistent-plus;

e. werkgever in de ambulancezorg:

de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon die in Nederland het bedrijf uitoefent in het kader van het verlenen of doen verlenen van de in de Wet ambulancevervoer, (Stb. 1971, 369 d.d. 23 april 1971) geregelde ambulancezorg.

Onder ambulancezorg wordt verstaan: zorg, erop gericht een zieke of gewonde ter zake van zijn aandoening of letsels hulp te verlenen en per ambulance te vervoeren, alsmede een Centrale Post voor het Ambulancevervoer c.q. Meldkamer Ambulancezorg voorzover het personeel in dienst is van de natuurlijke of privaatrechtelijke rechtspersoon of Regionale Ambulancevoorziening.

Uitgezonderd zijn privaatrechtelijke instellingen waaraan een B3 status is toegekend op basis van de Wet Privatisering ABP (Stb. 1995, 639, laatstelijk gewijzigd bij wet van 7 december 2006, Stb. 2006, 706);

f. werkgever in de jeugdzorg:

de rechtspersoon die nagenoeg uitsluitend de navolgende voorzieningen van jeugdzorg in stand houdt c.q. beheert:

1. alle vormen van ambulante hulpverlening en therapeutische interventies gericht op de individuele jeugdige of het gezin, waaronder:
  - opvoedcursussen
  - intensieve (ortho)pedagogische gezinsbegeleiding
  - spelbegeleiding
  - speltherapie
  - creatieve therapie
  - vaardigheidstrainingen gericht op het omgaan met specifiek probleemgedrag van jeugdigen
  - specifieke aanpak van gedragsproblemen van jeugdigen
  - individuele begeleiding en training van jeugdigen of hun ouders
  - kindertelefoons
  - jongerenadviescentra, en
  - adviesbureaus voor jeugd en gezin;

2. (deeltijd) verblijf in een accommodatie van een zorgaanbieder of verblijf bij een pleegouder ter vervanging van de gezinssituatie, in verband met psychosociale, psychische of gedragsproblemen waaraan het gezin het hoofd niet kan bieden of tijdens voogdij of voorlopige voogdij van een bureau jeugdzorg, waaronder:
  - voorzieningen voor crisisopvang
  - observatietehuizen
  - tehuizen voor opvoeding en verzorging
  - tehuizen voor buitengewone behandeling, en
  - gezinshuizen;
3. de medische kindertehuizen, waaronder worden verstaan tehuizen waarin aan jeugdigen wier lichamelijke of geestelijke gezondheid is aangetast of in ernstige mate wordt bedreigd hulp wordt geboden bestaande uit geneeskundig onderzoek en observatie en geneeskundige behandeling door artsen in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verpleging en verzorging gedurende dag en nacht;
4. de medische kleuterdagverblijven, waaronder worden verstaan voorzieningen waarin aan jeugdigen bij wie een stoornis in de ontwikkeling is opgetreden of dreigt op te treden ten gevolge van een samenloop van lichamelijke of geestelijke en maatschappelijke factoren hulp wordt geboden, bestaande uit:
  - geneeskundig onderzoek en geneeskundige behandeling door een kinderarts in samenwerking met andere deskundigen, alsmede verzorging gedurende de dag of een gedeelte daarvan,
  - de begeleiding van het gezin waartoe het kind behoort;
5. de bureaus jeugdzorg alsmede voorzieningen voor observatiediagnostiek ten behoeve van het stellen van een indicatie voor jeugdzorg;
6. de particuliere justitiële jeugdinrichtingen zoals bedoeld in artikel 1 onder C van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Stb 2000,481);

g. werkgever in het welzijnswerk en de maatschappelijke dienstverlening:

de rechtspersoon die de inkomsten geheel of ten dele direct of indirect ontvangt uit zorgverzekeringen of van de overheid en die, al dan niet met winstoogmerk, voor meer dan 50% van de inkomsten maatschappelijke zorg of hulp verleent in een van de volgende vormen:

1. sociaal-cultureel werk:
  - sociaal-culturele, educatieve, vormende en/of recreatieve activiteiten, die algemeen toegankelijk zijn en bevorderlijk kunnen zijn voor de maatschappelijke participatie en/of ontplooiing van individuen en/of groepen,
  - activerende, ondersteunende en/of belangenbehartigende activiteiten gericht op bevordering van de leefbaarheid en het welzijn van (groepen van) burgers in hun woon- en leefomgeving en/of op de participatie aan en emancipatie in de samenleving van (groepen van) burgers,
  - vrijwilligerscentrales die als doel hebben het stimuleren, ondersteunen en/of bemiddelen ten behoeve van vrijwilligerswerk,
  - (ondersteuning van) jeugd- en jongerenwerk,
  - activiteiten gericht op bevordering van de maatschappelijke participatie van jongeren en het voorkomen van maatschappelijke uitval van jongeren;
2. peuterspeelzaalwerk:

het bieden van speel- en/of aanvullende ontwikkelingsmogelijkheden aan kinderen in de leeftijd vanaf 2 jaar tot aan het moment waarop zij basisonderwijs kunnen volgen, gedurende minder dan 4 aaneengesloten uren per dag.
3. welzijn minderheden, vluchtelingen en asielzoekers:
  - activiteiten gericht op de (medische) opvang, introductie, maatschappelijke oriëntatie en/of integratie van (etnische) minderheden, vluchtelingen en asielzoekers alsmede activiteiten gericht op begeleiding, ondersteuning en deskundigheidsbevordering van organisaties die zich richten op (etnische) minderheden, vluchtelingen en asielzoekers,
  - tolkcentra voorzover deze nagenoeg uitsluitend activiteiten verrichten ten behoeve van minderheden,

- zelforganisaties van minderheden (mits deze organisaties niet tevens politieke doelstellingen hebben);
4. maatschappelijke dienst- en hulpverlening:
    - sociaal raadsliedenwerk: kosteloze en laagdrempelige sociaal-juridische advisering op een zeer breed terrein,
    - telefonische hulpdiensten: informatieverstrekking, advisering en dienstverlening als eerste opvang aan personen bij verwerking van gebeurtenissen en omstandigheden die ingrijpen in hun leven en/of verstoorde of onvoldoende aanwezige relaties tussen mensen en hun sociale omgeving,
    - ambulante hulpverlening aan vrouwen en mannen op het gebied van zwangerschap, ouderschap, seksueel geweld, adoptie en/of kindafstand,
    - slachtofferhulp: opvang, dienstverlening en/of ondersteuning – zowel emotioneel, praktisch als juridisch – aan slachtoffers van misdrijven en verkeersongevallen,
    - algemeen en specifiek maatschappelijk werk,
    - schuldhulpverlening: advisering, praktische hulpverlening en/of bemiddeling bij het verantwoord (leren) omgaan met een huishoudbudget en/of het oplossen van een schuldprobleem;
  5. maatschappelijke opvang:
    - het bieden van korte of meer langdurige opvang en psychosociale begeleiding aan personen die (tijdelijk) niet beschikken over eigen woonruimte of die hun woonomgeving hebben verlaten, waaronder dak- en thuislozenzorg, algemene (crisis)opvangcentra, vrouwen(crisis) opvangcentra, blijf-van-mijn-lijf huizen, centra voor intensieve opvang, begeleid wonen en sociale pensions,
    - herstellingsoorden: het bieden van residentiële, kortdurende, somatische en/of psychosomatische hulpverlening aan personen die na ziekte, medische behandeling of ten gevolge van mentale overbelasting (door lichamelijke oorzaken) gedurende 24 uur per dag tijdelijk opvang, begeleiding en verpleging behoeven, waarbij de hulpverlening is gericht op terugkeer naar een zelfstandig maatschappelijk functioneren van het individu;
  6. welzijn ouderen:
    - ambulante praktische dienstverlening op materieel gebied en/of recreatieve activiteiten voor individuele en groepen ouderen, die bevorderlijk kunnen zijn voor hun individuele welzijn, gezondheid, maatschappelijke participatie en/of zelfredzaamheid,
    - activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van het maatschappelijk functioneren, de begeleiding of verpleging en verzorging of de belangenbehartiging van ouderen;
  7. welzijn gehandicapten:

activiteiten, direct of indirect gericht op het bevorderen van de maatschappelijke integratie en ontplooiing of de belangenbehartiging van lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapten;
  8. emancipatie, pleitbezorging, voorlichting, belangenbehartiging en bestrijding discriminatie ten behoeve van vrouwen, homoseksuelen, alleenstaanden, gezinnen, ouderen en minderheden;

h. werkgever in de kinderopvang:

de natuurlijke persoon of rechtspersoon die:

1. tegen vergoeding kinderopvang verzorgt voor kinderen van 0 jaar tot en met het einde van de basisschoolleeftijd en/of
2. tegen vergoeding bemiddelende en/of begeleidende en/of ondersteunende diensten verricht en behoefte van kinderopvang;

i. werkgever in de rechtsbijstand:

1. de raden voor de rechtsbijstand die de verzoeken om toevoeging van een rechtsbijstandverlener beoordelen;
2. de publiekrechtelijke stichting Het Juridisch Loket, verantwoordelijk voor gratis juridisch advies en informatie;
3. de stichting Rechtsbijstand Asiel Nederland, gevestigd te Arnhem;

j. Protestantse Kerk in Nederland:

een gemeente, diaconie, classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk dan wel een kerkelijke instelling als bedoeld in ordinantie 11-26 dan wel een protestantse stichting als bedoeld in artikel 2 van de Generale regeling stichtingen, voor wat betreft de medewerker, die met de werkgever een arbeids-overeenkomst heeft gesloten;

k. werkgever in de kunstzinnige vorming:

1. de rechtspersoon die uitsluitend of in overwegende mate zonder winstoogmerk lessen, cursussen en/of projecten verzorgt op het terrein van de muzikale vorming en/of op één of meer terreinen van de audiovisuele, beeldende, dansante of dramatische vorming, al dan niet gecombineerd met literaire vorming, dan wel zich daarmee uitsluitend of in overwegende mate bezighoudt;
2. de rechtspersoon die één of meer elementen van de begeleiding gericht op ontwikkeling en vernieuwing van beleid en uitvoering, alsmede op verbetering van kwaliteit van activiteiten op het terrein van kunstzinnige vorming vervult, al dan niet op landelijk niveau, op één of meer van de onder 1 bedoelde terreinen, indien deze rechtspersoon deswege geheel of gedeeltelijk gesubsidieerd wordt door de rijks-, provinciale en/of gemeentelijke overheid;
3. de Vereniging van Centra voor de Kunsten, gevestigd te Utrecht;

l. werkgever in de amateurkunst:

de rechtspersoon die op landelijk niveau een steunfunctie vervult op één of meer terreinen van de niet beroepsmatige beoefening van de audiovisuele, beeldende, dansante, dramatische, muzikale of literaire kunst en/of de volkscultuur;

m. werkgever in de sport:

de rechtspersoon, werkzaam op landelijk, regionaal en/of provinciaal niveau, die zich ten doel stelt zonder winstoogmerk faciliteiten te verschaffen voor de sportbeoefening in de ruimste zin dan wel deze sportbeoefening te bevorderen, uitgezonderd

- de scheidsrechters in dienst van de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond, en
- de sport-technisch-kader-werknemers: werknemers die in dienst zijn van een provinciaal sport service bureau maar bij een lokale vereniging te werk zijn gesteld.

B. Werknemers:

1. ieder die een arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht heeft met een onder A genoemde werkgever, uitgezonderd:
  - a. de werknemers die de 15-jarige leeftijd nog niet hebben bereikt en de werknemers die de 65-jarige leeftijd reeds hebben bereikt, met dien verstande dat de werknemer die in de loop van een kalendermaand de leeftijd van 15 respectievelijk 65 jaar bereikt, geacht wordt deze leeftijd op de eerste dag van die maand te hebben bereikt,
  - b. de werknemers die ingevolge enige beschikking krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Stb. 2000, 628) dan wel krachtens artikel 3 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Stb. 2005, 526), zoals die beschikking luidt op de datum waarop voor de werknemers van de desbetreffende categorie van instellingen de deelneming in het fonds is verplichtgesteld, reeds verplicht zijn tot deelneming in een ander bedrijfspensioenfonds dan wel in een beroepspensioenregeling,
  - c. de werknemers, die een dagopleiding volgen en uitsluitend gedurende hun school- of studievakanties werkzaam zijn voor een periode niet langer dan maximaal 6 weken achtereen en niet meer dan in totaal 60 dagen per kalenderjaar;
2. ieder die zonder arbeidsovereenkomst volgens burgerlijk recht aan een onder A genoemde werkgever verbonden is tot het persoonlijk verrichten van arbeid, mits het een ontwikkelingswerker, een diacones, religieus(ze) of pastor, danwel een aan een particulier verzorgingshuis als werkgever optredende natuurlijk persoon betreft.

Bijlage b

Contante waarde factoren 2012

A. Ruil tussen (Aanvullend) Ouderdomspensioen en Partnerpensioen op grond van de artikelen 4.1 en 4.2

a. Deelnemer in de A-regeling

In de Regeling Vrijwillige aanvullende pensioenmodules kan alleen het Aanvullend Ouderdomspensioen geruild worden voor Aanvullend Partnerpensioen.

Leeftijd op ruildatum	Ruilfactor OP voor PP	Ruilfactor PP voor OP	Leeftijd op ruildatum	Ruilfactor OP voor PP	Ruilfactor PP voor OP
15	8,346		41	4,841	
16	8,068		42	4,784	
17	7,812		43	4,729	
18	7,575		44	4,677	
19	7,356		45	4,627	
20	7,152		46	4,580	
21	6,962		47	4,535	
22	6,785		48	4,492	
23	6,620		49	4,452	
24	6,465		50	4,413	
25	6,319		51	4,376	
26	6,183		52	4,341	
27	6,055		53	4,307	
28	5,934		54	4,276	
29	5,819		55	4,245	0,183
30	5,712		56	4,217	0,177
31	5,610		57	4,190	0,171
32	5,514		58	4,164	0,165
33	5,422		59	4,140	0,158
34	5,336		60	4,117	0,152
35	5,254		61	4,095	0,146
36	5,176		62	4,075	0,139
37	5,102		63	4,056	0,133
38	5,032		64	4,038	0,126
39	4,965		65	4,021	0,119
40	4,902				

Voorbeeld

Een deelnemer van 60 jaar ruilt € 1 aanspraak Ouderdomspensioen voor € 4,117 aanspraak Partnerpensioen.

Een deelnemer van 60 jaar ruilt € 1 aanspraak Partnerpensioen voor € 0,152 aanspraak Ouderdomspensioen.

b. Deelnemer in de B-regeling

Deelnemers in de B-regeling kunnen alleen Ouderdomspensioenen ruilen voor Partnerpensioenen. Zij kunnen uitsluitend het vanaf 1999 volledig in risicodekking verzekerde Partnerpensioenen inkopen. Deelnemers in de B-regeling ruilen 20% van het vanaf 1 januari 1999 opgebouwde Ouderdomspensioenen in voor dit Partnerpensioenen. Dit is van overeenkomstige toepassing op het Aanvullend Ouderdomspensioenen en het Aanvullend Partnerpensioenen.

B. Vervroeging en uitstel Ouderdomspensioenen op grond van de artikelen 4.4 en 4.5

Vervroeging		Uitstel	
Leeftijd ingang	Vervroegingsfactor	Leeftijd ingang	Uitstelfactor
55	0,581	66	1,064
56	0,610	67	1,134
57	0,641	68	1,211
58	0,674	69	1,296
59	0,710	70	1,390
60	0,749		
61	0,792		
62	0,838		
63	0,887		
64	0,941		

C. Vervroeging en uitstel FLEX-pensioen op grond van de artikelen 4.6 en 4.7

Vervroeging van FLEX-pensioen		Uitstel van FLEX-pensioen	
Leeftijd ingang	Vervroegingsfactor	Leeftijd ingang	Uitstelfactor
55	0,459	61	1,272
56	0,518	62	1,726
57	0,593	63	2,635
58	0,690	64	5,363
59	0,819		

D. FLEX-pensioen omzetten in Ouderdomspensioen op grond van artikel 4.7 en 10.7

Leeftijd op ruildatum	Ruilfactor
55	0,721
56	0,640
57	0,560
58	0,483
59	0,408
60	0,334
61	0,263
62	0,194
63	0,127
64	0,062

E. Afkoop kleine pensioenen (artikel 5.3)

Leeftijd op afkoopdatum	Levenslang OP/PP	Latent PP	FLEX tot 65	Leeftijd op afkoopdatum	Levenslang OP/PP	Latent PP	FLEX tot 65
15	31,971	nvt	nvt	43	25,658	nvt	nvt
16	31,819	nvt	nvt	44	25,331	nvt	nvt
17	31,663	nvt	nvt	45	24,996	nvt	nvt
18	31,504	nvt	nvt	46	24,654	nvt	nvt
19	31,342	nvt	nvt	47	24,303	nvt	nvt
20	31,176	nvt	nvt	48	23,944	nvt	nvt
21	31,007	nvt	nvt	49	23,577	nvt	nvt
22	30,832	nvt	nvt	50	23,203	nvt	nvt
23	30,648	nvt	nvt	51	22,822	nvt	nvt
24	30,458	nvt	nvt	52	22,432	nvt	nvt
25	30,263	nvt	nvt	53	22,034	nvt	nvt
26	30,061	nvt	nvt	54	21,628	nvt	nvt
27	29,855	nvt	nvt	55	21,212	2,294	8,644
28	29,642	nvt	nvt	56	20,786	2,336	7,883
29	29,424	nvt	nvt	57	20,350	2,376	7,101
30	29,200	nvt	nvt	58	19,908	2,413	6,299
31	28,970	nvt	nvt	59	19,457	2,448	5,475
32	28,734	nvt	nvt	60	18,998	2,481	4,629
33	28,490	nvt	nvt	61	18,530	2,512	3,758
34	28,239	nvt	nvt	62	18,050	2,542	2,861
35	27,981	nvt	nvt	63	17,562	2,569	1,937
36	27,717	nvt	nvt	64	17,063	2,596	0,984
37	27,445	nvt	nvt	65	16,554	2,621	nvt
38	27,166	nvt	nvt	66	16,037	2,642	nvt
39	26,880	nvt	nvt	67	15,513	2,659	nvt
40	26,587	nvt	nvt	68	14,981	2,674	nvt
41	26,285	nvt	nvt	69	14,439	2,685	nvt
42	25,976	nvt	nvt	70	13,889	2,693	nvt

Toelichting

Latent Partnerpensioen wordt berekend op basis van de leeftijd van de deelnemer en speelt alleen een rol bij afkoop Ouderdompensioen.

F. Geldigheidsperiode en peildatum

De factoren worden ieder jaar opnieuw vastgesteld. Voor ruil, vervroeging en uitstel worden de factoren gehanteerd die gelden in het kalenderjaar waarin de deelnemer 59 jaar wordt. Alle OBU-gerechtigden zijn op 1 januari 2009 60 jaar of ouder. Daarom zijn vanaf 2009 geen factoren meer vastgesteld voor uitstel of ruil van OBU. Wanneer de deelnemer vóór zijn 60e verjaardag een keuze voor ruil of vervroeging maakt, anders dan de ruil OP-PP bij einde deelneming, gelden de factoren van het kalenderjaar voorafgaand aan de ingang van deze keuze. Deze factoren gelden dan ook voor latere keuzen. Voor afkoop gering recht worden de factoren gehanteerd die gelden op de datum van de afkoop. Voor de ruil Ouderdompensioen voor Partnerpensioen voor 60 jaar worden de factoren gehanteerd die gelden op de datum waarop de deelneming wordt beëindigd.

Bijlage c

Uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden

Artikel 1 *Werkingsfeer*

1. De persoon die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering kan op grond van het pensioenreglement worden vrijgesteld van de verplichting tot deelneming.
2. De werkgever waar natuurlijke personen werkzaam zijn die gemoedsbezwaren hebben, kan op grond van het uitvoeringsreglement worden vrijgesteld van de verplichting tot aansluiting.

Artikel 2 *Aanvraag voor vrijstelling*

1. Aanvraag voor een vrijstelling wegens gemoedsbezwaren vindt plaats door indiening bij het pensioenfonds van een verklaring die door de aanvrager is ondertekend.
2. In deze verklaring geeft de aanvrager ten minste aan dat hij overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en dat hij dus noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.
3. Als de werkgever de vrijstelling aanvraagt voor een werknemer die gemoedsbezwaren heeft, verklaart hij of hij ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.
4. Als een rechtspersoon vrijstelling aanvraagt, dan dient het daartoe bevoegde orgaan van deze rechtspersoon de aanvraag in. Deze aanvraag bevat tevens een verklaring dat de natuurlijke personen van dit orgaan in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.
5. Bij de aanvraag door een rechtspersoon worden gewaarmerkte afschriften bijgevoegd van de:
  - a. statuten van de rechtspersoon;
  - b. notulen van de vergadering, waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.

Artikel 3 *Verlening van vrijstelling*

1. Het pensioenfonds verleent de vrijstelling als de verklaring naar zijn mening naar waarheid is afgegeven.
2. Het pensioenfonds kan aan een vrijstelling voorwaarden verbinden.
3. Het pensioenfonds verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling.
4. De werkgever aan wie de vrijstelling is verleend, zorgt ervoor dat zijn werknemers gemakkelijk kennis kunnen nemen van dit bewijs.
5. Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan als werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.

Artikel 4 *Spaarbijdrage*

1. De werkgever die een vrijstelling heeft, betaalt de spaarbijdrage voor een gemoedsbezwaarde werknemer aan het pensioenfonds.
2. De aangesloten werkgever die geen vrijstelling heeft, betaalt voor zijn werknemer die wel is vrijgesteld een spaarbijdrage aan het pensioenfonds.
3. De spaarbijdrage is gelijk aan de pensioenpremie voor een niet-gemoedsbezwaarde werknemer.

Artikel 5 *Deelnemer zonder vrijstelling bij vrijgestelde werkgever*

1. Voor een deelnemer die geen vrijstelling heeft maar verbonden is aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, stelt het pensioenfonds de pensioenaanspraken vast op basis van de bedragen die de aangesloten werkgever heeft ingehouden op het salaris.
2. De aangesloten werkgever meldt telkens bij betaling van spaarbijdragen aan het pensioenfonds welk deel daarvan is ingehouden op het salaris van de werknemer.

3. Op verzoek van een deelnemer die geen vrijstelling heeft maar verbonden is aan een aangesloten werkgever die wel vrijstelling heeft, wordt de som van de door het pensioenfonds reeds ontvangen en nog te ontvangen spaarbedragen, verminderd met de som van de verhaalde bedragen en met reeds gedane uitkeringen, omgezet in pensioenaanspraken.
4. Het pensioenfonds stelt de pensioenaanspraken vast volgens de actuariële grondslagen op grond van de ABTN.

Artikel 6   **Spaarrekening**

1. Het pensioenfonds boekt de spaarbijdrage op een rekening die op naam van de werknemer is gesteld. Hierbij heeft het pensioenfonds de spaarbijdrage die de premie voor het FLEX-pensioen vervangt, apart geadmistreerd.
2. Over de spaarbijdrage wordt een rente vergoed.
3. De rentevergoeding wordt jaarlijks over het afgelopen jaar bijgeschreven.
4. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks na de rentebijdrage een schriftelijke opgave van de hoogte van het totale spaartegoed.

Artikel 7   **Uitkering van het spaartegoed**

1. Het spaartegoed wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd.
2. Het spaartegoed dat het FLEX-pensioen vervangt, gaat in op de FLEX-pensioendatum en eindigt op de 65-jarige leeftijd.
3. Het spaartegoed dat het Ouderdompensioen vervangt, gaat in op de 65-jarige leeftijd en eindigt na 15 jaar.

Artikel 8   **Overlijden voor ingang uitkeringen**

1. Als de werknemer overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan, ontvangt de partner een nabestaandenuitkering.
2. De nabestaandenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen gedurende 15 jaar uitgekeerd.
3. Als de werknemer overlijdt voordat de uitkeringen zijn ingegaan en er is geen partner, ontvangt de wees of ontvangen de wezen een wezenuitkering.
4. Als de partner overlijdt in de periode dat hij een uitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitgekeerd aan de wees of wezen.
5. De wezenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd en eindigt op de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt.
6. Als er geen partner of wees is of als de wees overlijdt vóór de 21-jarige leeftijd, dan wordt het spaartegoed als een eenmalig bedrag aan de erfgenamen uitgekeerd. Dit bedrag wordt volgens het negende lid van artikel 18a Wet LB belast.

Artikel 9   **Overlijden na ingang uitkeringen**

1. Als de werknemer overlijdt nadat de uitkeringen zijn ingegaan, ontvangt de partner een nabestaandenuitkering.
2. De nabestaandenuitkering wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd gedurende de nog resterende periode waarin de uitkering aan de werknemer zou zijn uitgekeerd als de werknemer niet was overleden.
3. Als er geen partner is, dan ontvangt de wees of ontvangen de wezen een uitkering.
4. Als de partner overlijdt in de periode dat hij een uitkering ontvangt, dan worden de resterende termijnen omgerekend en uitgekeerd aan de wees of wezen.
5. De uitkering aan de wees of wezen wordt in periodieke en gelijke termijnen uitgekeerd en eindigt de laatste dag van de maand waarin de wees 21 jaar wordt.
6. Als er geen partner en geen wees is of als de wees overlijdt vóór de 21-jarige leeftijd, dan wordt het resterende spaartegoed als een eenmalig bedrag aan de erfgenamen uitgekeerd. Dit bedrag wordt volgens het negende lid van artikel 18a Wet LB belast.

Artikel 10

Omzetten van een spaartegoed in een pensioenaanspraak

1. De aanspraak op het spaartegoed komt te vervallen en wordt omgezet in een pensioenaanspraak als:
  - a. de deelnemer die geen vrijstelling heeft, niet meer werkzaam is bij de werkgever die een vrijstelling heeft;
  - b. de vrijstelling is ingetrokken;
  - c. de vrijstelling is vervallen en geen nieuwe vrijstelling is verleend.
2. Het pensioenfonds bepaalt tot welke bedragen de werknemer pensioenaanspraken krijgt of tot welke bedragen zijn pensioenaanspraken op grond van artikel 5 worden verhoogd.
3. Het pensioenfonds stelt de pensioenaanspraken vast volgens de actuariële grondslagen op grond van de ABTN.

Artikel 11

Fiscale bepaling

Op de uitvoeringsregeling gemoedsbezwaarden is artikel 19d Wet LB van toepassing en de daarop gebaseerde fiscale regelgeving.

Artikel 12

Slotbepaling

Deze regeling is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2010.

Bijlage d

Instapregeling

Artikel 1 **Werkingsfeer Instapregeling**

De Instapregeling geldt voor:

- de werknemer in dienst van de werkgever die onder de door het pensioenfonds vastgestelde criteria bij het pensioenfonds is aangesloten met gebruikmaking van de Instapregeling, en
- de gewezen werknemer die pensioenaanspraken of pensioenrechten aan de Instapregeling kan ontlenen.

Artikel 2 **Bepalingen die gelden voor de Instapregeling**

1. Het pensioenreglement met betrekking tot Regeling A is van toepassing, voorzover in deze bijlage niet anders is bepaald.
2. Niet van toepassing zijn:
  - de Regeling B en de Regeling OBU en Ruil-OBU, en
  - de artikelen 1.1 lid 1, 1.7 lid 2, 5.8, 7.2, 8.4 en 10.5 lid 2 van het pensioenreglement.

Artikel 3 **De instapfactor bij de premiebetaling**

1. De instapfactor is de maatstaf voor de door de werkgever verschuldigde pensioenpremie in enig kalenderjaar. Deze is uitgedrukt in een percentage.
2. In aanvulling op artikel 7.1 lid 2 van het pensioenreglement bedraagt de jaarlijkse premie voor de werkgever in de Instapregeling:
  - a. de jaarlijkse premie voor de Regeling A vermenigvuldigd met de in dat kalenderjaar geldende instapfactor, vermeerderd met
  - b. de jaarlijkse premie voor de Regeling Arbeidsongeschiktheidspensioen

Artikel 4 **De instapfactor bij de verwerving van pensioen**

1. De instapfactor is voor de deelnemer de maatstaf voor de verwerving van Ouderdomspensioen, Partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en Wezenpensioen. Deze is uitgedrukt in een percentage.
2. In afwijking van de artikelen 2.14, 2.15, 2.16 en 2.17 van het pensioenreglement worden de in enig deelnemingsjaar te verkrijgen aanspraken uit hoofde van Regeling A vermenigvuldigd met de in dat deelnemingsjaar geldende instapfactor.
3. In afwijking van de artikelen 2.15, 2.16 en 2.17 van het pensioenreglement wordt bij overlijden tijdens de deelneming voor de vaststelling van het Partnerpensioen, Anw-compensatiepensioen en Wezenpensioen over de ontbrekende deelnemingsjaren tussen de datum van overlijden en de pensioendatum uitgegaan van de instapfactor die gold in het kalenderkwartaal van overlijden.

Artikel 5 **Instapfactor en tredeverhogingen**

1. De instapfactor is 30%, 40%, 50%, 60%, 70%, 80%, 90% of 100%.
2. De instapfactor van de werkgever geldt ook voor de deelnemer die een arbeidsovereenkomst met deze werkgever heeft.
3. Een tredeverhoging is de overgang van een percentage naar het naast hoger gelegen percentage.
4. Per 1 januari van een volgend deelnemingsjaar neemt de instapfactor toe met minimaal één tredeverhoging.

Artikel 6

Instapfactor voor de zieke deelnemer

1. Als de deelnemer aanspraak maakt op voortgezette premievrije opbouw in verband met arbeidsongeschiktheid, dan geldt voor de gelijkstelling van de instapfactor zoals bedoeld in artikel 5 lid 2 niet meer de voorwaarde dat er sprake moet zijn van een arbeidsovereenkomst.
2. In afwijking van artikel 5 lid 2 geldt voor de deelnemer die ziek is geworden tijdens de deelneming een fictieve instapfactor voor de berekening van een aanspraak op premievrije voortzetting van de opbouw in verband met arbeidsongeschiktheid.
3. De fictieve instapfactor van de zieke deelnemer is in het deelnemingsjaar waarin de aansluiting bij het pensioenfonds van de (voormalige) werkgever van de zieke deelnemer wordt beëindigd, gelijk aan de instapfactor van de (voormalige) werkgever. Per 1 januari van een volgend deelnemingsjaar waarin sprake is van voortgezette deelneming neemt de fictieve instapfactor van de deelnemer toe met één tredeverhoging zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 7

Collectieve overgang naar de algemene collectieve pensioenregeling

1. Met ingang van 1 januari van het kalenderjaar waarin de instapfactor wordt verhoogd tot 100%, gelden voor de verwerving van pensioen onverkort de hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement.
2. De tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten worden door het pensioenfonds ongewijzigd overgenomen. Op deze aanspraken en rechten is vanaf dat moment de algemene collectieve pensioenregeling onverkort van toepassing.

Bijlage e

Pensioenregeling Accent

Artikel 1

Werkingsfeer pensioenregeling Accent

1. De pensioenregeling Accent geldt voor:
  - de (gewezen) werknemers, hun (ex-)partners en nabestaanden,
  - met een aanspraak of recht dat voortvloeit uit een pensioenovereenkomst, met
  - een van de werkgevers die tot 1 januari 2010 waren aangesloten bij de Stichting Pensioenfonds FNV, hun rechtsvoorgangers dan wel hun rechtsopvolgers.
2. De pensioenregeling Accent geldt niet voor zover de in lid 1 bedoelde aanspraken of rechten, die op 1 januari 2010 al bestonden, niet zijn overgedragen aan het pensioenfonds.

Artikel 2

Bepalingen die gelden voor de pensioenregeling Accent

1. De hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement gelden voor de pensioenregeling Accent voor zover daarvan in dit artikel niet wordt afgeweken.
2. In afwijking van hoofdstuk 3 bedraagt de indexering van pensioenaanspraken en pensioenrechten voor gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, en ex-partners, tot 1 januari 2020 60% van de volgens artikel 3.1 van het pensioenreglement vastgestelde indexering.

Artikel 3

Vervallen van de pensioenregeling Accent

1. De pensioenregeling Accent vervalt op 1 januari 2020.
2. Met ingang van 1 januari 2020 gelden voor de verwerving van pensioen onverkort de hoofdstukken 1 tot en met 10 van het pensioenreglement.
3. De tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten worden door het pensioenfonds ongewijzigd overgenomen. Op deze aanspraken en rechten is vanaf dat moment de algemene collectieve pensioenregeling onverkort van toepassing.

Overzicht van cijfers en bedragen

Overzicht van cijfers en bedragen geldend bij de toepassing van het pensioenreglement

Artikel 1.11

Bedrag van de AOW-franchise

1-1-2012	€ 10.802	voor Regeling A
	€ 13.062	voor Regeling B

Artikel 1.11, lid 4 Franchise voor het deel van de premie voor het Arbeidsongeschiktheidspensioen

1-1-2012	€ 18.747	Het bedrag waarmee het salaris wordt verminderd voordat de premie wordt berekend. Voor deelnemers jonger dan 23 jaar geldt een lagere franchise.
----------	----------	--

Premiepercentage: 0,4%

Artikel 1.12, lid 3 Minimumberekingsgrondslag voor de OBU-berekening als de OBU vóór 1-1-2006 is ingegaan:

1-1-2012	€ 26.039	voor deelnemers die zijn geboren in 1947
----------	----------	--

Minimumberekingsgrondslag voor de OBU-berekening als de OBU op of na 1-1-2006 is ingegaan:

1-1-2012	€ 27.156	voor deelnemers die zijn geboren in 1947
	€ 27.539	voor deelnemers die zijn geboren in 1948

Artikel 1.12, lid 4 Drempelgrondslag voor Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WIA

1-1-2012	€ 50.065	Van toekenning van arbeidsongeschiktheidspensioen omdat de pensioengrondslag het maximale WIA-jaarloon overtreft, kan alleen sprake zijn voorzover de pensioengrondslag hoger is dan het hiernaast vermelde bedrag.
----------	----------	---

Artikel 2.40, lid 2 Eerste kosten bij vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1-1-2012	4%	Op de ingelegde premie wordt 4% in mindering gebracht ter dekking van kosten.
----------	----	---

Artikel 2.40, lid 3 Kosten administratie en beheer vrijwillige aanvullende pensioenmodules

1-1-2012	0,5%	Op jaarbasis wordt 0,5% van de (waarde van de) units als kosten in rekening gebracht. De feitelijke inhouding van kosten vindt maandelijks plaats. Hiertoe wordt het jaarpercentage van 0,5% herrekend tot een lager toe te passen percentage op maandbasis.
----------	------	--

Artikel 2.40, lid 4 Kosten bij omzetting van kapitaal naar recht

1-1-2012	0,5%	De kosten voor administratie en beheer bedragen 0,5%.
	1%	De excassokosten bedragen 1%. Bij omzetten van premie naar een aanvullende pensioenaanspraak worden deze kosten onttrokken aan de premie na aftrek van de eerste kosten. Bij omzetten van kapitaal naar een aanvullende pensioenaanspraak worden deze kosten onttrokken aan de waarde van de dan aanwezige units.

Artikel 3.1 Indexering van pensioenrechten, pensioenaanspraken en pensioengrondslagen

1-1-2012	0%	Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre kan worden geïndexeerd gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan.
----------	----	--

Artikel 5.3, lid 1 Grensbedrag afkoop kleine pensioenen

1-1-2012	€ 438,44	Een pensioenrecht kan worden afgekocht, als het op de datum van ingang per jaar minder bedraagt dan het vermelde bedrag.
----------	----------	--

Artikel 7.1, lid 2 Franchise voor het deel van de premie voor het Ouderdoms-, Partner- en Wezenpensioen

1-1-2012	€ 10.802	Het bedrag waarmee het salaris wordt verminderd voordat de premie wordt berekend. Bij deeltijd naar evenredigheid. Premiepercentage: 23, 8%
----------	----------	--

Artikel 7.2, lid 3 Korting op premie voor vrijwillige voortzetting naast bescherming bij verlof en werkloosheid

1-1-2012	4,2%	De korting bedraagt het genoemde percentage van salaris minus franchise.
----------	------	--

Artikel 10.8, lid 1 Drempelgrondslag voor Arbeidsongeschiktheidspensioen bij WAO

1-1-2012	€ 50.065	Van toekenning van Arbeidsongeschiktheidspensioen omdat de pensioengrondslag het maximale WAO-jaarloon overtreft, kan alleen sprake zijn voorzover de pensioengrondslag hoger is dan het hiernaast vermelde bedrag.
----------	----------	---

Artikel 10.8, lid 5 AP-franchise bij WAO

1-1-2012	€ 18.747	Het bedrag dat minimaal wordt afgetrokken bij de berekening van een Arbeidsongeschiktheidspensioen ingeval van een WAO-hiaat. Bij niet volledige arbeidsongeschiktheid naar rato van de mate van arbeidsongeschiktheid. Bij personen jonger dan 23 jaar geldt een lager bedrag.
----------	----------	---

Uw *pensioen* bij PFZW

Pensioenfonds Zorg en Welzijn is de pensioenverzekeraar voor werknemers in de sector zorg en welzijn. Wat ons met elkaar verbindt? Het zorgen voor anderen, op alle denkbare manieren. Van ouderenzorg tot jeugdhulpverlening, van geestelijke gezondheidszorg tot adviesbureaus voor opleiding en beroep, van verpleging tot welzijnswerk, van rechtsbijstand tot religieuze zorg.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn pensioen opbouwen betekent meer dan alleen sparen voor later. Er is namelijk ook iets voor u geregeld als u geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt raakt, en voor uw nabestaanden na uw overlijden. Wij stemmen de pensioenregeling af op uw wensen.

Deze bereiken ons via de werkgevers- en werknemersorganisaties uit de sector. Zij zijn vertegenwoordigd in het bestuur van het fonds en de Pensioenraad.

Wij bieden u een goed pensioen tegen een zo laag mogelijke prijs. Dit kan door met z'n allen elkaars lusten en lasten te delen. We spreken daarom van een collectieve pensioenregeling.

Uw werkgever betaalt maandelijks pensioenpremie voor u aan Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Een deel van die premie houdt hij op uw brutosalaris in. De premie wordt belegd in een zorgvuldig afgestemde beleggingsmix, waaruit wij de pensioenen betalen.

Bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn kunt u onder andere rekenen op:

- Ouderdompensioen
- Voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid
- Partnerpensioen voor uw partner en
- Wezenpensioen voor uw kinderen jonger dan 21 jaar

Wilt u meer informatie over uw pensioen?
Stel direct uw vraag op www.pfzw.nl/info
of bel de Klantenservice tijdens kantooruren
(030) 277 55 77.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Utrechtseweg 91
Postbus 4004, 3700 KA Zeist

pfzw.nl

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN